Mr.I.PFNIKS
4223 Dorchester Str.W.
Montreal 6, P.Q.

Latvian Newspaper for America

Published twice weekly

by the Publishing Co DAUGAVAS VANAGS

Editorial and Business Office:
123 Huron St., Toronto Ont. Canada
Telephone — WA 0792

General Representative in USA:
DV Pārstāvība ASV 31-43 Steinway St. Long Island City 3. N.Y. USA. Telephone — Yellowstone 2-7843.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL, POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 30./53. SESTDIEN, 1952. G. 12. APRĪLĪ 2. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās.
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — Dr. iur. HUGO VITOLS
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telefons — WA 0792
ASV redakcija un galvenais pārstāvis:
DV Pārstāvība ASV 31-43 Steinway St. Long Island City 3. N.Y. USA. Telefons — YEllowstone 2-7843.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.00;
par 6 mēn. $8.00; par 1 gadu $15.00
Sludinājumu maksa:
slud. daļā $1.30; tekstā $2.60
par vienu collas telpu 1 slejā

LIELDIENAS ZVANI RUNĀ

Lieldienas. Torņos zvana. Gan latviešu trimdinieka apziņā vēl nav izgaisušas Lielās Piektas melnās ēnas. Ausīs vēl atbalsojas Lielā Cietēja vaidi, un acs vēl nesaprašanā raugās viņa nāves agonijā. Ja jau Dieva dēlam jāmirst visu atstātam un apsmietam, ja pat viņu no nāves mokām neglābj neviena palīdzīga roka, uz ko gan lai ceram mēs, mirstīgie cilvēki?

Bet pamazām pār mirēju savu mieru klāj krēslainais novakars. Lieks, laiks ir līdzcietīgāks par varmāku sirdīm. Kādā nu mierā... Tikai draudzīgā nozieguma iniciātoriem, diez' kādu iemeslu dēļ, vēl nav miera. Neizteicamu šausmu varā ir nonācis Jūda Iskariots. Bet arī jūdu hierarchiem vēl nav īsta prieka par saviem sasniegumiem, un, it kā launu varu vajāts, bēg Ahasvers.

Paiet viena diena, otra. Divas baigas naktis. Pēc visiem cilvēciskiem spriedumiem nu visam ir gals. Bet Dievs bija lēmis citādi. Viņš bija lēmis uzvaru dot tam, kas bija nokauts, uzvaru tik spožu, kādu nevienam vēl nav bijis lemts redzēt, lai nekad vairs neviens cietējs, kas stāv pie savu cerību kapa, nevarētu teikt, ka nu visam ir gals.

Ataust Lielās dienas rīts. Zvaniet zvani! Pukes, atveriet savus skaistākos ziedus! Skandiniet savaš skaņākās dziesmas, jūs pavasara dziedoņi! Tas, kas bija miris, nomocīts, nolādēts, apsmiets, apraksts, tomēr līdz pēdējam palikdams uzticīgs savam Dievam, lūk atkal dzīvs, ceļas augšā jaunai dzīvei, balto uzvaras karogu rokā turēdams. Asaras lai vēršas gavilēs, asie ērkšķu zari — zaļā uzvaras vainagā. Nāve, kur nu tavs dzelonis, elle, kur tava uzvara!

Arī mūsu trimdinieku sirdīs, mūsu mājās un baznīcās būs skanēt šai vēstij. Tai būs atbalsoties pāri jūrām un tāliem kontinentiem, būs pat ieskanēt vergu nometņu un kalnu raktuvju bezcerības tumsā, kur kā dzīvi apraksti savas moku dienas vada nevainīgi notiesātie.

Gan notiks arī mūsu dienās tāpat kā toreiz, ka viens otrs, rēsti izdzirdis, neticīgi kratīs nogurušo galvu. Pārāk liela liekas tās pretruna ar īstenību. Kur tad lai rodas tas enģelis, teiks viens otrs, kas novels smago akmeni no tik daudz moku kapiem? Kur lai nāk tas brīnums, kas spēj atdot brīvību un jaunu dzīves rītu verdzinātām tautām?

Mūsu laiku cilvēks teicas esam reālists. Jā kādreiz nāks atbrīvošana, tā viņš spriež, tad tā nāks no reālas varas. Vara esot valstsvīru rokās. Un kurā pusē materiālais un techniskais pārsvars, tanī pusē arī uzvara. Šis pārsvars — mūsu cerība. Nav tālu vairs no šejienes līdz pazīstamajam ciniskajam izteicienam, ka Dievs aizvien esot tai pusē, kur stiprākās divīzijas, vārdu sakot, līdz pilnīgam materiālismam?

Bet arī šim viedoklim ir savs „bet," savs Achilla papēdis. Tās ir šaubas. Kas tad, ja vēl gadudesmitiem jāgaida uz izšķirīgo brīdi? Ja dzimtā zemē līdz nepazīšanai būs izpostīta un pārtī tauta izkaisīta pa visiem vējiem? Vai tad palīgs nenāks jau par vēlu? Un, beidzot, ja neuzvarētu tas, uz ko mēs ceram? Tā un tam līdzīgi var runāt šaubas, lodādamas kā melnas čūskas starp baltiem cerību ziediem.

Šīs šaubas ir uzvaramas vienīgi Lieldienas ticībā. Nevis tā, it kā ārējiem spēkiem un varai nevarētu būt nekādas nozīmes. Arī viņos daļēji var īstenoties Dieva lielais taisnības likums. Tikai pašu iziškīrīgo — jaunu dzīvi — tie nekad nav spējuši un nespēs dot. Kas būtu atbrīvota zeme, ja tā līdzinātos lielai kapsētai: bez plaukuma, bez cerības, bez dzīvības brīnuma?

Ne mašīnas, ne kapitāli, ne bruņota vara ir dzīvības devēji, bet tikai Dievs. Tikai Viņa visspēcība, Viņa radītāja spēks spēj dārīt mirušo dzīvu. Vai to neredzam jau dabā ik jaunā pavasarī? Kā tur viss pēc dzīla ziemas miega atjaunojas jaunā krāšņumā! Kā jaunie dzieti tur stiepjas pretim gaismai ar jaunu sparu! Kā mazie, niecīgie sēklu graudiņi dzen asnus un asni laužas uz augšu pat cietai zemes garozai cauri! Kā strauta malā plaukst pirmie zilie un dzeltānie ziedi! Nekāda ārēja vara, tikai saules stars, rasas veldze un siltais zemes mātes klēpis, bet par visām lietām sēklas graudiņā ieslēgtais dzīvības brīnums

Un vai tas pats, tikai mazliet citādā, vēl noslēpumainākā veidā nenotiek arī cilvēka, t. i. indivīdu, tautu, visas cilvēces dzīvē? Īsta augšāmcelšanās, jauns plaukums, jauns radīšanas prieks nenāk ne no technikas varenajiem sasniegumiem, nedz no ārējiem spēkiem vai iespaidiem: tas nenāk ne no viena cita, kā lielā Radītāja rokām. Tikai kam Viņš devis dzīvības plaukumu un kur Viņa brīnumdarītāja elpa skar miroņu laukus, rodas jauna dzīvība, jauns pavasaris. Vai vēsture nepazīst individus un tautas, kas likās apraktas aizmirstības putekļos, bet, Dieva visspēcības modinātas, cēlās jaunai dzīvei un darīja varenus darbus? Un citas, kas novērsās no Viņa un savu jaunības plaukumu neturēja par neko, bet to apmainīja pret bezdarbīgu un izvirtušu baudu dzīvi, vai tās nav izdzēstas no dzīvo sarakstiem?

Tāpēc mūsu cerība ir pie Viņa. No Viņa visspēcības avotiem Kristus saņēma savu uzvaru un Galilejas zvejnieki savu ticību, no tiem pašiem avotiem mēs gaidīsim savu jaunō dienu. Daudz kas mūsu ārējā dzīvē var nākt citādi, nekā tagad domājam. Kur kalni ir, var rasties līdzenums un ielejas vietā var pacelties kalni. Puzemotie var celties, un varenie var tikt notriekti pie zemes. Viss tas stāv Dieva ziņā. Bet lai kas notiktu: tas pats, kas mazajam sēklas graudiņam dod dzīvību un gadu no gada pār pasauli izlej savu skaistumu, kas aizvien no jauna nāves dziļumos rada jaunu dzīvību, kas Golgatu vērš uzvaras rītā, tas, kad Viņa laiks būs nācis, arī mums un mūsu brāļiem un māsām dos jaunu dienu. Tikai būsim nomodā! Neaizmiegsim savas acis un neaizvērsim savas ausis un sirdis Lielās dienas vēstij! Nelausim sakrāties savās dvēselēs putekļu slāņiem vai pārklāties tām ar rūsu, ko vairs nespējam notīrīt. Jā mūsu dvēseles zvani būs sarūsējuši vai saplaisājuši, kā tie spēs atbalsot jauno dziesmu? Raudzīsimies uz to, lai ūdens strūkla neizsīkst mūsu akā un atsaucība Dieva brīnumiem nezūd mūsu sirdīs, lai, Lielās dienas zvaniem zvanot, mēs līdz ar visu Kristus saimi celtos no miega un ietu pretim augšāmcelšanās rītam!

Prof. K. KUNDZIŅŠ

AUGŠĀMCELŠANĀS Eduards Dzenis, pastelis

O. K. Armstronga vēstule sūtnim Jūlijam Feldmanim

Savienoto Valstu Tautas Pārstāvju Nama loceklis O. K. Armstrongs, piesūtījis Latvijas sūtnim Vašingtonā pateicības vēstuli:

Izmantoju šo izdevību, lai papildus manai mutvārdu pateicībai, ko Jums nodevu, kad Jūs tik laipni ieradāties manā kancelejā, izteiktu arī šo rakstveida pateicību par godu, ko Amerikas Latviešu Apvienība man piešķīrusi, ieceļot mani par savu goda biedru.

Ir patiess prieks būt tā pagodinātam, un es ceru, Jūs nodosit šīs lieliskās apvienības biedriem manu cieņas un atbalsta apliecinājumu visos viņu pasākumos.

Jūsu Eksellence, esiet, lūdzamī, pārliecināti, par manu personisko draudzību un par manu vēlēšanos ar Jums allaž un visur sadarboties

Sirsnībā Jūsu
O. K. Armstrogs

Aizsaulē aizgājis Latvijas brīvības cīnītājs

Filadelfijā š. g. 1. aprīlī miris pkv.-ltn. LKOK Jānis Ābens. Ne laiķis, Bējas pag. lauksaimnieka dēls, beidzis Pliskavas skolotāju semināru, vairākus gadus strādājis par skolotāju Gulbenē. 1914. gadā iesaukts armijā, beidzis Gačinas kara skolu un kā virsnieks piedalījies daudzās kaujās. 1919. gadā iestājies Latvijas nacionālā armijā un par varonību cīņā pie Rīgas pret Bermontu apbalvots ar Lāčplēša kara ordeni. Miera laikā dienējis 6. Rīgas kājnieku pulkā, kur vairākkārt bijis pulka komandiera vietnieks.

Boļševikiem ienākot, demobilizēts un dzīvojis savās lauku mājās. Vācu laikā strādājis par skolotāju kā savās jaunības dienās. 1944. gadā devies bēgļu gaitās, dzīvojis kā bēgļu nometnē Hamburgas tuvumā. Bijis nometnes komendants, aktīvs DV organizācijas locekļis un skolotājs. Savienotajās Valstīs iebraucis 1951. gadā, dodoties uz Filadelfiju.

Nelaikis atstāj sievu un divus bērnus.

Izmeklēs vergu darba apstākļus Latvijā

Iesniegti materiāli par vergu darbu Latvijā

Pie AN Ekonomiskās un sociālās padomes Starptautiskās darba organizācijas nodibināta ad hoc komiteja piespiedu darba jautājumos, kas pēti apstākļus valstīs aiz dzelzs aizkara.

Latviešu Konsultatīvā Kopa pie Brīvās Eiropas Komitejas iesniegusi šai komitejai plašu memorandu, kurā ir smaga apsūdzība pret padomju varu. Memorandā sniegti rūpīgi paskaidrojumi par dažādiem vergu darba veidiem un strādnieku ekspluatāciju, kāda pašlaik notiek Latvijā. Iesniegumā minētie fakti pamatoti ar autentiskām liecībām, kā arī ar padomju valdības sniegto informāciju, PSRS likumiem un rīkojumiem.

Memorandā norādīts uz deportācijām pirmajā un otrā krievu okupācijas laikā. Tālāk apskatīta tā sauc. „brīvprātīgā pārvietošanās", kāda tagad plašos apmēros notiek Latvijā, it sevišķi no apgabaliem, kur ceļ nocietinājumus. No krievu laikrakstiem un radio redzams, ka piecgades plānu Baltijas valstis veic pirms termiņa, daudz ātrāk kā Padomju Krievija, kas norāda uz darba spēka pastiprinātu ekspluatāciju. Tālāk norādīts uz „brīvprātīgajām klausām" svētdienās, par ko strādnieki nesaņem nekādu atlīdzību. Jaunatnes ekspluatācija sākas jau no mazotnes. Kaut kas līdzīgs Hitlera darba dienestam pastāv arī Pad. Savienībā. Šim dienestam padoti zēni, sākot ar 12. dzīvības gadu, un meitenes, sākot ar 16 gadiem. Parasti šos bērnus nosūta aroda apmācībai fabrikās, kas atrodas tālu no vecāku dzīves vietas. Kad jauneklis beidzis šo apmācību, ir pienācis laiks stāties kara dienestā. Vidusskolu beigušos, kas piesakās studijām Latvijas Universitātē, nosūta uz citām universitātēm Krievijā.

Beidzot norādīts uz padomju likumiem, kas paredz, ka cilvēku, ko ieskata par sociāli bīstamu, var ievietot bez tiesas spriduma vergu darba nometnēs. Visa Padomju Savienības saimnieciskā sistēma dibināta uz vergu darba nometnēm, un MVD ir lielākā darba spēka piegādātāja.

KOMŪNISTU MĒRĶIS — KROPLOT UN VĀJINĀT KANADU

Toronto laikraksts The Telegram ievietojis seriju rakstu par komūnistu darbību un mērķiem Kanadā. Laikraksta līdzstrādnieki nedēļām ilgi vākuši ziņas, ar kurām saskaņā Kanadas 10.000 komūnisti gatavojoties soli pa solim īstenot savu programmu, lai iegūtu Kanadā varu. To viņi cerot panākt jauna pasaules kara gadījumā vai arī saimnieciskām sabrukumam kapitālistiskajās zemēs iestājoties.

Lai bezsaspainā ceļā iegūtu varu, Kanadas komūnisti, kas ir visstiprāki Ontario apgabalā, esot sagatavoti lietāt šādus līdzekļus:

Vājināt Kanadas gribu un spējas pretoties komūnismam, lai izdevīgā brīdī pārņemtu valsts vadību, iegūt noteikšanu strādnieku arodbiedrībās, lai pilnīgi kontrolētu Kanadas rūpniecības produkciju. Iefiltrēties militārās un civīlās iestādēs.

Komūnistu galvenais stābs Kanadā, pēc laikraksta The Telegram ziņām, ir Toronto.

Galvenie seši komūnistu vadoņi Kanadā ir šādi: Tim Buck, Leslie Morris, Stenley Ryerson, A. Alex MacLeod, Stewart Smith un J. B. Salsberg.

Partijas galvenais stiprums esot svešvalodu „fronte," no kuras nākot 95 proc. Tie veidojot savu presi, jaunatnes un sieviešu komitejas.

„Stipru pretestību izrāda jaunkanadieši — DP un no Padomju kontrolētajām zemēm padzītie, kas pazīst komūnistu brutālos paņēmienus no personīgās pieredzes.

Laikraksts uzskaita šādas organizācijas ar apm. 50.000 biedriem, kas gan nav sevi deklarējuši par komūnistiem, bet ir to klusi atbalstītāji:

Apvienoto Kanadas ukrainiešu apvienība, Strādnieku Labdarības B-ba, Kanadas krievu federācija, Kanadas krievu jaunatnes organizācija, Poļu demokratiskā apvienība, Poļu savstarpējā labdarības un draudzības biedrība, Ungāru literārā apvienība, Kawuta Sick'a labdarības biedrība, Slovaku labdarības b-ba, Somu organizācija Kanadā, Kanadas somu amatieru sporta federācija, Dienvidslavu Kanadas Padome, Lietuviešu literārā b-ba, Kanadas lietuviešu dēlu un meitu savstarpējā labdarības apvienība. Apvienotais žīdu tautas ordenis, Kanadas makedoniešu tautas līga, Kanadas padomju draudzības b-ba, Kanadas sieviešu kongress.

Kā mazākas grupas laikraksts min tādas, kas nav sevišķi aktīvas, bet kam ir zināma saskare ar strādnieku progresīvo (komūnistu) partiju. No tām minētas: Kanadas nēģeru progresīvās jaunatnes klubs, Čechoslovaku nacionālā savienība, Kanadas vācu federācija, Kanadas rumāņu līga un Italiešu demokratiskā līga.

Jauns Maskavas triks

Londona. — Ar skaļu troksni un vairākiem atkārtojumiem Maskavas radio ziņoja, ka visas Krievijas un Maskavas pareizticīgo baznīcas patriarchs Aleksejs šīgada maijā Maskavā rīko visu ticību banzīcu un reliģisko grupu miera konferenci.

Londonas laikraksti komentē šo ziņu ļoti īsi, atzīmējot, ka tas ir tikai jauns Kremļa triks maldināt pasaules sabiedrisko domu.

Laikraksta Latvija Amerikā abonentiem

Sakarā ar Lieldienu svētkiem, mūsu laikraksta nākošais numurs iznāks š. g. 19. aprīlī.

Apgāds

NĀVE VĀC KUPLU RAŽU ĶĪNĀ

Tokio. — Amerikāņu 8. armijas stābs ieguvis informāciju par nikno epidēmiju, kas plosās Sarkanajā Ķīnā jau labu laiku. Epidēmijas posts vēl arvien vēršas plašumā, kaut arī līdz šim jau nāve vākusi bagātīgu ražu. Pēc 8. armijas informācijas līdz šim epidēmija prasījusi ap 50.000 dzīvību, saslimušo skaits sasniedz 400.000.

Pašu sarkano raidītāji Ķīnā un Korejā vēl ne reizi nav minējuši skaitliskus datus ne par saslimušajiem nedz par mirušajiem.

Visus Sarkanā Krusta piedāvājumus sniegt tiešu palīdzību epidēmijas piemeklētajiem Ķīna noraidījusi. Iegūta informācija, ka šie noraidījumi notiek pēc tieša Maskavas rīkojuma.

Šādai palīdzības nepieņemšanai briesmu brīdī, kā to paskaidroja Tokio raidītājs, iemesli esot gluži vienkārši. Kremlis esot ļoti nopūlējies, lai brīvā pasaule neuzzinātu, cik primitīva ir medicīniskā aprūpe un cik liels ir bads zemēs, kur sākusi iespīdēt t. s. Staļiņa saule. Īstenībā tur neesot pat pelēkas krēsliņas, bet gan pilnīga tumsa.

Sacelšanās Bolivijā

La Paza. — Bolivijā notikusi sacelšanās pret pašreizējo ģen. Hugo Balliviana militāro valdību, kas ieguva varu pag. gada maijā.

Daļa armijas un policijas pievienojusies spēcīgai Nacionālai revolūcionāru partijai, kuru vadonis Viktors Pazs Estensoro atrodas trimdā Argentīnā.

Pirmā vieta, ko dumpinieki ieguva savā varā, ir Illimani raidstacija.

Sacelšanās, kas sākās pag. trešdienas rītā, prasījusi 70 upurus, no kuriem 18 nogalināto.

La Pazu vēl arvien turot valdībai uzticīgie 9000 karavīru.

Arī El Alto lidlauks ir valdības varā. Estensoro partija ir sociālistu un nacionālistu partijas apvienojums.

Ar Mosadeghu nav iespējams saprasties

Valsts sekretārs Dins Ačesons beidzot esot spiests pievienories britu ārlietu sekretāra Antonija Īdena uzskatam, ka ar Irānas premjēru Mosadeghu vispār nemaz nav iespējamas jebkādas normālas sarunas un vienošanās.

LATVIEŠU DIENAS KANADĀ

Konsuls V. Tomsons LNAK sēdē Toronto

Pagājušo ned. Latvijas konsuls V. Tomsons no Montreālas bija ieradies Toronto uz apspriedēm ar ģenerālkonsulu N. R. Braisonu un LNAK.

Sestdien, 5. aprīlī LNAK valdes loc. un nozaru vadītāji sanāca uz sevišķu sēdi ar kons. V. Tomsona piedalīšano

Noklausījies apskatu par LNAK valdes darbu un Toronto pilsētā pastāvošo lokālo organizāciju kopdarbību, konsuls V. Tomsons iepazīstināja sēdes dalībniekus ar latviešu dzīvi Montreālā, un atzinīgi novērtēja Apvienības aktīvitāti vispārējo jautājumu kārtošanā. Nesot sveicienus no LNAK padomes loc. inž. A. Spūrmaņa un inž. N. Zoldnera, kuŗi ir arī LNAK pārstāvības vadītāji Montreālā, konsuls norādīja, ka viņi darīs visu iespējamo kopējā darba sekmēšanai. Latvieši, kuŗu skaitu Montreālā vērtējot ap 1000, dzīvi sekojot LNAK darbam, un organizācijas gatavojoties LNAK kopējām sēdēm š. g. 14. un 15. jūnijā Toronto, kā arī sūtņa K. Zariņa uzņemšanai 28. jūnijā Montreālā. Latviešu saimes un arī organizāciju interešu labā Montreālā pareizdzēts rīkot retākus, bet māksliniciski vērtīgākus sarīkojumus.

Prāvests A. Skrodelis referēja par savu ceļojumu pa latviešu apmešanās vietām līdz pat Vankuverai un Viktorijai B. C., no kuŗa viņš tikko atgriezies. Tautieši arvien vairāk nostabilizējoties personīgajā dzīvē un dzīvāk piedaloties draudžu un biedrību izveidošanā. Viņi izprotot latviešu saimes kopējās pārstāvības nozīmi, un tāpēc ar pieaugošu nopietnību pievēršoties LNAK atbalstīšanai.

Nolēma lūgt visas latviešu draudzes un b-bas vēl dzīvāk piedalīties visu Kanadas latviešu pārstāvētāju organizācijas darbā, līdzīgi kā to dara jau Hamiltonas Latviešu B-ba un Londonas Latviešu Kopa, kuŗu biedri visi ir arī LNAK pilntiesīgi biedri. Tāpat draudzes un b-bas jau laikus ierosināmas izraudzīt un sūtīt delegātus kopējai apspriedei ar LNAK padomes locekļiem, kas notiks š. g. 14. jūnijā Toronto ar sūtņa K. Zariņa piedalīšanos. Uz šo apspriedi savus delegātus var sūtīt ikviena draudze un biedrība neatkarīgi no viņas biedru skaita.

Š. g. 15. jūnijā Toronto sasauks ārkārtēju LNAK padomes sēdi, kuŗā bez jau vispārējās vēlēšanās izraudzītiem padomes locekļiem aicinātas piedalīties arī draudzes un b-bas ar saviem locekļiem, kuŗi tad bauda visas padomes loc. tiesības. Šos sevišķos padomes loc. var sūtīt visas draudzes un b-bas, kuŗas ir vismaz 50 tādu locekļu, kas ir arī LNAK pilntiesīgi biedri.

Sīkāk tika apspriests arī jautājums par sūtņa K. Zariņa uzņemšanu, kas izvērtīsies par visu Kanadas latviešu vienotības manifestāciju ar Latviešu dienu nosaukumu.

Noslēgumā valde pateicās konsulam V. Tomsonam par pieliktajām pūlēm kopējo jautājumu kārtošanā un LNAK darba sekmēšanā, kā arī lūdza viņu nodot valdes sveicienus visiem latviešiem Montreālā un viņu organizāciju vadītājiem.

LATVIJA

Amerikas kontinentā plašākais latviešu laikraksts, kas mūsu tautiešiem Savienotajās Valstīs un Kanadā sniedz vispusīgu informāciju par latviešu dzīvi visās zemēs, tāpat arī ziņas par pasaules politiskajiem notikumiem.

Laikraksts pasūtināms visās ASV un Kanadas Daugavas Vanagu Apvienībās, nodaļās, kopās un pie DV pilnvarotiem, kā arī laikraksta redakcijās ASV un Kanadā un pie mūsu pārstāvjiem.

ATVADĀM

HUGO VĪTOLS

Nav varbūt nepateicīgākā amata par redaktora amatu, jo viņam, lūk, jācenšas panākt to, kas pat sabiedriski visveiklākiem un kulantākiem laudīm — frančiem — šķietas gluži neiespējama lieta, proti, „izdabāt visai pasaulei un savam tēvam."

It īpaši delikāts redaktora stāvoklis ir latviešu vidē, kur latvieši tik smagi piemeklēti, tik daudz n e t a i s n i un necilvēcīgi cietuši — pametumu pēc pametuma, zaudējumu pēc zaudējuma. Ja nu vēl ievēro, ka latvieši nekad nav bijuši ševiški apmierināti cits ar citu, tad viegli sapratīsim, ka viņos attīstījusies pārlieka jūtība, kas viegli niecīgāko pārpratuma Liliputu vērš groteskā naidā Guliverā. Tādos apstākļos tējas šūšūpošanās glāzē kļūst par draudīgāko no visām vētrām...

Bet tādi nu mēs esam un laikam gan vēl dažu labu gadsimtu tādi paliksim.

Visu to, es šeit saku atvadām, lai mūsu laikraksta lasītāji, kuriem es n e g r i b o t būtu nodarījis pāri ar kādu neuzmanīgu vārdu, zinātu, ka tas noticis bez nodoma. Nekad man nav nācis prātā nedz kādam „uzknābt," nedz kādam iedzelt. Ja esmu izteicis savas domas, tad tikai par vai pret kādu ideju, nekad ne par vai pret kādu personu. Domāju, ka šai ziņā esmu bijis brīvs no kompleksiem. Ja nu tomēr, par spīti tam, esmu kādam nodarījis pāri, tad lūdzu mani aizbildināt. Nolieku galvu un pieņemu pēlumu bez iebildumiem. M e a c u l p a, m e a m a x i m a c u l p a.

No Kanadas un no šī laikraksta komandīta atvadoties, es gribētu pateikt sirsnīgu paldies mūsu laikraksta lasītājiem, kas ar tik apbrīnojamu lojalitāti un ieciešību turpināja mums palikt uzticīgi, par spīti tik pretīšķīgiem nelabvēļu launu baumu sacelšanās vējiem, it īpaši mūsu gaitu sākumā. Mūsu draugu pulks lēnām, bet neatlaidīgi audzis, un viņiem tad arī mans draudzīgākais sveiciens un pateicība, ticībā, ka viņi arī turpmāk neliegs savu labvēlību šim Daugavas Vanagu laikrakstam.

Un tad mana vissirnīgākā pateicība, maniem tiešiem līdzstrādniekiem: redaktrisei Angelikai Gailītei un redaktoram Jēkabam Vītolam. Liktenim nebija labpatīcis mūs vienot asins radniecībā, bet mūs saistīja cēlākas saites: kopēja pienākuma apziņa pret savu darbu, pret laikrakstu un pret lasītāju un es atzīšos, nekad, ne miera, ne kara laikā, neesmu redzējis tik lielu un tik neatlaidīgu uzupurēšanos, tik lielu sevis noliegšanu un dzīvošanu tikai savam darbam, kā šais divi cilvēkos, bez kuŗu draudzīgās palīdzības — es nebūtu spējis nenieka.

Gāja diena pēc dienas un nedēļa pēc nedēļas, bez svētdienām mums, bez atpūtas. Septiņas dienas nedēļā, no mēneša mēnesī. Un mūsu kuģis brauca regulāri, ieturēdams konstanto patiesības, cilvēcīguma un savas tautas stiprināšanas kursu.

Tagad nu vienam no mums trim — „laikraksta taisītājiem" jāaiziet, bet abi pārējie paliek vietā, un viņiem pievienosies cits kapteinis — pazīstamā rakstniece un dzejniece Ingrida Vīksna.

Lai vēl reiz silts paldies šiem un vēl vairākiem citiem draugiem, paldies Daina Press rosīgajiem burtlīčiem Fanijai Bekera kāzei un izpalīdzīgajam Viesturam Zeltiņam, ar kuŗu mūs liktenis bija darbā savedis jau agrāk, un rūpīgajam metierim Arturam Vestfālam, ar kuŗa darbu varētu lepoties ikviens liels pasaules laikraksts. Mīļš atvadu sveiciens arī lakraksta saimnieciskajam galam: manam labajam kompaņonam Kārlim Purmalim, galvenajam grāmatvedim Kārlim Tannim un ekspedīcijas vadītājai Emīlijai Podniecei. Un kā, beigās, nepieminēt vīru ar lielo sirdsdegsmi un tērauda gribu — DV pārstāvi ASV Arvīdu Līdaci, kas viens veicis vairāk kā simti un kuŗa draudzība man bijusi dārgākais, ko no Savienotajām Valstīm biju paņēmis uz Kanadu. Silts rokas spiediens visiem un apliecinājums, ka jutos bagātāks; ka varēju viņus iepazīt, kaut arī atzīstos, ka arī man šķirties nozīmē „drusku mirt."

Bet šī šķiršanās notiek tieši uz Lieldienām, līdz ar ko man paliek cerības, ka jaunā vadībā laikraksts pieredzēs vēl plašāku un skaistāku gaitu.

DAUGAVAS VANAGI

DV PADOMES ASV OTRĀ SESIJA

Ņujorka. — Daugavas Vanagu Padome Savienotās Valstīs 6. un 7. aprīlī sanāca savā otrā sesijā Ņujorkā Bēthovena Namā, lai apspriestu un izlemtu svarīgus jautājumus tikpat aprūpes kā citās nozarēs.

Sēdē piedalījās 16 balstiesīgo Padomes locekļu, pārstāvot 192 no pāri par 1000 aktīviem Daugavas Vanagiem ASV: DV pārstāvis ASV Arvids Līdacis, Pārstāvības sekretārs Hugo Vītols, Pārstāvības kasieris Jānis Vinters, DV Apvienības Bostonā priekšnieks Valdis Antiņš, šīs apvienības sekretārs Kārlis Skapars, DV Apvienības Ņujorkā priekšnieka pārstāvis Ilmārs Balodis un šīs apvienības sekretārs Leonīds Bērziņš, DV Apvienības Filadelfijā priekšnieks Andrejs Rudzis, un šīs apvienības priekšnieka vietnieks Niklass Lazdiņš, DV Apvienības Čikagā priekšnieks Augusts Vanags, DV Apvienības Baltimorā priekšnieks Kārlis Detlavs un šīs Apvienības sekretārs Ilgonis Priedulājs, DV Apvienības Harisburgā v. priekšsēdis Jānis Bērziņš, DV Kvēkertaunas priekšnieks Jānis Gedrovics, DV Feniksvilas kopas priekšnieks Jēkabs Lukāzis un DV Apvienības Longvjū pilnvarojumā Arnolds Bērziņš, kuŗa pilnvarojumu Padome šai atsevišķā gadījumā atzina.

Atklājot Padomes sēdi Daugavas Vanagu pārstāvis ASV un Padomes priekšsēdis apsveica Padomes locekļus pasaules lielākajā pilsētā Ņujorkā, namā, kas nosaukts tā lielā skaņraža vārdā, kas devis pasaulei tās labāko mūziku. Dosim arī mēs, Daugavas Vanagi, labāko ,kas mums ir, labāko, ko spējam dot mūsu tautai un mūsu trūkumcietējiem. Ja ar tādu apņemšanos pieiesim saviem uzdevumiem, tad nebūsim velti strauduši pie krūtīm Daugavas Vanagu nozīmi, tās organizācijas nozīmi, kas tapusi Beļģijā, aiz dzelonstieplēm, un ko radījuši fiziski nospiesti, bet garīgi nesalauzti vīri.Šis nesalaužamais kopības gars, kas likts mūsu organizācijas pamatos, ir tas, kas to padara ne vien par lielāko, bet arī spēcīgāko latviešu organizāciju trimdā. Mūsu uzdevums ir šo vienotību saglabāt visā pasaulē, lai kur mēs būtu. Mēs esam viena saime, kur ikviens dod cits citam roku pāri vislielākiem attālumiem. Ja paliksim vienoti, mūsu organizācija augs, ja ne — DV aizies bojā. DV darbs ir viens no visgrūtākajiem. Tas koordinējams no viena centra. Šī kārtība respektējama. Vanags, kas redzams mūsu krūšu nozīmē, tur savās ķetnās k o p ā trīs zvaigznes — un visu, ko tās simbolizē. Turēsim tās kopā visā pasaulē. Šādi savam uzdevumam kalpojot, — teica Arvīds Līdacis, — mēs to godam veiksim. Novēlu Padomei sekmes un vislietišķākos problēmu atrisinājumus. —

Uzrunai sekoja apsveikumu nolasīšana, ko bija piesūtījuši DV Centrālā Valde, DV CV locekļis Kanadā K. Purmals, DV Apvienība Klīvlendā un Kalamazū un kopa Kolumbusā. DV prks plkv. Vilis Janums un DV CV sekretārs V. Hazners vēstulē DV pārstāvim ASV cita starpā raksta: „Dzīvojot lielākās labklājības zemē, Jūsu skati kā līdz šim, lai raugās pāri okeanam, kuŗ trūkumā dzīvo vēl desmitā mūsu trimdas šaimes daļa. Lai šai sakarā mums atkārtoti atļauts izteikt Jums pateicību par līdz šim veikto lielo darbu aprūpes laukā un novēlēt to ievirzīt vēl lielākā, plašākā gultnē.

(Nobeigums 5. lpp.)

Ārchibīskapa Dr. T. Grīnberga godināšana Eslingenā

2. aprīlī Eslingenas Dienvidus baznīcā notika archibīskapa prof. Dr. T. Grīnberga 20 gadu amata un 83. dzimšanas dienas atceres svinības. Šais svētkos latvieši bija pulcējušies ne tikai no Eslingenas un tās tuvākās apkārtnes, bet mērojuši garo ceļu arī no britu joslas.

Dievnama mazajā zālē, kas bija greznota lauru kokiem, sarkanām rozēm un pirmajiem pavasara ziedipiem, draudze ar savu sirmo virsganu sirsnīgi vienojās kopējā lūgšanā:

„Kā ērglis celies, dvēsele mana, Tev jāslavē tā Kunga gods" — —

Īsu svētrunu teica prāv. Sanders, ar solo dziesmām piedalījās E. Zagariņa, S. Sakse un vijoles solo spēlēja T. Laiviņš. Pēc dievkalpojuma sirmais virsgans kopā ar savu saimi īsu brīdi pakavējās pie skaisti klātiem, pavasara ziedipiem un pūpoliem rotātiem galdiem. Ar dāvanām, ziediem un sirsnīgiem vārdiem archibīskapa tēvu sveica: māc. A. Abakuks no Latv. bazn. brītu joslā, Reiters — lut. fed. Ludvigsburgā; Kalniņš — Eslingenas draudzes, Penese — Nirnbergas draudzes; ševiški sirsnīgus sveicienus sūtot no mazajiem „Bitītes" lasītājiem tās tēvocim Teodoram. A. Šilde no LCPV, pateicoties sirmajam archibīskapa tēvam veco, slimo un visu grūtdienu vārdā par to, ka viņš, atteicoties no labākas dzīves apstākļiem, no politiskas drošības un no visa tā, kas to labāks sagaidītu citos kontinentos, ir izlēmis palikt Vācijā kopā ar tiem, kam dzīve visgrūtākā. — R. Liepiņš no LNP un LSKr.; plkv. V. Skaistlauks no LCK un Lāčplēšiem, Pura kungs no Kalpaka bataljona, kapt. G. Skaistlauks, no Latviešu sardžu vienībām, — pieminot, ka Latvijas karavīrs gājis cīņās, lūdzot Dievu, kritis cīņās, lūdzot Dievu, un ja pienāks laiks, atkal pacels sarkanbaltsarkano karogu, nebaidīsies vēlreiz cīnīties un kopā ar savu sirmo archibīskapa tēvu iesolot dzimtenē vai, ja Dievs to tā nebūs gribējis, ar godu nolikt savu zobenu. — Kapt.Rubis sveicienus nesa no Daugavas Vanagiem, pateikdamies archibīskapa tēvam par to garīgo spēku, ko viņš tik bagātīgi devis tiem Vanagiem, kuŗu spārni tālākam lidojumam salauzti, kuŗi gan kropli miesās, bet stipri dvēselēs, cer kopā ar viņu atgriezties dzimtenē, — V. Kalniņš no ārlietu ministrijas rietumu nodaļas, N. Graudums no Eslingenas Latv. B-bas; A. Eglītis no korporāciju kopas Eslingenā un Dr. T. Sanders no Lettonia's konventa. Kā pats pēdējais savus sveicienus nodeva Eslingenas Dienvidus baznīcas vācu draudzes mācītājs Šmidts, apbrīnojot to garīgo spēku un stiprumu, kas piemītot sirmajam latviešu archibīskapa tēvam, ar kādu viņš esot savu draudzi svētījis, vadījis un sargājis šeit svešumā. S. Sakse nodziedāja archibīskapa tēvam prāv. Sandera veltīto kompoziciju „Lūgums Dievam." — Mācītājs E. Rozītis nolasīja apsveikumu telegrammas, kas bija ceļojušas no Austrālijas, Amerikas, Kanadas, Anglijas, Vācijas un visas pasaules, kur vien atradās kāds mācītājs un daži draudzes locekļi, no sūtņa K. Zariņa Londonā un loti daudzām privātām personām. Īsulas veco laužu mītnes koris loti gribējis atbraukt personīgi un ar dziesmu „Cik brīniški, mans Dievs tu mani vadi," apsveikt, bet „mazlietiņ" pietrūcis naudas, proti — tikai DM 900.—; ceļš maksājis DM 1000, un DM 100 viņiem bijis.

Noslēdzot vakaru, archibīskapa tēvs visiem tuvumā un tālumā pateicās par labiem vārdiem, dāvanām, ziediem, dziesmām. un lūdza Dievu, lai viņš nākotnē „dod mums visiem lielas domas, siltu sirdi, priecīgu cerību un noteiktu gribu. Uz šiem četriem stūrakmeņiem mums jācel mūsu dzīve, tad mēs bojā neaiziesim. Uz to lai Dievs mums palīdz." —

3. aprīļa pēcpusdienā svētdienas skolas bērni ielūdza Bitītes tēvoci pie sevis un katrs, pasniedzot dzeltenu narcises ziedinu, apsveica viņu 20 gadu archibīskapa amata svētkos ar tiem pašiem vārdiem, kā viņu sveicināja Ventspils bērni tad, kad viņš stājās archibīskapa amatā:

Mēs bērni Tevi mīļi sveicam
Kā pirmo drāudžu virsganu,
Kā Dieva kalpu Tevi teicam
Un vadoni visaugstāko...

Archibīskapa tēvs ar mazajiem draudzes locekļiem labu laiciņu pasēdēja pie dzimšanas dienas klinģera un tasītes kakao. Bērni viņam rādīja, ko tie svētdienas skolā mācījušies; dziedāja garīgās un latviešu tautas dziesmas, spēlēja klavieres un deklamēja. Bitītes tēvoci paša sacerētās dziesmas. Šķiroties no bērniem, Bitītes tēvocis novēlēja viņiem augt lieliem, ticībā stipriem un garā veseliem.

E. Heine

TAUTIEŠU IEVĒRĪBAI!

BĒRNU SVĒTKI

Toronto Latviešu Sporta Klubs ar. pārējo organizāciju atbalstu 4. maijā Toronto, Sv. Andreja baznīcas zālē rīko bērnu un jaunatnes svētkus. Paredzēti dažādi stendi, asprātības un veiklības sacensības, rotaļas un tautiskās dejas. Sākums plkst. 15.

*

Toronto Latviešu Sporta Klubs, organizējot kluba Dāmu Komiteju, aicina atsaukties visas bijušās sportistes un sportam simpatizējošas dāmas, kas ar mīļu sirdi un vieglu roku vēlētos nākt talkā jaunatnes audzināšanas un kluba kultūrāli sabiedriskā darbā. Lūgts zvanīt kluba valdes vicepr-dei V. Pālenai LO 9770.

VAKARĒŠANA

Latviešu Agronomu Biedrība Kanadā rīko sestdien, š. g. 19. aprīlī, plkst. 19,30 123 Huron ielā vakarēšanu, kuŗā A. Dzērvīša kundze runās par tautiskiem izšuvumiem un praktiski latviešu farmeŗi Kanadā stāstīs par savu pieredzi saimniekošanā. Sekos pārrunas un mielošanas pie zirņiem ar speķi. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Visi interesenti laipni aicināti.

LABK Valdes uzdevumā
Ed. Pētersons,
sekretārs.

AIZRĀDĪJUMS

Annas Brigaderes pasaku lugas „Sprīdītis" uzveduma atkārtojums 18. aprīlī 7,15 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē, Toronto.

PASKAIDROJUMS

Jūsu cien. laikraksta š. g. 15. marta nrā rakstā „No kurienes nākuši delegāti" ir ieviesusies kļūda. Rakstā teikts, ka H. Klarku ir sūtījusi Kalamazū latviešu draudze.

Patiesībās labā paskaidrojam, ka Kalamazū ev.-lut. latviešu draudze n a v sūtījusi H. Klarku uz Amerikas Latviešu Apvienības kongresu.

Kalamazū ev.-lut. latv. dr. padome

PATEICĪBA

LPB Kanadas Kopa izsaka sirsnīgu pateicību komponistam T. Ķeniņam, aktrisei E. Znotiņai, rež. Vilkancim un dziedonim P. Geistautam, kas ar saviem priekšnesumiem kuplināja Kopas rīkoto Edvarta Virzas vakaru.

LPB Kanadas Kopas valde

ATZINĪBA

LNAK Kultūras un Izglītības nozares izsaka sirsnīgu pateicību gleznotājam O. Grebžes kungam par vāka zīmējumu latviešu skolu liecībām.

DARBS un BEZDARBS

Kāds latvietis mūs informē, ka viņš Toronto kanadiešu laikrakstā ir ievietojis sludinājumu, ka meklē darbu kā mājkalpotājs, aptīrītājs vai tml. un ir norādījis, ka viņš ir latvietis. Ienākuši 4 darba piedāvājumi.

Mājkalpotāja algas gan ir zemas, bet bezdarbā esošiem kaut kas ir labāk par neko, kāpēc šo iespēju ieteicam izmantot. Sludinājuma maksa nav liela un paraugi pieejami katrā laikrakstā.

Par darba meklēšanu ar sludinājumiem pārējās nozarēs, mūsu informācija nav iepriecinoša, bet dažiem atsevišķiem cilvēkiem tomēr ir laimējies.

LNAK saimn. inf. nozare

Toronto māksliniecisko sarīkojumu kalendārs

LATVIEŠU SARĪKOJUMI TORONTO

I. Lieldienu svētkos, 13. aprīlī, plkst. 7,00, Sv. Andreja b-cas l. zālē dziedones E. Karlsones—Kukaines koncerts. Pie klav.: komp. T. Ķeniņš.

II. Lieldienu svētkos, 14. aprīlī plkst. 6.00, Sv. Andreja b-cas l. zālē, A. Brigaderes pasaku lugas „Sprīdītis" pirmuzvedums Kanadā, M. Bērziņas režijā. (izpārdots)

Piektdien, 18. aprīlī, plkst. 7,15 Sv. Andreja b-cas l. zālē, A. Brigaderes pasaku lugas „Sprīdītis" atkārtojums.

Svētdien, 20. aprīlī, „LATVIAN TRIO (V. Ziedonis (vij.), Dz. Treimanis (čello) un V. Meļķis (klav.)) koncerts Sv. Andreja b-cas l. zālē, plkst. 1,30 pp.

Svētdien, 27. apr., pl. 8.00 Sv. Andreja b. zālē,komp. T.Ķeniņa ref. „Baznīcas mūzikas gars un normas". Skaņu platēs: Bachs, Mocarts.

Sestdien, 3. maijā, dzied. H. LŪSES 40 g. darbības jubilejas koncerts Shaw Str., Komercskolas zālē, plkst. 8.00. Piedalās H. Štrauss (klav.).

Sestdien, 10. maijā, pl. 8.00 vak. „DAINAS" kora koncerts(dirig. E. Freimane) Sv. Andreja b-cas l. zālē.

Svētdien, 11 maijā, plkst. 6 00 Sv. Andreja b-cas m. zālē komp. T. Ķeniņa ref. „Bēthovens". Skaņu platēs IX Simfonija, IV klavierkoncerts.

Svētdien, 18. maijā, plkst. 6,15 pp. T.L.B. zālē (198, Osler St.) literāri—mūzikāls vakars:, Tēvzemei un Varoņiem".

Piektdien, 23. maijā, plkst. 7,30 Parkdale College zālē, viru dubultkvarteta „Kalvis" gadskārtējais koncerts.

ČITI SARĪKOJUMI

Otrdien un trešdien, 15-16. apr., plkst. 8.25 Massey Hall'ē, slavenā vijolvirtuoza N. Milšteina koncerti.

No 26. līdz 28. maijam Ņujorkas Metropolitēna operas orķestra, kora un solistu viesizrādes Toronto, Maple Leaf Gardens (Carlton Str.). Programmā: Bohēma, Aida un Karmena.

Piektdien, 30. maijā, plkst. 8.00 vak. Shaw Str. Komercskolas zālē, Tallinas Konserv. doc. H. Betlēmas dzied. un operas studijas audz. vakars. Dziesmas, ārijas un ansambli no pazīstamākām operām. Piedalās arī latv. dziedoņi E. Grīnberga, P. Geistauts un Flerkovskis.

VIESOS PIE LATVIEŠIEM EIROPĀ

B. PIEKALNĪTIS ATGRIEZIES NO EIROPAS

Pēc 6 mēnešu ilgas prombūtnes dziedātājs B. Piekalnītis atgriezies „mājās" pie savas ģimenes Ņujorkā. Visu šo laiku Piekalnītis pavadījis koncertceļojumā pa Eiropu kopā ar Žarova kazaku kori. Par saviem ceļojuma iespaidiem viņš pastāstīja sekojošo:

„Izbraucām no Ņujorkas ar grezno franču tvaikoni Libertē, kas šķērsoja okeanu piecās ar pus dienās. Pirmos koncertus devām Vācijā. Izmantoju katru brīvo brīdi, lai uzmeklētu latviešus, kādu Vācijā vēl ir diezgan daudz. 18. novembrī ierados Oldenburgas nometnē un piedalījos svētku koncertā. Oldenburgā uzturas daži simti latviešu, pārsvarā invalidi un vecie ļaudis. Tur ir ģen. Bangerskis, pulkv. Kripēns, Liepājas operas bij. diriģents Ķuņķis. Nometnes komandants ir Ž. Unāms. Tautieši bija loti iepriecināti redzot, ka Amerikas latvieši nav tos aizmirsuši.

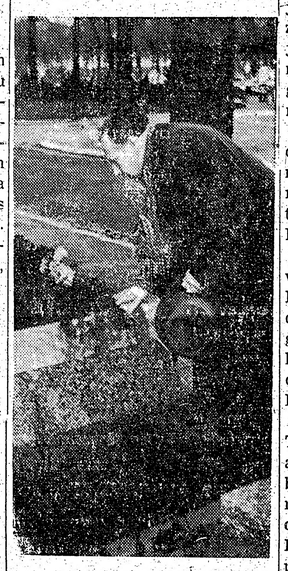

B. Piekalnītis noliek ziedus uz Šaļapina kapa Parīzē

No mūsu māksliniekiem Vācijā vēl darbojas: P. Brīvkalne, kas saistīta Oldenburgas operā, L. Seppe. — Bīlefeldas operā. A. Teichmanis ir Freiburgas mūzikas akadēmijas profesors un rīko arī savus patstāvīgus koncertus. Komponists H. Pavasars atrodas plaušu slimnieku sanatorijā Melnē, pie Hamburgas. Lībekā dzīvo gleznotājs Soikāns, kas ir saņēmis stipendiju ceļojumam uz Italiju un drīzumā dosies uz turieni. Kopš 1949. gada, kad atstāju Vāciju, dzīve te strauji gājusi uz priekšu. Jaunas celtnes aug kā sēnes. Arī mākslas dzīvē ir liela rosība.

Holandē, Amsterdamā, sastapos ar vietējo Daugavas Vanagu priekšnieku Ernestu Ozoliņu. Viņš Vācijā pārskolojies un tagad strādā kā sudrabkalis un gravieris. Amsterdamā strādā arī vairāki citi bijušie karavīri, kas iemācījušies zeltkaļa, eletrotechnika, metināšja vai kokgriezēja amatus. Izpelņa ir apmierinoša, bet kaut ko iegādātīes ir grūti. Dzīvokli dabūt nav viegli.

Dr. O. Makstenieks ieguvis grādu Leidenes universitātē un tagad nododas pētniecības darbam bakterioloģijas institūtā pie universitātes. Viņš noturējis priekšlasījumus Holandē un Šveicē.

Visā Holandē dzīvo ap 100 latviešu, visvairāk Amsterdamā un Roterdamā. Par garīgo aprūpi gādā mācī J. Romanis, kas dzīvo Beļģijā un laiku pa laikam apmeklē latviešus Holandē. Daudzi Holandes latvieši gatavojas izceļot uz Kanadu.

Zviedrijā sastapos ar diriģentu T. Reiteru un prof. J. Mediņu, kas abi strādā nošu bibliotēkā. Savu brīvo laiku Reiters ziedo savam korim. Koris regulāri uzstājas koncertos un iedziedājis skaņu platēs. Koris ieguvis ievērību arī zviedru publikā. Gēteborgas konservātorijā kā mācības spēki darbojas Aleksandrs Vinters un viņa kundze Marija Vintere.

Norvēģijā uzturas ap 30 latviešu, vairums Oslo. Arī tie cenšas izceļot uz Ameriku.

Francijā latvieši dzīvo izkaisīti un man izdevās satikties ar nedaudziem. Apmeklēju savu bijušo skolotāju Latvijas konservātorijā prof. J. Suchovu, kas tagad ir mācības spēks konservātorijā Parīzē. Būdams Parīzē, apmeklēju Fjodora Šaļapina kapu un noliku ziedus.

Šveicē izdevās satikt tikai dažus latviešus. Tur strādā vairākas latviešu zēlsirdīgās māsas.

(Nobeigums 5. lpp.)

ALAs AICINĀJUMS TAUTIEŠIEM

ALAs Centrālais birojs ir izsūtījis organizācijām dalībniecēm jaunas biedru kartes 1952./53. darba gadam. Šai gadījumā atļaujos pasakidrojot organizācijām un ALAs biedriem, ka ir svarīgi jau darbības gada sākumā apzināt ALAs biedru skaitu un sastāvu, kā arī aplēst. ar kādiem līdzekļiem varam rēķināties. Darbības izdevumus ALAā var segt, kā zināms, vienīgi ar biedru naudām, kas ir tikai viens dolars no personas gadā. Tāpēc laipni lūdzu organizācijas biedru nodevu iekasēšanu un kartīšu izsniegšanu neatlikt uz vēlāku laiku, bet to darīt nekavējoties un ienākušās biedru maksas iesūtīt pa daļām iespējami drīz.

Biedru naudas, norēķini un biedru saraksti sūtāmi ALAs Centrālajam birojam: American Latvian Association, Inc., 3220 17th St., N. W. Washington 10, D.C. Čeki un pasta naudas orderi izrakstāmi nevis uz kādas personas vārdu, bet vienīgi uz American Latvian Association, Inc., vārdu, jo pretējā gadījumā rodas grūtības ar to iekasēšanu. Atsevišķā pavadrakstā norādāms, kas naudu sūta un par ko, šie raksti Centrālam birojam ir attaisnojošie dokumenti, tāpēc par citām lietām un citiem jautājumiem jāraksta atsevišķi.

Biedru kartes izsniedzot, jāievēro jau agrāk izsūtītā Instrukcija par ALAs biedru naudas maksāšanas un iekasēšanas kārtību; saskaņā ar to no biedru naudas atbrīvojami kaŗa invalīdi, trūcīgie un personas, kam nav ienākumu.

ALAs atsevišķie biedri piesūta Centrālam birojam savu biedru maksu, vienu dol. no personas, pa pastu, pēc kam viņi tādā pašā ceļā saņems jaunu biedra karti. Personas, kas vēlas ALA iestāties kā individi, tiek lūgtas savam iesniegumam pievienot biedra maksu. Viņiem izsūtīs biedra karti, tiklīdz ALAs valde būs tos apstiprinājusi par biedriem. Pretējā gadījumā iesūtīto naudu atmaksās.

Līdz pag. darbības gada beigām ap 6500 personu samaksāja ALAs biedru naudu, bet pāris simts personu no maksas atbrīvotas. Mūsu mērķis šinī darbības gadā piešķirt vismaz 10.000 ALAs biedru, kā tas jau atspoguļojas Apvienības gadskārtējā kongresā pieņemtā budžeta projektā. Ievērojot to, ka biedru maksa ir minimāla, liekas, ka nenāksies grūti šo mērķi realizēt, ja tikai organizācijas dalībnieces, biedru kopas un atsevišķie ALAs biedri izrādīs pietiekamu iniciātīvu tautiešu apzināšanā un piesaistīšanā pie ALAs. Darbības turpināšanai un papildināšanai zināmi līdzekļi ir absolūti nepieciešami, kā to jau gadskārtējā kongresā pārliecinoši aprādīja ALAs Centrālās valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš.

Bet vēl svarīgāk par dolara iekasēšanu ir modināt tautiešos vēlēšanos piederēt pie Apvienības un saņemt tās biedra karti. Jo vairāk tautiešu apvienosies Apvienībā, jo lielāks būs tās svars un spēks un jo sekmīgāk viņa varēs veikt savus uzdevumus, kuŗos kā galvenie uzdevumi ietelp aprūpe, latviešu kultūras saglabāšana un tās jaunrade, izkaisīto latviešu vienošana un cīņa par Latvijas atbrīvošanu no boļševisma jūga. Ap šiem mērķiem, šķiet, mēs visi varam apvienotis skaidrā gribā un svētīgā darbā. Visiem kļūstot par Amerikas Latviešu Apvienības līdzdalībniekiem, visi būsim vienības un tautas brīvības veicinātāji.

R. Šillers, ALAs kasieris

SAVIENOTĀS VALSTĪS

VASARAS NOMETNE ŅUJORKAS LATVIEŠU BĒRNIEM

Daudzi Ņujorkas latviešu draudzes bērni pagājušā vasarā pavadīja atpūtu Luterāņu vasaras nometnē Camp Wilbur Herrlich. Arī šogad bērni varēs pavadīt tur savu vasaras atpūtas periodu uz atvieglotiem noteikumiem. Ar nometnes īpašnieces Lutheran Inner Mission of New York laipnību ir radusies iespēja šogad izmantot nometni tikai latviešu bērnu vajadzībām laikā no 2. līdz 6. septembrim, ieskaitot (pēdējā nedēļā pirms skolu sākšanās).

Nometne var uzņemt 70 bērnu. Katra bērna uzturs un ceļa izdevumi kalkulēti uz 10 - 12 dol. Nometnes iekārtu un gultas veļu mūsu rīcībā nodod bez atlīdzības. Līdzdalība šinī speciālajā latviešu periodā nekādā gadījumā nebūš par šķērsli bērnu atpūtai regulārajos divu nedēļu vai ilgākos periodos, kā tas bija iepriekšējos gados.

Ja vecāki izteiktos par šī speciālā latviešu perioda vēlamību, draudzes vadība sāktu priekšdarbus nometnes organizēšanai. Būtu nepieciešams latviešu pašu personāls. Jādomā arī par financiālo jautājumu atrisināšanu, par piemērotu programmu u. t. t. Tāpēc nepieciešams zināt, vai pietiekams skaits vecāku to atbalsta. Draudze lūdz ieinteresētos vecākus ar vēstuli atbildēt līdz 15. aprīlim uz sekojošiem jautājumiem: 1) Vai jūs vēlētos latviešu nometnes periodu no 2. līdz 6. sept. Willbur Herrlich nometnē un vai jūs sūtītu uz to savus bērnus? 2) Bērnu skaits un vecums. 3) Cik lielu summu jūs būtu ar mieru maksāt nometnes izdevumu segšanai? 4) Vai jūs paši būtu ar mieru piedalīties nometnē kā izpalīgs audzinātājiem vai citu uzdevumu veikšanai? 5) Sevišķi ieteikumi un piezīmes. 6) Paraksts, adrese, telefons.

DRAUDZES PILNVAROTIE BRONKSĀ

Ņujorkas latviešu draudzes valde iecēlusi pilnvarotos garīgās dzīves tālākai izveidošanai un draudzes pasākumu sekmēšanai Bronksas rajonā. Par tādiem izraudzīti draudzes priekšnieks K. Stankevics (1101 Kelly St.,Bronx 59, Tel. DA 3-4551), valdes loc. E. Grimza (325 E. 194 St., Bronx 58), Bronksas rajona svētdienas skolas pārzinis Fr. Kurats (Manhattan College, W. 242 St., New York 63), H. Depreijs (1975 Mapes Ave, Bronx 60), H. Karlsons (1140 College Ave, Bronx 56) un T. Pētersons (310 E 196 St.,Bronx 58, tel. FO 5-3004).

Pilnvaroto uzdevums ir rūpēties par dievkalpojumu un draudzes sarīkojumu kārtīgu norisi un kopā ar mācītājiem un citiem draudzes darbiniekiem spriest par draudzes darba problēmām Bronksas rajonā. Viņi ir arī pilnvaroti pieņemt nodevas un ziedojumus draudzes pasākumiem par labu, kā arī uzklausīt un tālāk virzīt draudzes locekļu vēlējumus, ierosinājumus u. t. t.

Edvīns Mednis

BLAKUS

ATMINAS P

(Turpinājums)

Labi gan, ka pēc apmācīb atkal varēja sēsties zirga mu rā, jo tā varēja tieši uzsē virsū uz drātīs izplēstiem rumiem.

Apmācības gāja strauji priekšu. Un kādu dienu pie nis ieradās kapt. Briedis, la

NOLASĪTU PRIEKŠLASĪJ

par jaunajiem paņēmieniem rus I brigāde kaujā plašāk pirmoreiz.

Virsnieku stābā valdīja cīgs satraukums, jo Briedis rets, bet loti iemīlots viesis, ienāca stingrā, atsperīgā bez mazākās pozas un krū gāšanas. Briedis bija brūnā anglu drānas kreklā ci), pie kuŗa gaiši mirdzēj tais Juŗa ordenis. Pie krek kakles vizēja sarkanais krusts, ar kareivīgiem šķ

Briedis uzsāka referēju norādījumu, ka viņš īsteni pateiks nēko jaunu, kas j būtu zināms piedzīvojušie jas virsniekiem. Viņš tik ginās sistēmatizēt un a šos kaujas piedzīvojumus su nākošā kauja būs plaš uzbrukums bez iepriekšē tileriskas sagatavošanās.

BEZ LIELGABALU U PABALSTA.

Mēs zinām kāpēc, jo a mežainā apvidū kaujas mazāk palīdz, bet vairā ri izplāpā mūsu nodomu labāk dzeloņu tīklus b varēt klusībā ar auk drosmi.

Stiepļu grieznes (drāš nav viegli laist darbā, sasprindzināti līdz augs kāpei un kad sirds asi ta, jo pretinieks met ķetes un raida nervozē vienus. Bez tam griezēj aiz viņiem stāv rotas u ni, kas tos ir pacilā, vēl vairāk.

Tomēr, ja būsim pie gatavojušies un ja apz ka mūsu paņēmieni i kie, mēs noteikti pārv sas šīs nervu krīzes un dzinātu gribu pārvar pirmo līniju. Bet tas viss. Mums jāiet uz p tālāk. Jāielaužās it k

BĪSTAMĀ, DRAU AIZMUGURĒ

Bet jūs varat man dro vācu aizmugure ir lab To redzēju jau savos lūkošanas gājienos ka Tagad vācu aizmugur vusi stiprāka, jo to labums divos gados slīdējis lejup.

„Mēs, strēlnieki, nieku nekad neesā par zemu, bet mēs n vērtēsim to arī par a

Mēs esam iemācīj līdz šim un sasitīsi košā kaujā."

Tas virsniekiem reizi jāsaka, jo mēs jām gluži līdzīgi B venais bija sagagat rīgākais bija savil dūri un sist tur, k to vismazāk gaidīs.

Kapteinis Briedis kartēm atzīmēja u skaidri parādīja.

Tas bija vērt priekšlasījums, k daudz ko jaunu un nu degsmi asinīs. I asināt gribu, ja tai liesmojums asinīs.

Latviešu Preses nadas Kopa savam terārajam vakaram jusies Virzas-dzej tā.

Vakaru atklāja Kopas priekšniece viča, uzaicinādam godināt dzejnieka piecelšands un k Priekšnesumus sāk ieslēdza mūziķa livaldis Ķeniņš sp lūdi un Divas t Jaunā skaņraža n ti modernās dvē nībai pievelk un ra īsta māksla.

Dr. iur. Hugo teresanti tvertajā strādātajā referā mas par nemir atklāja Virzas d pektā. (Referātu

ĒŠIEM EIROPĀ

IES NO EIROPAS

stāvīgus koncertus. Komponists Pavasars atrodas plaušu slim- ku sanatorijā Melnē, pie Ham- gas. Līdzekā dzīvo gleznotājs kāns, kas ir saņēmis stipendiju jumam uz Italiju un drīzumā es uz turieni. Kopš 1949. ga- kad atstāju Vāciju, dzīve te uji gājusi uz priekšu. Jaunas nes aug kā sēnes. Arī mākslas ē ir liela rosība.

olandē, Amsterdamā, sastapos ietējo Daugavas Vanagu priekš- u Ernestu Ozoliņu. Viņš Vā- pārskolojies un tagad strādā sudrabkalis un gravieris. Am- damā strādā arī vairāki citi bi- kaŗavīri, kas iemācījušies kaļa, eletrotechniķa, metinātā- ai kokgriezēja amatus. Izpel- r apmierinoša, bet kaut ko ie- ītiēs ir grūti. Dzīvokli dabūt viegli.

r. O. Makstenieks ieguvis gra- Leidenes universitātē un tagad das pētniecības darbam bakte- ģijas institūtā pie universitā- Viņš noturējis priekšlasījumus ndē un Šveicē.

šā Holandē dzīvo ap 100 lat- u, visvairāk Amsterdamā un rdamā. Par garīgo aprūpi gā- māc. J. Romanis, kas dzīvo Bej- un laiku pa laikam apmeklē ešus Holandē. Daudzi Holan- latvieši gatavojas izceļot uz adu.

iedrījā sastapos ar diriģentu eiteru un prof. J. Mediņu, kas strādā nošu bibliotēkā. Savu laiku Reiters ziedo savam ko- Koris regulāri uzstājas kon- s un iedziedājis skaņu plates. s ieguvis ievērību arī zviedru ikā. Gēteborgas konservātori- mācības spēki darbojas Alek- rs Vinters un viņa kundze Ma- Vintere.

rvēģijā uzturas ap 30 latviešu, ums Oslo. Arī tie cenšas iz- uz Ameriku.

ancijā latvieši dzīvo izkaisīti man izdevās satikties ar ne- ziem. Apmeklēju savu bijušo tāju Latvijas konservātorija J. Suchovu, kas tagad ir mā- spēks konservātorijā Parīzē. ms Parīzē, apmeklēju Fjodo- ļāpina kapu un noliku ziedus. ecē izdevās satikt tikai dažus ešus. Tur strādā vairākas lat- želsirdīgās māsas.

(Nobeigums 5. lpp.)

mā rodas grūtības ar to iekā- u. Atsevišķā pavadrakstā no- ms, kas naudu sūta un par ko, aksti Centrālam birojam ir at- ojošie dokumenti, tāpēc par lietām un citiem jautāju- jāraksta atsevišķi.

uru kartes izsniedzot, jāievēro grāk izsūtītā Instrukcija par biedru naudas maksāšanas kašēšanas kārtību; saskaņā ar biedru naudas atbrīvojami invalīdi, trūcīgie un personas, nav ienākumu.

As atsevišķie biedri piesūta rālam birojam savu biedru u, vienu dol. no personas, pa , pēc kam viņi tādā pašā ce- ems jaunu biedra karti. Per- kas vēlas ALA iestāties kā idi, tiek lūgtas savam iesnie- m pievienot biedra maksu. m izsūtīs biedra karti, tiklīdz valde būs tos apstiprinājusi iedriem. Pretējā gadījumā ie- naudu atmaksās.

z pag. darbības gada beigām 500 personu samaksāja ALAs naudu, bet pāris simts per- no maksas atbrīvotas. Mūsu s šinī darbības gadā piešai- ismaz 10.000 ALAs biedru, kā au atspoguļojas Apvienības ārtējā kongresā pieņemtā bu- projektā. Ievērojot to, ka maksa ir minimāla, liekas, nāksies grūti šo mērķi reā- ja tikai organizācijas dalīb- biedru kopas un atsevišķie biedri izrādīs pietiekamu ini- tautiešu apzināšanā un pie- šanā pie ALAs. Darbības nāšanai un papildināšanai zi- līdzekļi ir absolūti nepiecie- kā to jau gadskārtējā kon- pārliecinoši aprādīja ALAs ālās valdes priekšsēdis prof. iņš.

vēl svarīgāk par dolara ie- anu ir modināt tautiešos vē- s piederēt pie Apvienības un t tās biedra karti. Jo vairāk šu apvienosies Apvienībā, jo s būs tās svars un spēks un ēmīgāk viņa varēs veikt savus umus, kuŗos kā galvenie uz- ni ietelp aprūpe, latviešu kul- saglabāšana un tās jaunra- kaisīto latviešu vienošana un par Latvijas atbrīvošanu no isma jūga. Ap šiem mēr- šķiet, mēs visi varam apvie- skaidrā gribā un svētīgā dar- Visiem kļūstot par Amerikas šu Apvienības līdzdalībnie- visi būsim vienības un tautas as veicinātāji.

R. Šillers, ALAs kasieris

Edvīns Medņis

BLAKUS SVEŠIEM KAROGIEM

ATMIŅAS PAR PLKV. BRIEDI UN VIŅA STRĒLNIEKIEM

(Turpinājums)

Labi gan, ka pēc apmācībām atkal varēja sēsties zirga mugurā, jo tā varēja tieši uzsēsties virsū uz drātīs izplēstiem caurumiem.

Apmācības gāja strauji uz priekšu. Un kādu dienu pie manis ieradās kapt. Briedis, lai

NOLASĪTU PRIEKŠLASĪJUMU

par jaunajiem paņēmieniem, kuŗus I brigāde kaujā plašāk lietos pirmoreiz.

Virsnieku stābā valdīja priecīgs satraukums, jo Briedis bija rets, bet ļoti iemīļots viesis. Viņš ienāca stingrā, atsperīgā gaitā, bez mazākās pozas un krūšu izgāšanas. Briedis bija tērpies brūnā angļu drānas kreklā (frenči), pie kuŗa gaiši mirdzēja baltais Juŗa ordenis. Pie krekla apkakles vidēja sarkanais Annas krusts, ar kareivīgiem šķēpiem.

Briedis uzsāka referējumu ar norādījumu, ka viņš īstenībā nepateiks neko jaunu, kas jau nebūtu zināms piedzīvojušiem kaujas virsniekiem. Viņš tikai mēģinās sistēmatizēt un akcentēt šos kaujas piedzīvojumus: „Mūsu nākošā kauja būs plašs nakts uzbrukums bez iepriekšējas artileriskas sagatavošanās —

BEZ LIELGABALU UGUNS PABALSTA.

Mēs zinām kāpēc, jo artilerija mežainā apvidū kaujas sākumā mazāk palīdz, bet vairāk pāragri izplāpā mūsu nodomus. Tāpēc labāk dzelonu tīklus būs pārvarēt klusībā ar aukstasinīgu drosmi.

Stiepļu grieznes (drāšu šķēres) nav viegli laist darbā, kad nervi sasprindzināti līdz augstākai pakāpei un kad sirds asi satraukta, jo pretinieks met gaisa raķetes un raida nervozējošus šāvienus. Bez tam griezēji zina, ka aiz viņiem stāv rotas un bataljoni, kas tos ir pacilā, ir satrauc vēl vairāk.

Tomēr, ja būsim pienācīgi sagatavojušies un ja apzināsimies, ka mūsu paņēmieni ir pareizākie, mēs noteikti pārvarēsim visas šīs nervu krīzes un ar sastrēdzinātu gribu pārvarēsim vācu pirmo līniju. Bet tas vēl nebūs viss. Mums jāiet uz priekšu vēl tālāk. Jāielaužās it kā

BĪSTAMĀ, DRAUDĪGĀ AIZMUGURĒ.

Bet jūs varat man droši ticēt: arī vācu aizmugure ir labi pieejama To redzēju jau savos pirmos izlūkošanas gājienos kara sākumā. Tagad vācu aizmugure nav kļuvusi stiprāka, jo to karaspēka labums divos gados ir noteikti slīdējis lejup.

„Mēs, strēlnieki, savu pretinieku nekad neesam vērtējuši par zemu, bet mēs nekad nepārvērtēsim to arī par augstu.

Mēs esam iemācījušies to sist līdz šim un sasitīsim to arī nākošā kaujā."

Tas virsniekiem nebija lieku reizi jāsaka, jo mēs visi domājām gluži līdzīgi Briedim. Galvenais bija sagagatavoties. Svarīgākais bija savilkt pienācīgu dūri un sist tur, kur pretinieks to vismazāk gaidīs.

Kapteinis Briedis to arī uz kartēm atzīmēja un schēmiski skaidri parādīja.

Tas bija vērtīgs, saistošs priekšlasījums, kas pateica daudz ko jaunu un arī ielēja jaunu degsmi asinīs. Ir par maz nosasināt gribu, ja tai neseko jauns liesmojums asinīs. Jo kaujā iet ne vien vīru prāts un apziņa, bet vēl vairāk tur rauj uz priekšu asiņu jonojums.

Un Briedis bija pratis ieliet šo karsto ciņas vīnu sirdīs un asinīs. Pulkvedis Zeltiņš pateicās viņam par priekšlasījumu. Un pēc tam dedzīgi spiedām rokas mēs visi. Pulka gatavošanās varēja sekmīgi turpināties.

Otrās brigādes pulki arī centīgi gatavojās. Bet viņi bija nodomājuši nakts kaujā izmantot spēju triecienu, kas būtu savienots ar stiepļu ātru pārgriešanu, kā arī ar stiepļu joslu pārklāšanu ar līdz atnestiem dēļiem un pinumiem.

Gatavošanās cīņām otrā brigādē sekmēja tas, ka brigādes komandieris pulkvedis Auzāns kopā ar kapt. Briedi bija lielo kauju plāna idejiskie autori. Tie bija lielās līnijās cēluši priekšā mums labvēlīgam 12. armijas komandierim ģen. Radko—Dmitrijevam (bulgāram pēc tautības) plānu izmantot purvu aizsalšanu un izlauzties vācu aizmugurē. Jelgavas virzienā. Pēc tam armijas stābs bija sastatījis kaujas pavēli, par ko jau iepriekš bija informēts pulkv. Auzāns (protams, kopā ar kapteni Br.). Skaidrs, ka par pārrāvuma kaujas ideju un spēku grupējumu līnijās un savlaicīgi bija informēti arī augstākie krievu stābi.

Arī pulkvedis Auzāns bija varējis informēt savas brigādes pulka komandierus par viņu kaujas uzdevumiem.

LIELĀ UZBRUKUMA PLĀNS

Bija paredzēts plašs uzbrukums Rīgas frontē no Babītes ezera līdz Olainei. Abas latviešu brigādes būs apvienotas kopējā divīzijā un tai pavēlēts pēkšņā nakts uzbrukumā bez artilerīskas sagatavošanās

PĀRRAUT FRONTI

iecirknī no Ložmetēju kalna dienvidu pakājes līdz Mangaļiem. Uzbrukuma virzieni bija paredzēti šādi: I brigadei tikai viens virziens: Manguļi—Skangaļi, bet II brigādei divi: viens pret meža stūri, pa labi no I brigādes, bet otrs pāri Tīrelim, dienvidos no Ložmetēju kalna.

Latviešu divīzija bija ietilpināta 6. Sibirijas korpusa sastāvē, kuŗa krievu pulkiem vajadzēja uzbrukt pa labi un kreisi no latviešiem. Pie Olaines vajadzēja uzbrukt krievu 2. korpusam.

Tā visumā cīņā vajadzēja doties veseliem 82 bataljoniem no armijas izlases dalām. Bija norādīts: Galvenā virzienā uzbruks 48 bataljoni (to starpā visi 16 latvju bataljoni, resp. 8 pulki). Šos 48 bataljonus 15 km platā frontē atbalstīs 90 vieglie un 110 smagie dižgabali. Tie kaujas sākumā klusēs un ierēksies tikai, kad iebrucēji jau būs ielauzušies vācu pirmajās līnijās.

Uzbrukuma rajonā vācu līnijas gan sargāja apm. 3 reizes vājāki spēki (t. i. aptverot kopā visu aizsardzības joslu no Babītes līdz Olainei). Bet ievērojot to, ka dažas krievu vienības pie Olaines atteicās pāriet uzbrukumā, bet citas netika tālāk par dzelonu stieplēm, iebrukumu izdarīja tikai 16 latvju bataljoni.

Varam iedomāties, ar kādu pārspēku bija jāsastopas šiem 16 bataljoniem, pie kam vēl vācu rezerves pienāca daudz ātrāk nekā krievu aizkavētie papildspēki. Šo cīnītāju faktisko samēru nekad nedrīkstam aizmirst, apvērtējot šo kauju norisi.

Ļoti stipri nocietināts bija viss paredzētā iebrukuma rajons, pie kam vispamatīgāki bija nodrošināts Ložmetēju kalns. Bija nepieciešamā liela izveicība un

KAUJAS DROSME

lai pārvarētu visus šķēršļus un lai izdarītu sekmīgu ielaušanos vācu nocietinājumos.

Bija svarīgi noskaidrot, kas ies latvju brigāžu priekšgalā. I brigādē (ar Daugavgrīvas, Rīgas, Kurzemes un Vidzemes pulkiem) šis jautājums atrisinājās viegli. Jo

UZBRUCĒJU PRIEKŠGALĀ

brīvprātīgi pieteicās iet Briedis ar savu I bataljonu. Tas bija labi sagatavots šim uzdevumam un par Brieža jauniem kaujas panākumiem neviens nešaubījās.

Mazliet sarežģītāks stāvoklis bija II brigādē ar Zemgales, Tukuma, Bauskas un Valmieras pulkiem). Šai brigādei bija jādodas triecienā ar 3 pulkiem pāri atklātam un vairāk par 1 km platam tīrelim, kamēr vienam pulkam bija jāuzbrūk jau minētajam meža stūrim, lai sekmētu I brigādes cauri raušanos. (Pie kam minētā izolētā triecienа neizdošanās manāmi paslikti nāja I brigādes stāvokli pirmajā kaujas dienā).

Pulkvedis Auzāns iepazīstināja savus pulka komandierus ar uzbrukuma plānu un jautāja: Kuŗš vēlas savu pulku vest galvenās trieciena kolonnas priekšgalā?

Turpinājums sekos.)

Agr. A. Jessens, LNAK Saimn. inf. noz. koresp.

Lauksaimniecības atmaksāšanās un izredzes Kanadā

(Turpinājums)

a) agrās galda bietes, sākumā ar lapām tuntītēs, vēlāk bez.

Nav kaitēkļu, ļoti laba atmaksāšanās un arī tirgus, ja tuvu pilsētai, vēlām bietēm tirgus nav gandrīz nemaz.

b) Puķu kāposti agrie (jūlijā) un vēlie (septembrī). Prasa vairāk nokrišņu un slāpekļa mēslojuma kā kāposti, citādi audzēšana un izmaksa tāda pati. Nevar uzglabāt, tāpēc „jūtīga" kultūra. Cena agrajiem tikai vienu nedēļu ir augsta 15c mārc., vēlāk tāda pati kā vēlajiem. 5—6c vairumā 8c mazumā. Arī tā ir ļoti laba cena, pie 2 mārc. caurmēra galviņas, bet tirgus aprobežots, jo laikam jau kāļi garšīgāki... Šķirne — Early Snowball

c) Šķinamie zirņi, pirmiem — tirgus un cena apmierinoša, 10c mārc., vēlāk kā cena, tā tirgus vājāks. Maz darba audzējot, lakstus var ieart zaļmēslojumam, tādēļ vien labi iederas sakņu dārza augspēkā. Šķirnes, agrās — Little Marwel, vēlās — Stratagem.

d) Šķinamās pupas; ja grib riskēt sēt agri, cerot ka nebūs vēlā salna, tad par agrām var dabūt „bargu naudu" 25—20c mārc.; Vēlāk cena strauji krītas līdz 6—7c mārc., un tad vairs ir maza tīrienesa. Sējot ap 15. jūliju, iegūst labāk samaksātu vēlo ražu — 10c mārc. Labs zaļmēslojuma augs. Daudz labu šķirņu. Dzelteņās ir populārākas — Pencil Pod Black Wax Stringless. Tirgus tomēr labs cauru vasaru. Apdraud rūsas (paliek plankumainas).

e) Burkāni un pastinaki. Tirgus labs, bet cena daudz par zemu.

f) Galviņu salāti. Cena laba, bet tirgus tikai tad, ja var piegādāt vairumā, regulāri un labi iepakotus kastēs, ledū. Apdraud brūnā puve, apm. nedēļu pirms gatavības.

g) Špināti. Cena laba, ražošana ļoti lēta, tirgus aprobežots.

h) Sīpoli, daudz par lētu, un apdraud kaitēkļi, lai varētu ekonomiski ražot.

i) Gurķus, ja var izaudzēt kādā dienvidus piegāzē paagri, var audzēt. Vasarās ar maz saules un vēsām naktīm, cena svārstās no 50—60c ducī, siltās vasarās 25—30c. Labi iekoptā zemē, jāsēj ar planetu, pabiezi, 3—4 pēdu atstātās rindās, vienreiz jāizkaplē, tā visa kopšana. Labākā šķirne — Straight 8.

Sakņkopību var sekmīgi attīstīt un operēt ar šādu inventāru. 10—20 logu siltā lecekts vai zemā ierakta augu mājiņa (Siltuma avots zirgu mēsli vai vēl labāk un drošāk ar elektrību, kas izmaksājot 4—5 dol. uz vienu logu. Dažās aukstās lecektis 1 zirgs vai rokas traktors (maksā ap 200 dol.). Arklis atspeŗu ecēša, šļūce, rokas planēta (rušinātājs + sējējs), muguras smidzinātājs vai pūtējs. Caurmērā 50 dol. uz akra māksl. mēsliem un sēklām. Var iztikt arī bez zirga un rokas traktora, liekot nelielo zemes platību apart un sakultivēt kaimiņiem par maksu un rušināšanu veicot ar planetu.

Agrās zemstikla kultūras lielumā Kanadas apstākļos, sevišķi iesācējiem neatmaksājas. Liels sākuma kapitāla ieguldījums un cenas par zemu, jo par transporta starpību saknes cauru gadu ieplūst no Amerikas dienvidiem.

Labs tirgus vēl ir zemenēm, bet nezāļu skaušana un īslaicīgā novākšana pašā sezonas karstumā un tikai mērena cena, neattaisno audzēšanas pūles. Citiem ogulājiem cenas un tirgus mērens.

Labu tirgu tuvumā var audzēt sparģeļus un rabarberus. Cena un tirgus mērens. Ilggadīga kultūra, savienota ar lielāku risku un vēlāku atmaksāšanos.

Visumā par sakņkopību: ja man būtu otrreiz jāsāk dzīve Kanadā, es uzmeklētu jaukā vietā, tirgus tuvumā, nelielu, kaut arī padārgu saimniecību un kļūtu dārznieks. Jo, kāds austrumu gudrais reiz teicis: ja gribi kļūt laimīgs uz ilgu laiku, topi dārznieks...

3) Aitas, vilnai un gaļai. Piemērotas saimniecībām tālāk no tirgiem, ar prāvām zemes platībām, resp., nekultivētām ganībām, krūmainos vai mežainos apvidos, ar maz darba spēka, bet pietiekamu kapitālu, apm., 50—100 aitu iegādei. Šāds ganāmpulks nodrošinātu iztiku ģimenei, jo viena aita (vilna + jērs gaļai) caurmērā dod ap 15 dol. tīrienesu. Aitkopība ir izmirstoša nozare visā pasaulē, tāpēc, sakarā ar arvien samazinošos aitu skaitu un vilnas cenu paredzamo turēšanos cenā vismaz līdz 3. Pasaules karam, arī pieklājīgu aitas gaļas cenu, aitkopības atmaksāšanās būs ar lēni kāpjošu tendenci. Blakus aitkopībai ar sekmēm var nodarboties ar jeb kuŗu citu nozari, ko atļauj tirgi, saimniecības apstākļi un darba spēka pārpalikums.

Vecas aitas, par 8—10 dol. ļoti izdevīgi var pirkt rudeņos, jebkurā stacijā vai savākšanas punktā, kur aitas tiek pievēstas transportam uz kaušanas vietām. Turpat var pirkt arī jērus. Pavasarī par aitām jāmaksā 15—20 dol., tāpat gaļu veciem jēriem. Labākās ir Šropšīras, Oksfordšīras, bet labi arī krustojumi.

Jābūt skaidrībā par ganību iežogošanu. Vietējie aitas uz visu vasaru iedzen meža ganībās. Pirmā sniegā iet meklēt ganāmpulku un konstatē upuŗu proc., resp. pieaugumu.

(Turpinājums sekos)

Jauna vadība BTFK

Baltijas Tautu Federācija Kanadā š. g. 5. aprīlī bija sasaukusi gadskārtējo delegātu sanāksmi, kuŗā piedalījās visu trīs Baltijas tautu nacionālo apvienību Kanadā izraudzītie pārstāvji.

Federācijas līdzšinējais prezidents lietuviešu generālkonsuls V. Gilis sēdi atklājot apsveica delegātus un jo sirsnīgus vārdus veltīja visu trīs tautību dāmām, kuŗas bija lūgtas piedalīties sēdē, lai radītu šo tautību dāmu komiteju.

Īsā pārskatā konsuls Gilis pakavējās pie BTFK vēstures un darbības pag. gadā. Viens no lielākajiem Federācijas uzdevumiem bijis 14. jūnija Mocekļu piemiņas dienas akta sarīkošana Toronto un sēru svinību norises saskaņošana visas Kanādas mērogā. Federācija var būt lepna uz šo darbu, jo personīgā kontaktā ar kanadiešu laikrakstiem un radiofoniem tā panākusi to, ka, piem., pag. gadā visos Kanadas lielākos un pat dažos ASV raidītājos tika lasīti Federācijas sagatavoti referāti par Baltijas valstu likteni un laikrakstos ievietoti raksti un fotografijas. Kanadiešu sabiedrībā tika izplatītas Federācijas sagatavotas un izdotas skrejlapas un visumā jāsaka, ka šī diena rada vislielāko atsaucību kanadiešu starpā un iepazīstināja jo plašas kanadiešu masas ar mūsu likteni un problēmām.

Diemžēl, jāsaka, ka līdzekļu trūkums kavējis Federācijas darbības paplašināšanu. Kasierim Fr. Freibergam ziņojot par kases stāvokli izrādījās, ka vienīgie ienākumi Federācijai bijuši labprātīgie ziedojumi 14. jūnijā pieminas aktā, no kuŗiem tad segti sarīkojuma un skrejlapas iespiešanas izdevumi, atstājot kasē $126.53. Un tomēr Federācija darbojusies, jo naudas līdzekļus aizstājušas, kā Freibergs teica, „karstas un dedzīgas sirdis."

Izbeidzotiem konsula Gilis pilnvarām, prezidenta amatam par kandidātu uzstādīja Igaunijas konsulu Johannes E. Markus, ko arī vienbalsīgi ievēlēja. Par kasieri ievēlēja līdzšinējo — latviešu pārstāvi Fr. Freibergu.

Saskaņā ar Federācijas statūtiem katra tautība izrauga vienu vicepreziden tu, kas kopā veido BTFK padomi. Katras tautības pārstāvji bija izraudzījuši līdzšinējos: igauni — A. Ekbaumu, lietuvieši — ne tikai dažus tūkstošus vienas tautības cilvēkus. Problēmu, kas skar mūs visus, tagad ir daudz vairāk kā agrāk un tieši Federācijai būs iespējams veikt, to, ko nevar katra tautība atsevišķi. Federācijai nav ne kādas vēlēšanās iejaukties katras tautības iekšējā dzīvē, tās darbība aprobežosies ar problēmām, kas skar kopēji igaunus, lietuviešus un latviešus.

A. S.

BTFK gadskārtējā delegātu sanāksme. Pirmā rindā vidū jaunievēlētais prezidents J. E. Markus (igaunis), viņam pa kr. konsuls Gilis (lietuvietis) un pa labi O. Breņķis (latvietis). Foto J.Kreilis

EDVARTA VIRZAS VAKARS

Latviešu Preses Biedrības Kanadas Kopa savam pirmajam literārajam vakaram bija izvēlējusies Virzas dzeju. Un labi, ka tā.

Vakaru atklāja LPB Kanadas Kopas priekšniece Biruta Senkeviča, uzaicinādama klausītājus godināt dzejnieka piemiņu ar piecēlšanos un klusuma brīdi. Priekšnesumus sākumā un beigās ieslēdza mūzika savā lokā. Tālivaldis Ķeniņš spēlēja savu Preludi un Divas tautas dziesmas. Jaunā skaņraža mūzika par spīti modernās dvēseles šķautnainībai pievelk un saista kā katra īsta māksla.

Dr. iur. Hugo Vītols savā interesanti tvertajā un rūpīgi izstrādātajā referātā Mirstīgā domas par nemirstīgu dzejnieku atklāja Virzas dzeju jaunā aspektā. (Referātu in extenso lasītāji atradīs mūsu laikraksta literārajā daļā). Referātu nolasīja rež. Vilkancis, jo autors bija aizkavēts DV. Padomes sēdē Ņujorkā.

Biruta Senkeviča garākā stāstījumā risināja savu plašo atmiņu klāstu, kas saistās ar dzejnieku. Poēmu Nameitis lasīja rež. Vilkancis. Aktrise E. Znotiņa iejūtīgi teica Virzas dzejoļus, P. Geistauts T. Ķeniņa pavadījumā dziedāja A. Žilinska Karogu, vezdams klausītājus līdz, „kur sauc karogs dīvainais."

Pilna zāle klausītāju liecināja par latviešu interesi par savu mākslu.

No latvisku drānu segta un sarkanbaltiem ziediem rotāta galda uz klātesošiem noraudzījās J. Dekšņa zīmētais dzejnieka portrets.

Cerams, ka šim literārajam vakaram sekos citi.

M.

Montreālā

SŪTŅA ZARIŅA VIESOŠANĀS

Sūtņa K. Zariņa viesošanās ricības komiteja sanāca uz pirmo sēdi 29. martā. Komiteja konstruējusies šādi: konsuls V. Tomsons — pr-dis; locekļi: Ž. Lucis (Sv. Lut. draudze), A. Caune (katoļu draudze), R. Vītiņš (DV), A. Melderis (MLP B-ba). Pirmajā sēdē komitēja nosprauda vadlīnijas priekšdarbu veikšanai.

Aktrise Alma Mača iesaistījusies kanadiešu YWCA's teātŗa trupā, un ar labiem panākumiem debitējusi trīs cēlienu lugas „Briesmas — meitenes darbā" uzvedumā.

O. K.

KANADĀ

1.9

LEKCIJA PAR VĀCIJU

29. martā Sv. Andreja baznīcas zālē notika prof. V. Burkevica priekšlasījums „Šīsdienas Vācija". Profesors ir atbraucis no Vācijas tikai pagājušā gada decembrī un tā varēja pastāstīt jaunākās ziņas par pašreizējo Vācijas stāvokli un trimdinieku dzīvi. Dzīve Vācijā tagad ir daudz dārgāka kā Kanadā, tāpat darba dabūšanas iespējas Vācijā ir nesalīdzināmi grūtākas kā šeit. Algas vācu markās apmēram līdzinās algām dolaros šeit, bet dzīves dārdzība ir trīs reizes lielāka. Illustrācijai dažu preču cenas: (pfeniņos par mārciņu) rupjmaize 20—30, baltmaize 60, sviests 280, gaļa 250, tauki 170, vīriešu uzvalks 150—250 DM, virskrekls 15—30 DM. Ļoti dārga ir dzelzceļu satiksme: brauciens Eslingena—Štutgarte(14 km) maksā 1 DM. Dzīves minims ap 150 DM mēnesī. Tie, kas strādā, var dzīvot labi, jo nekādu preču netrūkst. Latviešu stāvoklis ir ļoti grūts, jo to lielākā daļa ir bez darba un tiem jāiztiek no vācu iestāžu pabalstiem, kas svārstās ap 40 DM mēnesī vienai personai. Ļoti, ļoti daudziem nav arī cerību no šāda stāvokļa izkļūt, jo tiem nav iespēju izceļot — veselības, vecuma vai citu iemeslu dēļ.

Vācieši ir ļoti rosīgi kara postījumu atjaunošanā. Drupu vairs neredz nekur. Sagrautās ēkas atjauno.

Žēl, ka šī interesantā lekcija, ko rīkoja TLB Inženieŗu un Tehniķu kopa, nebija apmeklēta kuplāk, jo tad ienākums no ziedojumiem par ieeju, kas tiek nodots Latviešu skolai un Jaunatnes kursiem, arī būtu bijis lielāks. Latviešu sabiedrībai vajadzētu vairāk atbalstīt šos jaunatnes audzināšanas pasākumus.

J. P.

MEDNIEKI UN MAKŠĶERNIEKI PULCĒJAS

30. martā TLB telpās, 198 Osler St. pulcējās mednieki un makšķernieki savas kopas dibināšanai. Kopas vadībā ievēlēja: Karlsonu no makšķerniekiem un Putrusu no medniekiem.

Pēc tam kopas dalībnieki kopējās pārrunās kavējās pie tējas galda ar pašu nestiem groziņiem. Karlsons ieprazīstināja tautiešus ar zvejas noteikumiem Ontario provincē un vietējām makšķernieku un zivju paražām. Arī citi mednieki un makšķernieki iepriecināja klausītājus ar nostāstiem par brīnumainiem piedzīvojumiem savās gaitās. Vakars ātri pagāja lielā sirsnībā un jautrībā. Ir ļoti patīkami šādos vakaros pie viena galda redzēt dažādu organizāciju biedrus, jaunos iebraucējus un laudis, kas šeit nodzīvojuši ilgus gadus.

Labas sekmes makšķernieku un mednieku kopai latviešu biedrošanā un turpmākās gaitās!

J. P.

Prof. Dr. Nik. Vētra

PURNA UN NAGU SĒRGA LATVIJĀ

Kanadā starp lopiem parādījušās purnu un nagu sērga, ko mēs savā laikā redzējām arī Latvijā. Man bija izdevība to pirmoreiz redzēt Vidzemē 1916. gadā, kad bēgļu lopi plūda pa ceļiem un ganījās vidzemnieku laukos. Miera laikos tā pa retam parādījās, bet ar drakoniskiem valdības soļiem tika nekavējoties ierobežota un iznīcināta. Sērgas laikā policijai bija speciāli veterinārpolicejiski pienākumi un arī dzelzceļu, kā arī muitas darbinieki stingri raudzījās, lai sērga neievazātos ar dzelzceļu satiksmi un preču ievedumiem no ārzemēm. Ar to arī izskaidrojams, ka Latvijā šī sērga nekad plašāk neparādījās, kaut arī tā vairākās kaimiņvalstīs plosījās ilgu laiku.

Šo sērgu izsauc ļoti sīka sīkbūtne — t. s. filtrējamais viruss, kas ļoti izturīgs pret dezinfekcijas līdzekļiem, jo atrodas olbaltumu substrātā.

Cilvēkiem tā atgadās reti un pielīp tiem no slimiem kustoņiem ar pienu vai arī tiešā saskarsmē. Slimo govis, kazas, aitas, cūkas, retāk zirgi, suņi un kaķi. Kustoņiem sacelas karstums, mutē un uz nagiem tulznīņas, kā arī bagātīgi glotaini, putaini, staipīgi atdalījumi, kas kustoņus nomoka līdz nāvei.

Cilvēkiem slimība parādās 4—8 dienas pēc pielipšanas. Sākumā cilvēks jūt vispārēju vārgumu, mutē vieglas kairinājuma (katarra) parādības. Mutes glotādā parādās tulznīņas, kas pārplīsušas pārvēršas sāpīgās čūlās.

Par šādas saslimšanas varbūtību jādomā kustoņu epidēmijas laikā. Līdzīgas parādības pie t. s. aftozā mutes iekaisuma, bet pārrunātās sērgas gadījumā arī gremošanas traucējumi un reizēm (sevišķi sievietēm un bērniem) ādā nedaudz izsitumu, kas atgādina masalu izsitumus (visvairāk uz kāju un roku apakšējām daļām, reizēm arī uz krūtīm un pieciem). Reizēm tiekšme uz asiņošanu.

Saslimušiem cilvēkiem labas izredzes izdziedināties. Vienīgi mazu bērnu un zīdaiņu dzīvības var būt apdraudētas. Nāve iestājas no smagi traucētas barības uzņemšanas, stiprām caurejām un no asins saindēšanās parādībām.

Kā ārstēt saslimušo?

Saudzējošu (nekairinošu šķidru, putreveidīgu) barību. Ja vajag, zarnām vieglu caurejas līdzekli (ne dzīvsudraba preparātus). Glotādas dezinficēt ar 3 % hydrogen. perоxyd., 3% boric acid, 1 proc. Potęss. hypermangan. Čūlas iezīmēt ar 4—10% borax šķīdumu. Ja daudz maz smagākas parādības (alkalž, ja saslimis bērns), jālūdz ārsta padoms, kuŗa rīcībā ir iedarbīgi līdzekļi.

Kā pielīp cilvēkiem?

No cilvēka cilvēkam parasti nepielīp, tāpēc slimā cilvēka izolācija nav vajadzīga. Sērgas laikā dzert tikai vārītu pienu. Pasargāt varbūtējos ievainojumus no dīgļiem.

Ja sērga kādā saimniecībā, tur nekavējoties jānogalina visas govis, cūkas, aitas, kazas, mājputni, suņi un kaķi, bet zirgi atstājami karantīnā. Nogalinātie kustoņi jāsadedzina vai dziļi jāaprok. Visas varbūtējās vietas un lietas, kur varētu būt palikuši dzīvi slimības dīgļi jādezinficē piem. ar 1—2% natronsārma (ziepju zāļu) šķīdumu, 5 proc. kaļķa šķīdumu (kaļķa pienu), ko pagatavo no 1 daļas svaigi dzēsta kaļķa un 20 daļām ūdens. Lai izsargātos no sērgas ievazāšanas saimniecībā, pie kūts durvīm jānovieto kājslauķi, no lietus pasargātā vietā, un kāju dezinficēšanai tos piesātina ar 1% nātrona sārma šķīdumu. Pie kūts durvīm ikdienas jāizkaisa svaigi dzēsti kaļķi.

Kad 1938. g. Latvijā parādījās sērga Ilūkstes apriņķa Bebrenes pag. 4 saimniecībās, visi šo saimniecību mājlopi tika nokauti, sērgas rajonu noslēdza. Nav viegli atrast ceļus, pa kādiem sērga ievazāta. Toreiz Latvijā prātoja, ka ienesis kāds lopu uzpircējs vai kāda persona, kas viesojusies kaimiņvalstīs vai arī ka vainīgi bijuši baloži. Nezinot īsteno ceļoni, centās nesaudzīgi iznīcināt slimības dīgļus visās vietās, kur tie varētu būt, un gādāja, lai tie netiktu importēti par jaunu, tā piem. Skaistkalnes robežpārejas vietā visiem pārbraucējiem no Lietuvas bija jāpārbrauc pār lielu ar dezinficējošu šķīdumu piesātinātu kājslauķi. Tā Latvijā sērga arī plašāk neizplatījās. Jācer, ka arī Kanadā ar nesaudzīgu tās apkarošanu tā būs apslāpēta. Bet pilnīgi droši tas nav, jo tās ievazāšanas ceļu grūti noskaidrot.

Angelika Gailīte

VALDNIECES

(Nobeigums).

Anglijas vēsturē ir kāds gadījums, kad parlaments, karaspēka un tautas atbalstīts, aicināja par valdnieci sievieti. Tās bija Anglijas lielās bezasiņu revolūcijas (1688. g.) sekas. Tās cēlonis bija cīņa pret ķēniņa Jēkaba II absolūtisma tieksmēm un pret viņa pievēršanos katolicismam. Parlaments, sargādams tautas tiesības un protestantismu, balstīdamies uz karaspēku, atņēma Jēkabam II un viņa mazgadīgam dēlam troni un aicināja par ķēniņieni viņa vecāko protestantisko meitu Mariju, kas bija precējusies ar Nīderlandes valdnieku Orānijas Vilhelmu. Marija aicinājumu pieņēma tikai ar noteikumu, ja viņa var valdīt kopā ar savu vīru. Parlaments piekāpās, un Marija II valdīja kopā ar Vilhelmu III līdz savai nāvei. Pirms troņa iegūšanas viņiem bija jāparaksta 2. Tiesību deklarācija (Bill of Rights, 1689. g.), ar ko Anglijā nodibinājās parlamentārā iekārta: ministri atbildīgi parlamentam.

Marija II bija intelligenta ar lielu pienākuma apziņu; ar savu cienījamo nostāju augstākā sabiedrībā viņa apvaldīja tā laika izlaidīgos tikumus. Marija II un Vilhelms III neatstāja mantiniekus, tādēļ troni mantoja Marijas jaunākā māsa Anna.

Ķēniņienes Annas izcilākā īpašība bija labestība, un valsts dzīvē viņai bija laime: viņai bija tāds ievērojams karavadonis un reizē liels diplomāts kā hercogs Mālboru (Malborough), tagadējā premjērministra Uinstona Čērčila sencis. Hercogs Mālboru uzvarēja karā Franciju un, būdams arī veikls diplomāts, mieru noslēdzot, ieguva Anglijai Gibraltāru, Ņufaundlandi, Jaunskotiju un Hudsonas līča zemes. Interesanti atzīmēt, ka ķēniņienei Annai bija ļoti tuva draudzība ar hercogieni Mālboru. Šīs ķēniņienes laikā Skotija pilnīgi pievienojās Anglijai: Skotijas parlaments likvidējās, un skoti sāka piedalīties Lielbritanijas parlamentā. Ķēniņiene Anna personiski valsts lietās maz spēja ko veikt. Viņas sievietes liktenis bija smags: viņai bija 17 bērnu, bet tie visi mira mazotnē, un līdz ar viņu Lielbritanijā izbeidzās Stjuartu dinastija.

Tad angļi aicināja troni ķēniņa nama protestantisko radinieku no Vācijas — Hanoveras valdnieku Georgu I (1714. g.). Pirmie hanoverieši bija maznozīmīgi, neprata arī angliski, kādēļ Lielbritanijā izveidojās un nostiprinājās parlamenta valdīšana. Ķēniņa nozīme Lielbritanijā cēlās nākošās valdnieces laikā, apmēram pēc gada simteņa. Šī valdniece bija ķēniņiene Viktorija.

Ķēniņienes Viktorijas garais valdīšanas laiks ir jauns spožs laikmets. Anglijas vēsturē, un angļi to labprāt atzīmē par savas valsts otro zelta laikmetu.

Ķēniņiene Viktorija ir valdījusi ilgāk par visiem Anglijas ķēniņiem — 64 gadi (1837.—1901.), Eiropas vēsturē ilguma ziņā viņu ir pārspējis vienīgi Francijas Luijs XIV ar 72 valdīšanas gadiem.

Ķēniņiene Viktorija troni mantoja pēc sava tēvoča Viljama IV 18 gadu vecumā. Kādu naktī viņu modināja, un jaunās meitenes priekšā ceļus locīja archibīskaps un lordu pārstāvis, jo viņa pēkšņi bija kļuvusi par Lielbritanijās valdnieci. Rakstīdama dienas grāmatu, viņa tai naktī sev deva solījumu, ko viņa turēja visu mūžu. Viņa rakstīja: „Ja Augstajai Aizredzei ir labpatīcis mani nolikt šai vietā, es darīšu visu, kas manos spēkos, lai veiktu savu pienākumu. Es esmu ļoti jauna un varbūt daudzās lietās, ja arī ne visās, esmu nepiedzīvojusi, bet es esmu pārliecināta, nav daudz tādu, kam būtu vairāk labas gribas un vairāk īstas vēlēšanās kā man, darīt to, kas pienākas un kas ir pareizi."

Un ķēniņiene Viktorija savā ilgajā valdnieces mūžā to patiesi īstenoja. Viņas labajai gribai un mūža darbam bija svētība. Lielbritanijas ārējo un iekšējo politiku vadīja lieli valstsvīri: Palmerstons, Gladstons un Disraēli. Visās nozarēs valsts dzīve nemitīgi gāja augšup. Viktorija, lai arī izrādīja savu gribu un pie gadījuma ministrus norāja, tomēr nekad nemēģināja nopietni pārkāpt parlamentāro iekārtu. Cik tas arī savādi liktos, tikumos stingrajai Viktorijai nebija tik lielas saskaņas ar cēlo, augstvērtīgo un visādā ziņā godājamo Gladstonu, kā ar veiklo, gabertu. Viktorija deva dzīvību deviņiem bērniem. Pēc vīra nāves viņa ilgi sēroja un atrāvās no sabiedrības. Šai laikā viņa arī it kā attālinājās no tautas, kas nebija apmierināta ar viņas noslēgto dzīves veidu. Bet viņas 50 gadu valdīšanas jubilejā šis svešniecības periods izbeidzās un valdniece un tauta atkal saprātās savstarpējās simpatijās. Vēl pēc desmit turpmākiem gadiem ķēniņienes 60 gadu jeb dimanta jubilejā, kad Lielbritanija bija sasniegusi kā savas saimnieciskās, tā politiskās dzīves augstumus, Viktoriju godināja kā šīs varas vienotāju simbolu.

Ķēniņiene Viktorija un ķēniņiene Elizabete II

Viktorijas laikmets īstenoja to, ko Elizabetes valdīšana bija ievadījusi, Lielbritanija bija visvarena ne vien uz jūrām, tā bija stiprākā lielvalsts. Un tagad angļi to atceras kā savas valsts slavas laikmetu. Ne velti tagadējais premjērs Uinstons Čerčils, apsveikdams jauno ķēniņieni Elizabeti II, teica šos vārdus:

„Slaveni ir bijuši daži mūsu ķēniņienu valdīšanas laikmeti. Mūsu vēstures lielākie periodi ir izvērtušies zem viņu sceptera."

Savu runu ievērojamais valstsvīrs nobeidza šādiem vārdiem: „Es, kuŗa jaunība norisinājās Viktorijas ēras lieliskajā, neaizmirstamajā un mierīgajā glorijā, varu viegli izjust satraukumu, atdzīvojoties lūgsnai un himnai „Dievs, sargi ķēniņieni!"

Tā Elizabete II sāk savu valdīšanu ar lielu pagātnes mantojumu, bet laikā, kad daļa Lielbritanijas varenības jau ir pagātnē: nav viņa vairs Indijas imperātrise, nevalda viņa vairs arī par Iriju, un dominijas ir kļuvušas visai neatkarīgas un vāji saistītas ar Kopvalsti, bet divi pasaules kari ir satricinājuši valsts saimniecisko varenību līdz nepazīšanai. Bīstami ir draudi visai Rietumu kultūrai un valsts iekārtai no Austrumiem.

Un tomēr angļi lielā paļāvībā nodod valsts scepteri viņas maigajās rokās, jo jaunā valdniece ir labi sagatavota, tā ir ne vien mācīta un skolota, viņa ir pierādījusi labu gribu darboties kopā ar savu tautu: jauna meitene būdama, viņa neatlaidās, kamēr vēzāki viņai atļāva iesaistīties armijas izpalīdžu darbos, un savās kāzās viņa neaizmirsa aicināt savas kara laika pilsoniskās kārtas darba biedres. Viņa ir pierādījusi savā neilgajā mūžā labus pilsoniskus un labus ģimenes tikumus. Un angļi tic, ka viņa godam nesīs savu atbildīgo likteni šai smagu satricinājumu laikā.

INGRIDAS BERGMANES PĒDĒJIE BĒRNI

Filmu diva Ingrida Bergmane un viņas laulātais draugs italiešu filmu režisors Roberto Rosselini priecīgi paziņojuši, ka šī paša gada jūnijā viņi gaida dvīnīšus. Atbildot nekautrīgajiem žurnālistiem, Ingrida teikusi: „Šis tad nu arī būs mans pēdējais bērns, vai, pareizāk sakot, pēdējie bērni".

Marija Liepiņa

IVANDE KAIJA

RAKSTNIECES TRAĢISKAIS MŪŽS

(Nobeigums)

Jaunu garīgu meklējumu valdzināta, Ivande Kaija nevar nosēdēt mājā, viņa alkst citas, plašākas pasaules. Viņa atstāj bērnus mājas uzraudzībā un vada vairāk kā gadu Parīzē, apmeklējot universitātē lekcijas, kas varētu palīdzēt izkopt viņas talantu un padziļināt viņas idejisko pasauli. Saņemot bagātu ierosmi garīgi rosmīgajā latīņu pasaulē un iepazīstoties ar labāko jaunlaiku franču rakstnieku darbiem, viņa pārbrauc mājā apmierināta, lai turpmāk ar jaunu darba spriegumu nodotos jaunradei.

Pēc garāka veiksmīga darba posma Ivandei Kaijai nepietiek ar mājas pieticību, šaurību. Viņa necenšas pēc materiālām vērtībām, viņas nemiera pilnā dvēsele traucas atkal uz tālām, svešām zemēm. Un šoreiz viņa izvēlas skaisto, dabas krāšņumiem apveltīto Sveici un pasakaino, burvīgiem mākslas centriem bagāto Italiju. Viņa brauc ar visiem trim bērniem un vispirms ilgāku laiku apmetas Kastanjolā, lai tuvāk iepazītos ar latviešu lielo dzejnieku pāri. Redzot, cik trūcīgos apstākļos dzejnieki dzīvo. Ivande Kaija to sāpīgi izjūt. Gribēdama viņiem palīdzēt, neaizskarot viņu patmīlību. Ivande Kaija lūdz Raini viņai dot literatūras stundas, par kurām tā var bagātīgi samaksāt un līdz ar to atvieglināt viņu grūto materiālo stāvokli.

Pirmam Pasaules karam sākoties, Ivandes Kaijas vīru, kā dzelzceļu ārstu, evakuēja uz Vitebsku, bet viņa pati ar bērniem aizbrauca uz Krimu. Tiklīdz Kurzemes fronte sakarā ar mūsu varonīgo strēlnieku cīņām šķita stabilāka, viņa atgriezās Latvijā un apmetās uz dzīvi pie saviem radiem kādā Vidzemes lauku mājā. Viņa gribēja būt latviešu vidū un saņemt tiešus ierosinājumus no savas tautas, ai varētu turpināt savus pasāktos darbus. Tautas posta unciešanu nasta spiež rakstnieci, bet viņa tic taisnības uzvarai un tautas labākai nākotnei. Šis bēdu un dziļa traģisma pilnais laiks izraisīja tikdaudz cēlas, ieģenrādas varonības un nacionāla lepnuma, ka lielā notikuma ietekmē, viņas literārais darbs ne tikai neapsīkst, bet kūsā vēl kvēlaināk. Dienu bērnus kopjot un mācot, Ivande Kaija katru vakaru sēdās pie saviem sacerējumiem un nostrādāja līdz pulksten četriem no rīta. Kaut arī viņa bija sīka trausla auguma, viņa nekad nesūdzējās par nogurumu, bet sistēmātiski turpināja šavu darbu.

Rudenī, kad likās, ka Rīgas liktenis pēc krievu revolūcijas tikpat kā bija apzīmogots, Ivande Kaija vēl vienmēr cerēja un pat aizveda savu meitiņu uz ģimnazijas pārbaudījumu. Notika nenovēršamais: viņai nācās palikt pie ienaidnieka. Radi bija aizbraukuši ar zēniem pie tēva uz Vitebsku un viņa viena ar meitiņu palika bez kāda materiāla nodrošinājuma.

Šinī nospiestības atmosfairā Ivande Kaija tuvāk iepazīstas ar Kārli Ulmani, kas viņai no jauna iedveš ticību pozitīvam darbam, darbam latviešu labā. Viņa satiekas arī ar citiem ievērojamiem latviešu politiķiem. Notiek klusas apspriedes, kuŗās dzīvi piedalās Ivande Kaija. Te tiek diskutētas visas iespējas, kā uzlabot latviešu traģisko stāvokli, kā panākt bēgļu atgriešanos dzimtenē. Latviešu darbinieki tic, ka pēc visām necilvēcīgām ciešanām un pārbaudēm un abu Latvijas lielo kaimiņu sabrukuma, jānāk dienai, kad atskanēs pār dzimteni brīvības zvani un Latvijai ausīs jauns, saulains rīts. Viņu nodomi bija lieli un svēti, un visi prāti bija nodarbināti ar jautājumu, kā latvju tautai palīdzēt celt no gruvekļiem, pelniem un drupām jaunu, brīvu valsti. Visās šinīs apspriedēs Ivande Kaija izrādīja asu prātu un dedzīgu mīlestību uz savu bargi piemeklēto tautu. —

Un kad nu tiešām pienāca lielais brīdis un Latvija kļuva valsts, Ivande Kaija bija laimīga un ar sirds degsmi pievērsās sabiedriskam darbam, Latvijas valsts jaunuzbūvei. Ministru prezidents Kārlis Ulmanis, novērtējot viņas lietišķo domu, viņas augsto intelligenci un svešvalodu prasmi, ierādīja viņai vietu Ārlietu ministrijas Preses nodaļā, kur viņa varēja parādīt savas spējas.

Bet drīz vien Latvijas brīvību no jauna apdraudēja laudis vācu brunīnieks, un un Ivandes Kaijas spalva neklusēja. Viņas dedzīgās patriotisma vārsmas mudināja un aizrāva uz cēliem, varonīgiem darbiem, uz jauniem upuriem brīvības labā. Viņas vienkāršie, sirsnīgie vārdi panāca savu, un tautieši pacilātībā nežēloja nevienu upuri, kas varētu uzvarai nākt par labu. Viņas nodibinātais Zelta Fonds un citi pasākumi attaisnoja savu mērķi ar uzviju.

Latvju tauta sajūsmā veica lielus darbus. Nāca uzvara pēc uzvaras, visas briesmas bija garām. Latvijas brīvība nostabilizēta un Ivande Kaija nolēma ziedoties atkal tīrai mākslai. Nu jau viņas literārais talants sāka izkristallizēties, izlīdzināties un nu viņa pētīja latviešu tautas senatni, viņas vēsturi, senlaicīgas ieražas. Periodikā parādījās viņas kultūrvēsturiskais romāns Pie Dzintarjūras. Šis plašais romāns spēcīgā veidojumā diemžēl, varēja, iznākt tikai divu grāmatu apjomā, jo rakstnieci piemeklēja smags traģisks liktenis. Pirms pirmās Saeimas vēlēšanām, Ivandei Kaijai vajadzēja teikt runu Valmierā. Viņa visu laiku nervozējusi un, minētā dienā ierodoties Valmierā, bijusi ļoti satraukta, bet pievakarē viņu ķēra trieka. Kaut viņa vēlāk arī atguva kustības iespējas, tomēr uz visu mūžu zaudēja runas, dzirdes un koncentrēšanās spējas. Ar lielu pacietību viņa panesa savu slimību vairāk kā divdesmit gadu. Ar bargo likteni samierinājusies, viņa vadīja savas dienas klusā skumībā un vientulībā. Par laimi, vēlākos gados viņa spēja orientēties laikrakstos un saprast, kas noris latviešu sabiedriskajā dzīvē. Ar lielu gandarījumu un prieku viņa varēja sekot Latvijas valsts plaukumam, tās kultūras augšupejai.

Un kad Preses Biedrība sarīkoja, viņas 25 gadu darbības jubileju, viņa izjuta dziļu pateicību. Viņa novērtēja, ka latvju tauta nekad neaizmirst savus īstos dēlus un savas īstās meitas.

Montreālas Latviešu Teātŗa ansamblis Toronto. Pēc R. Blaumaņa lugas Uguni viesizrādes. Vidū režisore Irma Graudiņa-Klinklāva.

(Sk. mūsu laikr. iepr. n-ru).

Foto J. Kreilis

SPORTS

NOZĪMĪGAS DIENAS ATCERE

Gaidot Elfrīdas Karlsones—Kukaines koncertu 1. Lieldienas svētkos Toronto, tā pagrūti iedomāties, ka populārā un iecienītā māksliniece pirms gadiem bijusi pasaules klases sportiste. Jā, viņa ir tā pati, tā pati sirds, tas pats gars, kas viņas jaunības vislabākajos gados piederēja mūsu sportam, tāpat kā viņa tagad pieder latviešu mākslai.

Reizē ar viņas koncertu varam atzīmēt kādu viņas personīgā dzīvē un mūsu sportā nozīmīgu dienu pirms 30 gadiem, kad tagadējā māksliniece pirmoreiz devās nevis uz konservātoriju, bet gan uz Marsa sporta laukumu mūsu galvaspilsētā Rīgā, kur arī sākās viņas spožā sporta karjēra, kuŗu beidzot un mākslas ceļus sākot, K. savu vārdu mūsu sporta vēsturē bija paspējusi ierakstīt ar zelta burtiem.

Tāpēc nav nejaušība, ka viņas koncertu rīko tieši sporta saime — Kanadas Latviešu Sporta Apvienība kopā ar Toronto latviešu Y Klubu.

Elfrīda Karlsone—Kukaine, savienojot sportu un mākslu, ne uz brīdi nav aizmirsusi sievietes garu un daiļumu un, dodot skaistus sniegumus mūsu sportam, viņa ar savu priekšzīmi latviešu sportam pievērsusi simtiem jaunas sportistes. Viņas nopelnus sporta laukā atzinīgi novērtējušas mūsu un arī ārzemju sporta organizācijas un amatpersonas, piešķirot E. Kerlsonei—Kukainei šādas goda zīmes: Latvijas vieglatlētu savienības atzinības rakstu par panākumiem, Sporta un fiziskās audzināšanas komitejas pateicības rakstu par nopelniem, Latvijas Vanagu nopelnu zīmi, 3 Zvaigžņu ordeni, Zviedrijas Lingiādes ordeni — par nopelniem fiziskās audzināšanas laukā, un Lietuvas Jaunatnes Sav. Triju liesmu ordeni.

Būdama aksīva sportiste, K. deviņos gados izcīnījusi vairāk par 200 balvu un medaļu un saņēmusi simtiem diplomu.

Elfrīda Karlsone—Kukaine bijusi Latvijas meistare augstlēkšanā, tāllēkšanā, lodes grūšanā, diska mešanā, šķēpa sviešanā, slēpēšanā un galda tenisā, kā arī izcila basket- un volejboliste.

Piedaloties starpt. sacīkstās, K. 1925. g. Varšavā laboja pasaules rekordu lodes grūšanā un šķēpa mešanā, 1927. g. Lenepā, Vācijā, atkal pārspēja pasaules rekordu lodes grūšanā. Tanī pašā gadā Varšavā — Polijas, Austrijas un Latvijas valstu sacīkstē K. uzvarēja sieviešu pieccīņā, sasniedzot pasaules labāko rezultātu tā laika pieccīņas disciplīnās. 1926. g. K. startēja Stokholmā, kur bija pārākā lodes grūšanā un otrā diska mešanā. Viņas pēdējais starts ārzemēs bija 1931. g. Prāgā, kur lieās starptautiskās sacīkstēs, spēcīgā konkurencē, K. izcīnīja 4. v. diska mešanā.

Latviešu sporta saime, kas tagad izklaidēta plašajā pasaulē, šodien un vienmēr atcerēsies Elfrīdu Karlsoni—Kukaini, kas ar savu personību un stāju ikvienam bijusi par priekšzīmi.

Cienītās mākslinieces sirds vēl vienmēr ir saistīta pie mūsu sporta, tāpat kā sportistu skati vērsti uz viņas panākumiem mākslā.

Galda tenisa uzvarētāji

Ontario latviešu galda tenisa meistarsacīkšu uzvarētāji, kas, izņemot M. Žulpu un Ingeleviču, 4. un 5. apr. piedalījās Ontario kanadiešu meistarsacīkstēs, gūstot izcilus panākumus.

No kreisās, 1. rindā: V. Ādmine, Kūlītis, J. Kāpostiņa, vidū Kanadas latv. sporta vad. R. Plūme, 2. rindā: sacīkšu techn. vad. J. Ādminis, A. Eglīte, M. Žulps, Ingelevičs un Ontario apg. sporta vad. J. Kāpostiņš.

Foto J. Kreilis

J. KĀPOSTIŅA PĀRSPĒJ KANADAS MEISTARI

Ontario apgabala kanadiešu slēgtajās meistarsacīkstēs galda tenisā, 4. un 5. aprīlī Toronto, ļoti skaistu un nozīmīgu panākumu mūsu trimdas sportā guva Jevgenija Kāpostiņa (TLSK), kas pēc lieliskiem panākumiem Anglijā, svinēja savu pirmo lielo uzvaru Kanadā — pievelcot vairākkārtējo un pēdējo Kanadas meistari Perkinsu, un pārējās A un B klases dalībnieces. Tā nebija nejaušība, bet technisks, taktisks un morāls pārsvars, kas spēja satriekt gados jaunāko pretinieci, kas jau vairākkārt iepriekš iepazīnusies arī ar mūsu pārējo galda tenisistu V. Ādmines, Vikšes un Baložes cīņas prasmi, un panākumiem Toronto sieviešu vienību meistarību. Ne mazāk veiksmīgi cīnījās Velta Ādmine, kas lielajā konkurencē dalīja 3. un 4. vietu.

Tādu pat panākumu kā Kāpostiņa zēnu klasē guva 15 g. v. Olģerts Puķītis (YMCA), kas jau iepriekš iemantojis Kanadas meistara godu, un Kūlītis (TLSK) jaunatnes klasē, abi kļūstot par Ontario meistariem.

Vīriešu vienspēlēs senioru klasē 2. vietu izcīnīja kādreizējais talantīgais kārtslēcējs Kuga, kamēr B klasē tādu pašu panākumu atzīmēja skriešanas rekordists Teteris, kas, uzvarot Apsīti un pusfinālā šīs klases favorītu Eglīti, finālā zaudējot kanadietim Ferirara.

Vīriešu A kl. piedalījās Eglītis un Teteris. Pirmais, uzvarot labi spēlējošo Zablovski, aizkļuva līdz ceturtdaļfinālam, kur zaudēja Trofimovičam. Šai klasē uzvarēja ungāru pasaules klases galda tenisists, Kanadā nesen iebraukušais Krauzs, rādot labu stilu un taktiku, 2) bij. meistars liet. Gvildys.

Sieviešu dubultspēlē uzvarēja kanadietes Perkinsa — Springa, pārspējot mūsu Kāpostiņu ar Ādmini..

Vīriešu dubultspēlē piedalījās Cirulis—Apsītis, Eglītis—Teteris, pēdējie noklūstot līdz pusfinālam.

Jauktā dubultspēlē Ādmine spēlēja kopā ar Teteri, bet Kāpostiņa ar kanadieti Anderu. Abi pāri zaudēja jau 1. kārtā.

Uzvarētāji saņēma vērtīgas balvas.

11. un 12. aprīlī notiks Kanadas atklātās meistarsacīkstes, kuŗās piedalīsies arī amerikāņu galda tenisisti. Protams, tur būs arī mūsu labākie spēlētāji — Kāpostiņa, Ādmine, Eglītis, Kūlītis un Kuga. Interesantās sacensības notiks 1300 Villmott St. Niagara Falls, Ont.

Pasaules labākie vieglatlēti 1951. gada sezonā

(Nobeigums)

Tāllēkšana:

1. Williams (Jaunzēl.)	6,125
2. Čudina (Pad. Sav.)	6,11
3. Sugimura (Jap.)	6,05
4. Stumpfa (Vāc.)	6,01
5. Giarmati (Ung.)	5,99
6. Blankere—Koena (Hol.)	5,90
Čudina (Pad. Sav.)	5,90

Latvijas rekordiste Lidija Gaile ar 5,60 atrodas 29. v., bet kāda Zureviča ar 5,62 — 27. v. Vai pēdējā ir latviete, pēc uzvārda grūtāk spriest.

1. Andrejeva (Pad. Sav.)	14,71
2. Totšenova (Pad. Sav.)	14,68
3. Sevrjukova (Pad. Sav.)	14,11
4. Sibina (Pad. Sav.)	14,07
5. Tišnevica (Pad. Sav.)	14,00
6. Kille (Vāc.)	13,67

Diskā:

Visas pirmās vietas ieņem krievietes:

1. Dumbadze	53,37

Jauns pasaules rekords.

2. Romaškova	49,65
3. Tšumskaja	47,77
4. Arsumanova	46,75
5. Bagrjanzeva	46,62
6. Totšenova	44,60

Šķēpā:

1. Sibina (Pad. Sav.)	51,45
2. Smirnickaja (Pad. Sav.)	51,01
3. Nābokova (Pad. Sav.)	50,90
4. Zatopeka (Čechosl.)	49,90

(Skrējēja Zatopeka sieva).

5. Čudina (Pad. Sav.)	49,34
6. Gartškova (Pad. Sav.)	48,00

Latviešu skautisma 35 gadi

Pirms 35 gadiem latviešu jaunatne rosīgai pašdarbībai un interesantām nodarbībām sāka pulcēties un organizēties skautu vienībās un, proti: V. Klētnieka **Latviešu skautisma vēstures** pirmā lapp. teikts:

1917. gada 17. aprīlī Rīgā sācis darboties A. Brēdermaņa u. c. Tērbatas skautu nodibinātais skautu pulciņš K. Pereša vadībā.

1917. gada 20. aprīlī Cēsīs sācis darboties T. Teikmaņa nodibinātais skautu pulciņš pie Cēsu reālskolas.

Paši pirmie latviešu skautisma gadi nebija vieglie, uzplaukums sākās tikai beidzoties Latvijas atbrīvošanas cīņām un mūsu dzimtenē iestājoties mierīgam jaunuzbūves darbam. Skautisma audzināšanas metode, ko tagad par ģeniālu atzinušas visas pasaules paidagoģijas autoritātes un par kuras nodērīgumu kompetentas personas vairs nedebatē, rada plašu atsaucību arī latviešu jaunatnē, un skautu vienību tīkls drīz vien pārklāja Latvijas pilsētas un laukus. Un citādi tas arī nevarēja būt, jo Latvijā skautismu bij dibinājuši paši zēni — skolnieki Rīgā. Cēsīs, Alūksnē, Jelgavā un Talsos. Tas vien jau apliecināja, ka skautisms ir jaunatnes kustība. Otrs labvēlīgs faktors mūsu skautisma attīstībai bija izcilāko tā laika paidagogu, valstsvīru un sabiedrisko darbinieku atsaucība, aktīva līdzdalība un labvēlība šai jaunatnes organizācijai un tās centieniem. Te atzīmēsim un godam minēsim dažus: prof. Vold. Maldonis, doc. Longins Ausējs, rakstnieks Valdis, ģen. K. Goppers, valsts prezidents J. Čakste, prof. Dr. V. Jankovskis, Dr. J. Skuja, ģen. Ed. Kalniņš, ģen. J. Balodis, skolu darbinieks dir. J. Čuibe u. d. c.

Kas tad ir skautisms?

„Skautisms ir praktiska audzināšanas sistēma, kas papildina mājas un skolas audzināšanu. — Skauti audzināmi par veselīgiem, saprātīgiem, krietniem, un sadzīvei derīgiem rakstura cilvēkiem — tas ietver intellektuālo, fizisko, morālo un sabiedrisko audzināšanu. — Atrodamas katra skauta īpatnības un tieksmes, sekmējama pašdarbība lai attīstītu labos centienus nevēlamo vietā. — Izkopjama valstiskā un tautiskā apziņa, audzinot skautus vienotās Latvijas garā. Veicināma arī draudzība tautu starpā, lai draudzīgā sacensībā un salīdzinājumā celtos mūsu sasniegumi un tiktu atskarstās citu vērtības." Tas bija dzimtenē lasāms mūsu skautu organizācijas Iekārtas un darbības noteikumu pirmajās rindās.

Latvijā augdami, domas un darbus savai dzimtenei un tēvu zemei veltīdami, skauti savus cildenos ideālus allaž centās iemiesot arī praktiskā ikdienas darbā. Vai gan var būt vēl labāks tēvzemes mīlestības ieaudzināšanas veids par mācīšanos tēvzemi pazīt, to apceļojot? Ceļojumos mūsu dzimtenes baltajos lielceļos, vērojot mūsu briestošās druvas, šalcošās bērzu birzis un kuplos ozolus, nometnojot mūsu Dzintarjūras, Latgales zilo ezeru un rāmo Zemgales upju krastos, skauti vislabāk atskārta, ka latvietim pasaulē mīļa ir tikai viena zeme — viņa paša senču sviedriem un asinīm tik bagātīgi slacītā dzimtene — Latvija. Skautu ceļojumi nebija tikai kaila kilometru skaitīšana un noietā maršruta un apskatīto vietu reģistrēšana. Visu ceļojumu maršrutus jau laikus, pirms došanās ceļā, rūpīgi izstrādāja un izpētīja, un tie veda tikai pa nozīmīgākām vietām. Šais ceļojumos skauti iepazinās ar apskatāmo vietu vēsturi, ne vien ar neseno dienu notikumiem un viņu veidotājiem, bet arī ar liktenīgajām sentēvu gaitām. Rīgas, Jūrmalas un Jelgavas skautiem bija tradicionāla janvāra pusnakts gājiens pa Ziemeļu kapiem pie Latvijas brīvības cīņās kritušo brāļu kapiem.

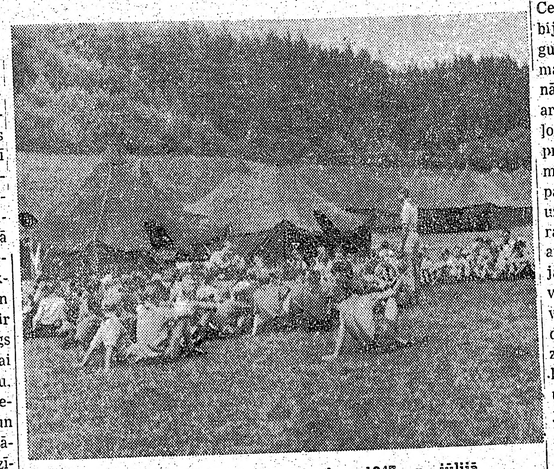

Skautu vienības pie Vindsbachas 1947. g. jūlijā.

Tepat pie Latvijas brīvības cīņās kritušo brāļu kapiem skauti ik gadu sarīkoja arī savu Zvērestu, kad jaunie skauti, kas bija nokārtojuši skautu pirmās pārbaudes, tika uzņemti skautu vienībā. Tepat pie Latvijas brīvības cīņās kritušo brāļu kapiem skauti ik gadu sarīkoja arī savu Zvērestu, kad jaunie skauti, kas bija nokārtojuši skautu pirmās pārbaudes, tika uzņemti skautu vienībā. Tepat pie Latvijas brīvības cīņās kritušo brāļu kapiem skauti ik gadu sarīkoja arī savu Zvērestu, kad jaunie skauti, kas bija nokārtojuši skautu pirmās pārbaudes, tika uzņemti skautu vienībā.

Ko mana tauta jūt,
tas jāizdzied ir man.

Edvarts Virza

Vai dzejai, lielai dzejai ir kāda sūtība? Un ja — tad kāda? Vai spējam uz to atbildēt? Pirmais, kas mums šai sakarā būtu konstatējams, ir, ka dzejnieka augstākais, lai neteiktu vienīgais uzdevums ir likt mums j u s t. Un tas nepieciešamā priekšnosacījumā nozīmē: viņam pašam ir jājūt, jājūt un jādomā, un savas jūtas un domas jāsaista saglabātājā mūzikālā formā.

Dzejnieka uzdevums ir likt mums just, un tāpēc dzejas sūtība visās tautās visos laikos bijusi, ir un būs sava laikmeta dziļāko, lielāko, vispārējāko jūtu visspriegākā un visplastiskākā izteiksme; dzejas sūtība bijusi ir un būs a t v ē r t savu laikmetu tagadnei un nākotnei vislielākā emocionālā intensitātē.

Liels dzejnieks palīdz saviem laika biedriem noģist un apzināties to, ko tie bez viņa maģiskā vārda un ritma nebūtu ne noģiduši, ne apzinājušies. Liels dzejnieks arī palīdz visus apjēgtos notikumus pacelt kādā augstākā, spožākā, dzīvākā gaisotnē un palīdz nākamām paaudzēm jaunām, neskartām lūpām pieplakt pie dzejnieka izslīpētiem dzejas traukiem, kas saglabā reibīgo dzīvības un jūsmas vīnu un skurbumu no sen aizgājušiem, sen apklusušiem laikiem.

Šādi dzejas sūtību saprotot, varam apliecināt, ka Edvarts Virza ir dzejnieks, dzejnieks, kas ir pratis l z d z i e d ā t to, ko latviešu tauta izjuta sava likteņa visaugstākā un visskaistākā vilnī. Viņam tāpēc bija tiesības par sevi teikt:

Tas spēks, kas groza ļaužu
likteņus,
Tas manu slavu mūžam
nesagrozīs...

Nesagrozīs tādēļ, ka viņš līdzīgs savam Vaidelaitim Nameitī, varēja pasludināt:

Ko mana tauta jūt, tas jāizdzied ir man.

Edvarts Virza — īstenā vārdā Lieknis, dzimis 1883. gada 27. decembrī Salgales Billītēs; miris 1940. gada 1. martā Rīgā. Viņa mūžs, tātad, ieslēgts 56 gados, 3 mēnešos un 3 dienās. Arī šai ziņā — jā, arī šai ziņā — liela līdzība ar kādu citu lielu dzejnieku, kurš tāpat kā Virza piedzimis lauku sētā, kurš tāpat kā Virza bijis lauksaimnieka dēls, kurš tāpat kā Virza bija dzīvojis savas tautas visaugstākos slavas laikos, kurš tāpat kā Virza bija mīlējis savu zemi un dzeju, skaistumu un perfekciju: Publijs Vergilijs Maro, Vergilijs, kura mūžs bijis tikai nedaudz īsāks par Virzas mūžu, bet vēl bagātāks, jo viņš paspēja uzrakstīt savu Eneidu, kamēr Virza savējās uzrakstīt nepaguva.

Un tāpat kā Vergilijs devis balsi savam līdzenajam Mantujas novadam un visai Itālijai, tā Virza deva balsi savai līdzenai Zemgalei un visai Latvijai. Bet ne sasapņotai diafānai Latvijai, Latvijai, kas radusies iztēlē Tālās noskaņās zilos vakaros, bet stiprai, skaistai, asinīs un sviedros īstenotai Latvijai, vēsturiskai un ģeogrāfiskai Latvijai, Latvijai ar laukiem un pilsētām, šūpuļiem un kapiem.

Neviens pirms viņa par Latviju — mūsu māti — nav teicis tik lepnus vārdus kā viņš:

Kā māte — tā tu klēpī uzņem
sev
Ir dzīvajos, ir tos, kas krita
mokās.
Pret vētrām piere augsti celta
tev:
Zib šķēps un arklis tavās
stiprās rokās.

Šais vārdos atspoguļojas Latvijas vēstures dižākais posms, tāpat kā Vergilija Georģikās atspoguļojās dižākais Romas vēstures posms Augusta laikā, kad Itālija bija tik ražena zemes augliem un varoņiem:

Salve, magna parens frugum,
Saturnia tellus, Magna virum...

Atmetis katru aizbildniecību un visus aizbildnus, gluži tāpat kā senais romietis, zemnieks un leģionārs, latvietis bija izslējies visā augumā un balstījās vairs tikai uz savu šķēpu un savu arklu, uz savu drosmi un uz savu darbu. Un šim jaunajam latvietim bija cita valoda un cits ritms kā tam, kas bija sastopams Garlība Merķeļa, Andrieva Niedras un Andreja Upīša darbos. Augsti paceltai latviešu pierei bija vajadzīgs piemērots lauru vainags un latviešu tautai, kas bija kļuvusi nācija — savs apgarots un dedzīgs karognesis. Un šo lauru vainagu latviešu pierei novija Edvarts Virza, tas pats latviešu dzejnieks, kas Latvijai uzdāvināja Karogu, kas nebeigs jundīt dzīvos un mirušos un vēl nepiedzimušos latviešus vienai cerībai, vienai cīņai un vienai slavai.

Virza un Karogs ir viens. Un pieminēt vienu, nepieminot otru, nozīmē nogrēkoties pret abiem. Lai tādēļ bijīgi ieklausāmies Virzas Karogā:

Hugo Vītols

Mirstīgā domas par nemirstīgu dzejnieku

Pūtiet, taures, skaniet zvani, saule plašu gaismu lej!
Karogs sarkanbaltsarkans vējos atraisījies skrej.
Skrej pa laukiem, skrej pa klajiem, sauc arvienu dzirdamāk,
Lai no mājām, lai no namiem, lai no kapiem ārā nāk.
Pildās baigiem tēliem ielas, pildās bālām ēnām gaiss,
Un iet mirušais un dzīvais, kur sauc karogs dīvainais,
Celies augstāk, plīvojošais, kur zūd saulē debess jums,
Lai redz tevi, kas šo zemi kādreiz pārstaigās pēc mums!
Skrej pa priekšu pulkiem kaujā, brīvs pats, brīvus dari mūs!
Līdz ar sauli, saules mūžu tavai tautai dzīvot būs!

Edvarts Virza

Cik liesmaini, cik spēcīgi, ir šie vārdi, cik patētiski! Un cik „vēsā", gandrīz saltā formā tie iekalti! Tas tādēļ, ka Virza vairāk kā kurš katrs cits ir sapratis, ka „mākslā nav brīvības", ka mākslā tikai tā brīvība ir īsta, kas norisinās uz mākslīgu ierobežojumu pamatnes. Tādēļ viņš arī nav nekad izlīdzējies ar tā sauktajiem brīviem pantiem, un jo lielāks viņš dzejā auga, jo uzticamāks kļuva klasiskiem veidoliem, un ikviens viņa jaunais pants it kā apliecina: vairāk, ne mazāk noteiktas formas!

Virzas dzejiskā valoda plūst ritmiskā patosā un visa dzīve viņa pantos un prozā ir kāpināta, un ne tikai kāpināta, ne tikai koncentrēta — pa laikam līdz sāpīgumam sasprindzināta —, bet arī pievērsta skaistumam. Tā vien liekas, ka Virza dzīvi caur savu talantu laužot, to padara tik gleznu, it kā to darītu pats Mikelandželo.

Viktors Eglītis Virzu B i ķ e r ī raksturoja kā „plastisku miesas dzejnieku, līdzīgu Rubensam glezniecībā", un daži kritiķi atzīst, it kā šis raksturojums palicis spēkā līdz Virzas dzejiskās darbības beigām, jo Virza būtībā neesot mainījies, palikdams allaž tas pats kaislais erotiskās mīlestības sludinātājs, gaišu miesisku tēlu apdzejotājs, kāds bijis B i ķ e r ī.

Mums šķiet — mūsu izjūtā — šis raksturojums dara pāri Edvartam Virzam un patiesībai. Jo kurš latviešu dzejnieks gan varēja palikt tas pats 1907. un 1919. gadā! Kurš latviešu dzejnieks vai nedzejnieks varēja 1934. gadā risināmās problēmas risināt tā, kā tas to būtu darījis trīsdesmit gadus agrāk?! Un vai pats Viktors Eglītis nenostaigāja garo ceļu no pola līdz polam, no dekadentisma uz klasicismu, tikpat kā vienā stiepienā?

Dzejnieks nevar palikt savam laikmetam aizmugurē, jo tad viņš savam laikmetam ir lieks. Un tā nu, lūk, mainās laiki un mainās dzejnieki. Nemainīties nespēja pat tie deviņi „dzelmnieki", kas 1906 gada 7. augustā bija parakstījuši deklarāciju par to, ka „Mākslas darbi iededzina cilvēku dvēselēs kādu iekšēju liesmu, kurai nav nekā kopēja ar kāda laika ikdienišķām domām un spriedumiem", un starp kuriem tādi vārdi kā Kārlis Skalbe, Jānis Akurāters un Jānis Jaunsudrabiņš.

Nē, protams, Edvarts Virza gadu apokaliptiskā skrejā ir mainījies, jo vairāk tāpēc, ka nekad nebija ieslēdzies maigoņu ziloņkaula tornī, bet allaž stāvējis dzīves viskaislākā mutulī, pa laikam kā partizāns, allaž kā cīnītājs. Remdenība nebija viņa pavalsts. Virza nav palicis tas pats savā radīšanas laikā. Un arī šai ziņā mēs atkal saskatām lielo radniecību starp viņu un Cēzara un Augusta slavas teicēju Vergiliju. Arī Vergilijs nebija viens un tas pats 30 gadu vecumā, 40 gadu vecumā un 50 gadu vecumā. Līdz 30 gadiem Vergilijs bija epikurietis — gluži kā Virza — aleksandrietis, īsu epigramu, eleģiju, episku dzejoļu sacerētājs; tad piedzima lauku dzīves idille, tad lauku dzīves darba tēlotājs, Bukoliku un Georģiku autors, līdz beidzot radās pēdējais Vergilijs: savas tautas vēsturiskās slavas teicējs, Eneidu tēvs.

Gluži tāpat arī mūsu lielais dzejnieks savos pirmos trīsdesmit gados bija pievērsies lieglaimei un epikūrismam. Tāds viņš ir **B i ķ e r ī**, ko tas publicē 24 gadu vecumā, **Dievišķās roţaļās** (1919) un pa daļai **Laikmetā un Lirā** (1923). Bet tad nāk viņa georģiku laiks, nāk Straumēni (1933), Lauku darbi, un Dievi un zemnieki (1943), kas viņa vārdu ieraksta nedzēšamiem burtiem latviešu sirdīs un latviešu literatūrā.

Ne Virza, ne Vergilijs nav stāvējuši ārpus sava laikmeta un neviens tiem nepārmetīs, ja tie ar savu lauku glorifikāciju mēģinājuši laukiem atdot pilsētās aizgājušos zemkopjus. Ja Mecena un Ulmaņa idejas šai ziņā saskanēja ar Vergilija un Virzas idejām, jo labāki mūzai un laukiem.

Velti, šķiet, runāt par Straumēniem, kas mums visiem tik pazīstami un bez kuriem mūsu literatūra nemaz vairs nav domājama. Vienīgais, ko te gribētum atzīmēt, ir Straumēnu reālitāte. Dzirdēts, ka Straumēnu lauku sēta ir „daudz krāšņāka, kuplāka, skaistāka par to, kāda tā bija un varēja būt bijusi īstenībā"

Bet te jāvaicā, kas tad ir īstenība? Vai īstenība nav tāda, kādu es, tu un viņš to redz, to izjūt, to uztver? Vai tad ārpus šīs cilvēcīgās, subjektīvās īstenības būtu vēl kāda cita? Un ja tāda būtu, kur tad mums to meklēt?

Virza Straumēnus redz un izjūt tieši tādus, kādi tie viņa grāmatā atspoguļojas. Straumēni nav skaistināti, bet ir tādi, kādus, bērnībā atpakaļ raugoties, viņš tos redzējis, kādus viņš tos savā dvēselē piedzīvojis. Nekas, itin nekas šai poēmā — kā viņš pats savu darbu nosaucis — nav saldināts, nekas nav izkrāšļots. Nekas. Nekas arī nav mazināts, nekas noslēpts, nekās arī nav palielināts. Straumēni, Virzas Straumēni ir pati īstenība, kādu to izjutis pats dzejnieks.

Straumēni nav skaistināti, bet skaisti, jo tie Virzas dvēselē dzīvoja skaistu dzīvi, un viņa vārdu māksla šo dzīvi saglabāja mūsu un nākamām paaudzēm. Pasvītrosim vēlreiz, ka Virza kā katrs liels dzejnieks ir absolūti patiess. patiess savās jūtās, patiess pret savām jūtām. Šai patiesīgumā ir viņa spēks, jo tikai stiprais cilvēks spēj būt pilnīgi atraisīts un šai atraisītībā pārspēt ir konvencionālismu, ir ieraduma, ir kūtruma radīto abstrakciju.

Lai tikai šai sakarā vēl atļaufs pieminēt **Dievus un zemniekus**, kas tik tuvi radi Vergilija Georģikām un kur **mūsu** Vergilijs tikpat nepiespiesti, cik raiti uzbur jaunu latviešu dievu Olimpu, kur Jupiteru aizstāj Pērkons, Junonu Māra, Marsu — Pīkols Heliju jeb Apolonu — Ūsiņš, Bakchu — Miesmetis, un Laima un Dēkla un Kārta un upju un birztalu dieves, Pērkoņa dēlus un meitas."

Šie dievi ir tikpat cilvēcīgi, cik tie cilvēcīgi grieķu mitoloģijā, jo tie „arī no miesas un asins radīti" kā mēs, „tik ziedoņa spēks viņos mūžīgs", citiem vārdiem, dievi — arī šie latviskie dievi — nav nekas cits kā nemirstīgi cilvēki un cilvēku mūžīguma pārstāvji.

Latviskos dievus Virza nav izgudrojis. Tie jau dzīvoja mūsu mitoloģijā. Vienīgais Virzas jauninājums ir tos visus savest vienā dievu ģimenē — vienā Olimpā, no kurienes tie dodas apciemot Zemgales laukus un sētas. Tā Virza saradināja līdz šim tik individuālistiskos latviešu dievus un tos iesaistīja vienā kopējā ģimenē, tāpat kā viņš vēlējās visus latviešu iesaistīt vienā ģimenē, vienā saimē, vienā tautā un vienā valstī.

Virza domā, ka dievi cilvēkiem ir nepieciešami, „jo aizejot dieviem no tautas, gabalos sadalās tā, kā miesa; kad dzīvība aizietDievi — kopēji, pārpersoniģi ideāli vajadzīgi katrai dzīvot gribētājai un dzīvot spējīgai tautai.

Un cik krāšņi Virza šos „nemirstīgos cilvēkus", šos dievus apraksta. Tā dieviem Zemgali apstaigājot, Māra kādās lauku mājās sēžas pati pie aužamiem stāviem:

„Mustavas atsitās dobji,
un skanēja sensenie birdi,
Gluži kā spēlmanim kokle,
kad velk tas ar roku pār stigām.
Dzirkstīties dzirkstījās dzijas,
un audējai dievišķās rokas
Kustējās ātrumā tādā,
ka gredzenu akmeņi košie
Laistījās audumam pāri,
kā varavīksne līkā pār zemi."

Miesmetis — cildinādams zemgalietes tikumu, tai saka, ka „Saimniecei, kuŗa prot spodra būt sētā un istabās savās,
Dvēsele līdzinās dārzam,
kur vējā pland palagi balti,
Domas tai darbā arvien
pa skaidrlinu palagiem staigā."

(Nobeigums 8. lpp.).

SONETS

Vēl vienu brīdi tu par mani smiesies,
Vēl vienas bēdas manu sirdi mals,
Vēl vienas vienīgas, un tad būs gals,
Un tas ar sākumu vairs nesaiesies.

Par velti klausīties un vērot sliesies —
Ne sejs tur redzams būs, ne dzirdams balss,
Nāks slēgtu apvārsni gluds apgabals,
Pār kuru Letas lēnie viļņi liesies.

Pēc veldzes slāpsi — lūpas žulti sūks,
Bēgt kārosi — tavs launums smagi spiedīs,
Sirds aizmirst gribēs — vārds mans ausīs dūks.

Uz gaismu iesi — acis tumsu viedīs,
Tu dziesmu sauksi — balss un atbalss trūks,
Mirt patiks — malā Nāves upe sviedīs.

ROMĀNS

22. turpinājums

Durvīm pietrinkšķināja arī pieticīgas nācējas, kas atnesa jārtaisāmus ziemas mēteļus, uz otru pusi apgriežamas rudens jakas. Īpaši pret šīm pēdējām Gustes cieņas un labvēlības pilnā seja vērtās atturīgi vēsa, balsi iemetās pārpulēta cilvēka nopūtas un viņa šķirstīja piezīmju grāmatu, skaitīja dāmu vārdus un datumus, kad jānodod tērpi un purināja galvu. Nē, līdz Ziemassvētkiem viņas rokas ir pārslogotas, nekā nevar solīt. Ja gādījumā sludinājumam avīzē, ko viņa jau rītu nesīs uz „Zemgaļēša" kantori, atsauksies labas šūt pratējas un varēs lēnāmu otrā galā ierīkot mazu darbnīcu, tad jā — bet tagad nekā. Bez tam, zināšanai. Augustīne Beņģere nav mēteļu šuvēja, bet gan viesību un balles kleitu meistariene. Visu to stāstīdama un it kā vēsu ūdeni ieliedama noskumušo dāmu ausīs, Guste neaizmirsa vienu aci jautri piemiegt uz Līzbetes pusi. Šķita, šī diena viņai sevišķi tīkama un dara baudu, jo lūk, tepat blakus spilvenos sēdēja draiskīgo jaunības dienu draudzene. Tikai dažas dāmas atminējās Līzbeti Putna kundzi, kaut kur jau agrāk redzējušas. Sākās minēšana, kur un kā — un lielos smieklos atklājās, ka tikušās pie šīs pašas visu mīļās Beņģera kundzes, tikai citu gadu un Dīķa ielas mājiņā.

„Tagad tev atkal lieku reizi bija izdevība noskatīties, kā man aizskrien dienas. Tikai ap citiem, ne ap sevi. Un tu taču negribēsi man pārmest, ka noraidīju pārtaisāmus mēteļus. Tā garā ziloņmāte bija Dārtas meitenu skolas pārzine — vecmeita ar noguldījumu bankā. Kas man par prieku ārdīt, rīstīt putekļus pie svešu roku sabojātiem drēbju gabaliem? Nē, paldies," taisnojās Guste, kad viņas jau bija divas vien.

„Iesim pastaigāties. Galu galā dažas stundas dienā pieder man pašai arī."

Diena pastaigai bija izmeklēti skaista. Gan mākoņaina, bet drusku vējaina, kas žāvēja un dzina projām no galvas nīgruma un rudens lietus pārmērcētās domas.

Cilvēki nāca un gāja garām mierīgiem bezsteigas soļiem, virs galvām viņiem labklājības spīdumā šūpojās apzeltītie maiznīcu klingeri, vējš garām deguniem gaiņāja ceptuvju, ēdnīcu un rudens augļu pilno veikalu smaržas. Te gaisā neķērca vārnas, ielās netrūdēja rudens noraustās koku lapas, bet debesīs grieza rituļus skurstenu pusdienas laika dūmi, daža kurpnieka vai skārdnieka darbnīcas durvis bija pieslēgtas diendusas brīdim.

Gustes apaļā seja priekā starodama atspoguļojās gandrīz katrā veikala loga stiklā.

„Nu paskaties, Līzbete, vai tā nav debešķīga korsete? Izturīgs zīds, gumijas sāni — ne spiež, ne smacē, locies pa vidu kā zutis. Būs sev tāda jāiegādājas, manējā neder vairs nekam. Un paskaties, šitais krūšu nieburis. Divi rožu pumpuri — pati svētā nevainība. Žēl, maniem apmēriem pulka par mazu. Tev gan derētu."

„Nepaliec dulla." Līzbete nepacietīgi pamīņājās. Viņa labprātāk būtu piestājusi lietiškāka paskata logiem, kaut vai tādiem kā Ošenieka vai Puķīša veikali, kur parasti sastāja un apspriedās pārtikušie Vircavas, Platones un citu bagāto pagastu saimnieki. Tur arī Līzbetes acīm būtu sava zinkāre apskatīt jaunākās modes krējuma malamās mašīnas, neredzētus labības vētītājus un visādi citādus ārzemju brīnumus, kaut vai Vāczemes plaujammašīnu, kas biedēja ar augsto cenu, bet patiesi bija kaut kas jauns un pasaulē vēl neredzēts. Bet lauksaimniecības lielie kārdinājumu logi atradās Katoļu ielā, un tā vēl bija tālu priekšā. Tādēļ viņa pavilka Gusti pie šaurajiem Alunāna grāmatu un rakstāmlietu veikala logiem. Tur bija izliktas dzimšanas un iesvētes dienu puķainās apsveikumu kartes, melnām apmalēm radiem sūtāmās sēru vēsts aploksnes, skolnieku zilās burtnīcas, spalvas kāti un, galvenais, kalendāri, kas katram cilvēkam nepieciešami mājās, īpaši tālā lauku klusumā, jo bez tiem var sajukt dienu un nodzīvotā laika rēķini. Līzbete gandrīz būtu gājusi veikalā un iegādājusi sev vienu kārtīgu Lauksaimnieku gada grāmatu, bet tad apdomājās, pirks tuvāki Ziemassvētkiem, kad mijas gadi.

Gustes acīm te nekā prātīga nebija, un viņa raustīja Līzbeti aiz piedurknes. „Vai tad beidzot esi sadomājusi sūtīt man dzimšanas dienas láimes vēlējumu? Par vēlu." Un vilka draudzeni tālāk.

Viņas piestājās smalkam pārtikas veikalam, kam virs platā loga uz izkārtnes bija rakstīts „Delikateses."

Te ar sašutumu krūtīs varēja salīdzināt dārgās sviesta un olu cenas ar lētajām tirgus cenām un vēl lētākām uzpircēju cenām, kas izbrauca pretī lauciniekiem tālu ārpus Jelgavas. Bet tā jau bijis no sākta gala — lauciniekus vienmēr krāpj un muļķo, kaut pilsētnieki ir dienu nenodzīvotu aizņaugtiem vēderiem, ja nebūtu tādu lauciniekuBet kas Gustei ko bēdāt. Tā tikai klakšķināja kāro mēli un priecājās gar sardīņu un šprotu kārbām. Šīm zelta un sudraba ellā ietaisītām zivtelēm, spieda gandrīz degunu stiklā. Īsredzīgām acīm apstaigādāma sieru kalnus — šos mānīgos, tārpu izēstos, zaļi pārraudzētos vai caurumainos rata sierus, kas visi smirdēja jau pa gabalu un ne ar ko gardumā nelīdzināmās smalkajam, ķimenēm caurbārstītam Jāņu sieram. Vai tas kādreiz nelabi oda? Bet Guste atrāvās no Līzbetes rokas: „Nopirkšu kādu šķēli rokfora, taisni siekalas mutē."

Tā ejot, piestājot un atkal ejot, Gustei bieži nācās pasmaidīt vai pamāt galvu paziņām. Šķita, gandrīz katrs pretī nācējs viņai pazīstams. Dažreiz tā bija arī vīriešu pacelta cepure, kurai Guste uzsmaidīja, bet tad viņai pavisam sapinās kājas, un krūtīs iestrēga elpa.

„Tas bija Spīgalis, sudrabkalis. Es pie viņa reiz pirku duci tējkarošu, vajadzēja dāvanai lepnām kāzām. Teikšu, kā ir, smalks cilvēks, tā vien liekas, pats arī no sudraba kalts. Kā viņš ceļ cepuri, kā piedāvā elkoni dāmai, uzlūdzot uz polonēzi. Pati piedzīvoju."

Un — „Ak debesīņa, vai tu redzēji? Tas, kas iznāca no Feldmanes mājturības skolas pusdienu galda, tas ir Latviešu biedrības slavenais Ansis Svainis. Aktieris. Spēlē pašreiz Vēršu kupci, pārsmieties līdz nāvei. Redzi, pie manis dažreiz šu as arī aktrises, iznāk pagrozīties arī viņu mājās."

„Nu, nu — vai tu arī spēlē teātri? Kādreiz sapnoji."

„Nē, es meklēju dvēseligu saprašanos kad Ansis Svainis ver muti, manējā jau smejas kā kutināta. Nu jā, bet ko es tur. Tu taču neapstāsies pie skārņa? Es te pie Franka neiepērkos, Blosfelda veikalā laipnāki apkalpo."

„Es gribu iegriezties pie Urbāna, nopirkt kādu galvas drānu. Godīgs veikals, es tur reiz aizmirsu cimdus. Otru reizi, pēc pusgada, atdeva atpakaļ."

„Tur pie Urbāna? Iesim labāk pie Hiršmana, godīgs žīds, vienmēr palokās līdz zemei un grūtā naudas brīdī dod uz parādu."

„Es parādus netaisu, un Urbāns ir mans veikals."

Viņas iegriezās Katoļu ielā. Tā bija pašaura, pilna salmiem, zirgu mēsliem un vienmēr mitru bruģi, kā jau lauciniekiu iela, kur daudz iebraucamo sētu. Te bija arī ačīm kur piestāt vērtīgākam skatam. Adītavu logos karājās ziemas aukstuma cienīgas, rupjas dzijas jakas, vīru vamži. Apavu veikali rādīja biezu zoļu zābakus, stulmenus, kas labi derēja dziļiem sniegiem un rudens lietū izmiekšķētiem celiem. Arī sieviešu apavi nebija kaut kādi vīnas dienas balles nieki, bet izturīgas ādas un zemiem papēžiem, kā tas kāiai klājas. Svītrainie priekšauti un galvas drānas nebija dārgas cenā, bet rādījās stipra auduma. Līzbete pielika soli, un viņas sejā ieviesās kaut kas lietišķs un apņēmīgi rāzīgs. Galu galā, vai tad viņa arī nebija sieviete?

„Nem šito, nīkru musturā," Guste palīdzēja.

„Man uz galvas nieres nepatīk."

„Nu tad to — debesszilā krāsā."

„Mans ģimis nav saule. Tad labāk šito, melno ar pumpām — nav bieži jāmazgā, ilgāki valkāsies." Un Līzbete noskaitīja naudu un lika iesaiņot galvas drānu.

„Bet kleitu, tev noteikti vajag jaunu kleitu! Es tev uzšūšu kā uzlietu augumam."

Gustei gribējās pirkties vien tālāk un vandīties drēbju skaistajos audumos. Taču Līzbete saknieba lūpas un nebija vairs pierunājama ne vienai liekai minūtei veikalā kavēties.

„Bet padomā, sākas ziemas sezona — pat nieka kalpone šuj kaut ko jaunu. Un tu, saimniece Zemgales dižā, kā tas stacijā teica, tu — Līzbete Putna kundze, kovisi uzlūko ar cieņu un apjūsmo manas dāmas, staigāsi vecā kožu saēstā brunčī. Pēc kā tu izskaties!"

„Pēc grāfienes," atcirta Līzbete. „Mēs vēl ieiesim adītavā, man jāzina, kādā cenā šoruden aitu vilna un jānopērk Stara dziju krāsas. Tad vēl jāiegādā žurku mērdējamās zāles, citādi tās garzobes nograuzīs māju līdz pamatiem. Un kite arī vajadzīga — šoruden likšu savas istabas logos stiklus, lai acis var labāk pārskatīt laukus, lupatu vīkšķi garajā lietū sapuvuši, netur vairs stipros vējus. Zeķienei jānopērk paštalas, tas arī maksās krietnu naudas žūksni, kas te var vēl domāt par kleitām? Neaizmirsti, ka Griguliene ar saviem kuceniem arī mauā rūpē, jānopērk kādi kārumi."

Guste pavisam apjukusi iznāca no Urbāna veikala. Un tikai vienu galvas drānu. Tā pati kā tai studentu dziesmā: Melns zārks ar baltām pumpām."

(Turpinājums sekos).

MĀJU PĒRKOT

V. PALMA

Tel. mājās — RI 3670

ZVANĪT NO PLKST. 11 VAK. LĪDZ 8 NO RĪTA

Jums latviešu valodā sniedz savus pakalpojumus, piedāvājot bagātīgā izvēlē nekustamus īpašumus visdažādākos Toronto rajonos, kā arī SAGĀDĀ AIZDEVUMUS nekustamu īpašumu pirkšanai

M. J. CAMPBELL & Co

REAL ESTATE BROKER

219 DANFORTH AVE, TORONTO, TEL. KANTORĪ HA 1192

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE

rīko š. g. 19. aprīlī 191 Lippincott St., (Ukraiņu namā)

DEJU VAKARU

SĀKUMS PLKST. 7.30

LABA MŪZIKA ATSPIRDZINĀJUMI

Ieeja kungiem $1.00, dāmām $0.75

(714) Visi laipni ielūgti

LATVIEŠU SPORTA APVIENĪBA KANADĀ un LATVIEŠU YMCA

rīko Pirmos Lieldienas svētkos, 1952. g. 13. aprīlī, plkst. 7. vak.
Sv. Andreja baznīcas zālē, Toronto

BRĪVMĀKSLINIECES

ELFRIDAS KARLSONES-KUKAINES

KONCERTU

Pie klavierēm komponists T. ĶENIŅŠ. Ieeja $1.00 (755)

T.L.B. DEJU KOPA «DIŽDANCIS»

rīko š. g. 25. aprīlī, plkst. 8. 15 vakarā Parkdale Collegiate,
209 JAMESON Ave, Toronto

TAUTISKO DEJU un DZIESMU VAKARU

Piedalās:
E. SEDLIŅA (soprāns),
Sieviešu kvartets J. DZEGUZES vadībā,
Dejas triju paaudžu izpildījumā F. AIGARA vadībā
Ieeja $1.00, skolniekiem $0.50 (775a)
Visus laipni ielūdz TLB DIŽDANCIS

VISAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJAS UN DRAUDZES TORONTO

rīko sestdien, š. g. 3. maijā, plkst. 8 vakarā
CENTRĀLĀS KOMERCSKOLAS telpās 570 SHAW St., Toronto

DZIEDĀTĀJAS HERTAS LŪSES

40 GADU PANĀKUMIEM VAINAGOTĀ DARBA

JUBILEJAS KONCERTU

Koncertā piedalās pianists HUGO STRAUSS

Programmā: A. KALNIŅA, J. MEDIŅA un pirmatskaņojumā T. ĶENIŅA dziesmas, ārijas no operām: MINJONA, SAMSONS un DALILA, PIĶA DĀMA u. c.

Ieejas kartes: parketā $1.50; balkonā $1.00; skolniekiem puscena

Ieejas kartes iepriekšpārdošanā dabūjamas Daugavas Vanagu grāmatnīcā, Valtera Ziediņa grāmatnīcā un Lotus puķu tirgotavā

(722) Rīcības komiteja

DV MONTREĀLAS NODAĻA

rīko š. g. sestdien, 19. aprīlī, plkst. 19.30 vakarā
RIALTO HALL, 5711 PARK AVE, II. STĀVĀ,

INTERNU BIEDRU VAKARU

ar viņu piederīgiem un lūgtiem viesiem

Jautri priekšnesumi DEJA

Bagātīga bufete par pazeminātām cenām

(784) DV Montreālas nod. valde

Nav Lieldienu svētku bez Pascha's ēdiena!

ARVIEN SVAIGA, TIEŠI NO PAGATAVOTĀJA

Biezpiens, 1 lb = $0.20 + porto. Gatavs Pascha's ēdiens ½lb TRAUCIŅĀ PAR $0.30 + PORTO

izsūtām pret tūlītēju samaksu vai uz pēcmaksu (750)

W. TOSS, SWISS-CHEESE-FACTORY, Campbellford, Ont.

LATVIETIS

pazīšanās trūkuma dēļ vēlas iepazīties ar latviete-tēm nopietnā precības nolūkā līdz 33 g. v. Nepieciešama pareiza adrese, vecums, ticība, izglītība, īss dzīves apraksts un foto; pēdējo uz vēlēšanos sūtīšu atpakaļ.

Lūdzu rakstīt: ATTIS OLIŅŠ, 507 Oxford St., London, Ont., Canada. «771»

THE LATVIAN TRIO

KONCERTI KANADĀ

LONDONĀ

17. APRĪLĪ, PLKST. 20.00, PUBLISKĀS BIBLIOTĒKAS TELPĀS, Queen Ave, Ieeja $1.00.

Sv. KATERĪNĀ

18. APRĪLĪ, PLKST. 19.30, Sv. KATERĪNAS POĻU NACIONĀLĀS B-BAS ZĀLĒ, 43 Facer St. Pēc koncerta saviesīga dzīve ar deju un atspirdzinājumiem līdz plkst. 1.00. Ieejas maksa uz koncertu $1.50 un uz deju $0.50. Kara invalidiem ieeja brīva.

HAMILTONĀ

19. APRĪLĪ, PLKST. 19.00, KONSERVATORIJAS ZĀLĒ, 126 James St., So.

TORONTO

20. APRĪLĪ, PLKST. 13.30, Sv. ANDREJA BAZNĪCAS SARĪKOJUMU ZĀLĒ. Ieeja pret ziedojumiem I vietā $1.50; II vietā $1.00. Studentiem un skolēniem puscena, kara invalidiem ieeja brīva.

(730a) DAUGAVAS VANAGI KANADĀ

SAŅEMTAS

JAUNĀKĀS

GRĀMATAS

Z. Mauriņas
NEAIZSŪTĪTA VĒSTULE
pusādas sēj. $1.50, ādas sēj. $1.90

A. Dz. Kronina romāns
CITADELE
broš. $2.90, ies. $3.60

J. Širmaņa jaunatnes grāmata
PĪKSTĪTE
ies. $2.50

R. Tagores darbi
GĀJPUTNI. ZELTA LAIVA
ies. $2.10

G. Gunnarsena romāns
BORGU DZIMTA
broš. $2.40, ies. $3.00

Dz. Svifta
GULIVERA CEĻOJUMI
broš $240, ies. $3.00

R. KRŪKLIŠA

GRĀMATNĪCA

1109 E. Gr. River Ave

East Lansing, Mich., USA

(772)

S. LOCĀNS

izpilda dažādus transporta darbus vakaros un sestdienās

LL 9053, Toronto

ZOBU TECHNIĶIS

Elmārs Šķobe
100 High Park Ave
Toronto
(764)

Dr. J. ABRAHAMSEN

Dipl. Oslo Norvēģijā un Vircburgā Vācijā,
372 A Queen St. W. virs
Horseshoe Tavern pie Spadina Ave
Tel. WA 9354 Toronto (30)

LATVIJAS AMATA MEISTARA

J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus latviešu gaumē

Filmas attīsta un kopē

TEL GE 0756

445 PAPE AVE TORONTO

Drēbnieks

pieņem pasūtinājumus

KUNGU un DĀMU APĢĒRBIEM

Prakt. Rīgā, Berlinē, Stokholmā.

J. GRĪSLIS

240 Beatrice St., Toronto.

Tel.: ME 4955, no pl. 4—7 pp.

Drēbes lielā izvēlē.

Kungu uzvalki no angļu drēbes, sākot ar $63.—.

Dāmu kostīmi, sākot ar $53.— (768)

M. RUBEŅA izdotās grāmatas Hamburgā visizdevīgāki iegādāties pie galvenā pārstāvja ASV

A. AUGSTUMA
1634 N. Street,
Lincoln, Nebraska, USA.

Krājumā:

1) F. M. Dostojevska „Brāļi Karamazovi" 3 daļās, a broš. $250, ies. 2.75; 2) H. Senkeviča „Kurp eji?" (Quo vadis) $3.50 $3.75; 3) J. Klīdzēja „Jaunieši" $1.75 ($2.00); 4) Sīla „Gauja", romāns, $2.75; 5) Rutku Tēva „Aklais Valentīns" $1.40 $1.60; 6) J. Lapiņš „Jānis Poruks", dzejnieka dzīves rom. $120 ($8.00); 7) V. Igo „Parīzes Dievmātes katedrale" $2.30 $2.60; 8) C. Morgana „Avots" $2.20; 9) E. Kalmes „Zelts' $0.70; 10) R. Blaumaņa „Trīs noveles" $0.20; 11) Stārastes Barvikas „Rūķa Labrenča skola" $0.90; 12) Ķēniņa dēls, tautas pasaka (illustrēta) $0.95; 13) J. D. Visa „Šveices Robinsons" $2.20; 14) J. Silina „Psiholoģija un loģika" $1.60; 15) M. Tāmuža „Praktiskā fotomācības grāmata" $2.80; 16) Laulība un ģimenes dzīve $0.50; 17) K. Branta un Dr. K. Matiusa „Latviešu—angļu vārdnīca" ies. $2.00.

Krājumā arī visu apgādu jaunākās latviešu grāmatas.

Nekustamu īpašumu makleriem ir izdevīgs gadījums gūt lielisku ienākumu. Ja jums ir auto un spēja saistīt publiku un ja jūs runājat angliski, lūdzu atsaucieties uz šo sludinājumu. Telefonējiet Arthur H. Kivinen, Broker, MO 5464. (776)

Montreālas latvieši!

Ģimenes vai vieninieki, kas vēlas ar nelielu kapitālu piedalīties pats savas mājas pirkšanā, atsaucieties!

Nepalaidiet gaŗām izdevību krāt, maksājot īri paši sev. Of. š. av. kantorī ar „Krājējs." (781)

IZDODAMA precētam pārim vai 2 kungiem moderna dzīvokļa daļa (liela nemēbelēta istaba, virtuve, vannas istaba), lietošanā slēgta garāža Apskatīt katru dienu no plkst. 6-8 vakarā. 125 1/2 Dunn Ave (pie King ielas West), Torotno. (719)

SUNNYSIDE RAJONĀ izdodamas mēbelētas istabas 1-2 personām. Lietošanā virtuve un veļas mazgājamā mašīna. Zvanīt JU 1046. Toronto. (780)

IZDODAMAS 4 nemēbelētas istabas ar virtuvi. Tel. GL 6869, Toronto. (786)

IZDODAMAS istābts ar vai bez mēbelēm ar vārīšanas iespējām. Zvanīt pēc pl. 5 vak. MI 4386, Toronto. (759)

LABĀ RAJONĀ izdodama mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām, uz vēlēšanos arī garāža. Tel. HA 6350. (774)

IZDODAMA mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām. Ļoti laba satiksme. Zvanīt GL 8761, Toronto. (211)

BRUNO PURIŅŠ

PIEDĀVĀ BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ
NEKUSTAMUS ĪPAŠUMUS

TORONTO — NEW TORONTO
— MIMICO un ārpus Toronto

PĒRKOT — pārbaudiet mūsu pārdodamo māju sarakstu.

Zemas iemaksas. Izdevīgi nomaksas termiņi.

JOHN PENTURN & SON

Member the Toronto Real Estate Board
890 EGLINTON AVE, W.

Tel. birojā: RE 0383, RU 1-0883. Tel. mājās (B. Puriņš) ME 2790

ŠĪS NEDĒĻAS SPECIĀLPIEDĀVĀJUMI TAUTIEŠIEM:

High Park rajonā 8 ist. dubultķieģeļu māja $3.000 iemaksa, $12.900 pilna cena. Bloor rajonā 6 ist. dubultķieģeļu māja $3.000 iemaksa, $10.900 pilna cena.

LATVJU GRĀMATAS

PAVASARA KATALOGS

pieprasāms apgādā un visās grāmatnīcās.

Latvju Grāmata,

Waverly, Iowa, U. S. (713)

Dr. H. SCHLEIFER

bijušais Vīnes hospitāļu ārsts ar ilggadīgu praksi

PIEŅEM TAGAD

583 Bathurst St., Toronto,
Tel. RA 6210 (294

Runā vāciski un angliski

Montreāliešu ievērībai!

FOTO STUDIJA

OSKARS ASMENIS

1248 Mackay St., Apt. 1

Montreal, P. Q. Pilsētas centrā.

Tel. WE 5543.

Fotografēšana sarīkojumos. Grupu un kāzu uzņēmumi. Portrejas. Foto pasēm. Foto—amatieŗi, nododiet savas filmas attīstīšanai, kopējumiem vai palielinājumiem. (388)

FRANK VASS, B.A.

ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
Toronto, Ont
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352

MĀJU pirkšanas un pārdošanas formālitātes kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto, Ont.

Tel.: RA 7149. (642)

VĀCU TECHNISKĀS GRĀMATAS

un žurnālus archit., inžen., tehniķiem u. t. t. izsūta (pret samaksu US $) zinātnisku grāmatu tirdzniecības speciāluzņēmums

Export- und Versandbuchhandlung

MĀRTIŅŠ BĒRZIŅŠ

(14a) Goeppingen / Wuerttemb. Abholfach, Germany.

Pateicība.

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem radiem, draugiem un paziņām, kas piedalījās mana vīra un mūsu tēva KĀRĻA SILIŅA izvadīšanā — viņa šīs zemes pēdējā gaitā.

(765) Siliņu ģimene

Vientulīš, svešumā klīdošs Māras zemes tautietis vēlas iepazīties ar latvju zeltenēm. Sapraŝanās gadījumā iesim kopēju ceļu. Rakstīt: Vientulis, 471, Dufferin Ave, London, Ont. (785)

BAZNĪCAS ZIŅAS

ASV

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums 20. aprīlī, pl. 3 pp. Betlemes baznīcā. **Māc. A. Ozols**

Lieldienās, 13. apr. svētku dievkalpojums Betlemes baznīcā, pl. 3 pp. **Māc. R. Zariņš.** Vakarā, pl. 6 Mocarta „Rekviems" atkārtojums Sv. Jāņa baznīcā, 1343 Fulton Ave., Bronksā.

Filadelfijā ev-lut. dievkalpojums ar solo priekšnesumiem Pirmās Lieldienās, 13. aprīlī, pl. 1 dienā Temple Lutheran baznīcā, 52. un Race ielas stūrī. Dziesmu lapiņas. **Māc. K. Kalngars.**

Port Vašingtonā, L. I., Ņujorkas draudzes dievkalpojums ar dievgaldu Lielā Piektdienā, 11 apr., pl. 7 vak. **Māc. F. Treus** Dievkalpojumi notiek Pestītāja (Our Savior) baznīcā. — Lieldienās, 13. apr., pl. 2 pp. svētku dievkalpojums. **Prāv. J. Kulliņš.**

Svētdien, 20. apr., pl. 3 pp. Betlemes baznīcā **Māc. A. Ozols.** Svētdien, 27. apr., pl. 3 pp. Betlemes baznīcā. **Māc. R. Zariņš.**

Čikagas latviešu Ev.-Lut. sv. Jāņa draudzes, 1540 N. Spaulding Ave (3300 W. North Ave), Lieldienu dievkalpojums 13. apr., pl. 3 pp. Jauniešus, kas pavasarī vēlētos iesvētīties, lūdz pieteikties pie māc. G. Straumaņa, 1144 N. Kedzie Avе, draudzes namā. Tel.: Dickens 2-9418. Jauniešu iesvēte notiks Ģimenes dienā, 11. maijā, pl. 3 pp. Sv. Jāņa draudzes bazars notiks 20. apr., pl. 1 dienā, Hull House telpās. Domājiet par bazara mantām un mudiniet savus draugus. Bazara atlikums laus palīdzēt tiem, kam klājas grūti.

Šarlote, N. C. Lieldienu svētku dievkalpojums notiks š. g. 13. aprīlī, plkst. 3 pp., Sv. Marka ev.-lut. baznīcā. Dievkalpojumu vadīs **māc. V. Liventāls.** Pie ērģelēm — H. Lindemanis

Šarlote. N. C. Š. g. 27. aprīlī, plkst. 3 pp. dievkalpojums Sv. Marka ev.-lut. baznīcā. Diekalpojumu vadīs **māc. V. Liventāls.** Pie ērģelēm — H. Lindemanis.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ (LATVIEŠU EV.-LUT DRAUDZĒS)

Archibiskapa pārst. A. Skrodelis (14 1/2 Wentworth Str. So. Hamilton, Ont. t. 70136). **Otavā** Zaļajā Ceturtdienā, 10. apr., pl. 7,30 vakara dievkalp. ar dievgaldu sv. Pētera b.; **Vindzorā,** 13. aprīlī.

Māc. V. Šefers (659 Piccadilly Str., London, Ont.). **Londonā,** š. g. 11. aprīlī, pl. 4 pp. Lielās Piektdienas dievk. ar dievgaldu Trisvienības b. **St. Katarīnā,** š. g. 13. aprīlī, pl. 1 pp. Lieldienu sv. dievkalp. ar dievgaldu Kristus b. **Sarniā,** š. g. 20. aprīlī, pl. 2 pp. dievkalp. vietējā ev.-lut. bazn.; **Londonā,** š. g. 27. aprīlī, pl. 4 pp. dievkalp. Trisvienības bazn.

Lūdz pieteikties iesvētes mācībai.

Māc. E. Pavasars (1139 Cannon Str. E. Hamilton, Ont. t. 93410). **Hamiltonā,** Lielā Piektdienā, 11. apr., pl. 5 pp. dievkalp. ar dievgaldu; Pirmās Lieldienās, 13. aprīlī, pl. 1,30 pp. dievkalp. ar dievgaldu. Pēc dievkalp. b-cas apakšējā zālē Jaunatnes pulciņa teātŗa izrāde „Kāda Krusta Zīme". Abos dievkalp. dziedās soliste Žemīte—Plostniece. Dievkalpojums notiek Trisvienības b. (18 Victoria Ave. So.).

Māc. E. Lange (28 Morris Str. Halifax, N. S.) **Halifaksā,** Lielā Piektdienā, 11. apr. dievkalp., pl. 11 no rīta Augšāmcelšanās b. 10 Alleu Str.

Māc. A. Briedis (17 — 8th Str. Noranda, Que. t. 2036 J). **Norandā,** Lielā Piektdienā, 11. apr. dievkalp. ar dievgaldu, pl. 6,15 vakarā United b. un Pirmās Lieldienās, 13. apr., pl. 4 pp., dievkalp ar dievgaldu United b.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson Str. Toronto, Ont. t. LO 2510). **Toronto Sv. Jāņa b., 274 Concord Ave.** Zaļā Ceturtdienā, 10 apr. rīli dievkalp. ar dievgaldu, plkst. 6 vakarā; Lielā Piektdienā, 11. aprīlī, dievkalp. ar dievgaldu, plkst. 4 pp.; Pirmās Lieldienās, 13. aprīlī dievkalp., plkst. 4 pp. Svētdienas skola. Dievgaldniekus lūdz iepriekš pieteikties.

Māc. A. Čops (118 Isabella Str. Toronto. Ont t. MI 1873; baznīcā PR 1563). **Toronto Sv. Andreja baznīcā,** Lielā Piektdienā, 11 aprīlī, pl. 5 pp. dievk. ar dievg. Fragmentus no Mocarta „Rekviēma", atskaņos Ē. Weskimetsa (sopr.), E. Sedliņa (alts), Ž. Zentiņš (tenors), P. Geistauts (bar.) un T. Ķeniņš (ērģeles). Dievgaldnieki lūgti iepriekš pieteikties pie mācītāja. Pirmās Lieldienās pl. 10 rītā dievkalpojums.

Māc. E. Caune (10827 — 114 Str., Edmonton, Alta) **Edmontonā,** Lielā Piektdienā, pl. 1 pp., dievkalp. ar dievgaldu; Pirmās Lieldienās, 13. apr., pl. 4 pp. Visi dievk sv. Jāņa baznīcā. **Kalgarijā,** Lielā Piektdienā, 11. apr., pl. 8 vakarā dievkalp. ar dievgaldu. **Lethbridžē,** Klusajā Sestdienā, 12. apr., dievkalp. ar dievgaldu Kristus Trīsvienības b.

Māc. A. Gaudiņš (4500 Grand Blvd. Montéral, Que.) **Monterālā,** Lielā Piektdienā, 11. aprīlī, plkst. 4 pp. dievkalp. ar dievgaldu. Solistē Natalija Valdovska. Pie ērģelēm K. Hartmanis. Iepriekšēja pierakstīšanās pie dievgalda pirms dievkalp. b-cas zālē. Pirmās Lieldienās, 13. apr., plkst. 4 pp., dievkalp. Solists Alberts Melderis Dievkalpojumi notiek Redeemer b. 285 Clarke Ave, Westmount.

Māc. K. Avotiņš (1091 West 8th Ave, Vancouver, B. C.) **Vankuverā,** 11. apr. Lielās Piektdienas dievkalp. ar dievgaldu pl. 3 pp.; 13. aprīlī Lieldienu dievkalp. pl. 3 pp. ar dievgaldu Dievkalpojumi notiek Redeemer b., 8 avenij. un Prince Edward ielu krustojumā.

Māc. H. Kušils (39 King Str. Kirkland Lake, Ont. t. 2811—W.) **Kirkland Leikā** 11. apr. Lielās Piektdienas dievkalp., pl. 5 pp.; 13. aprīlī Lieldienu dievkalp. ar dievgaldu pl. 2 pp. Svētdienas skola katru sestdienu no pl. 10 līdz 12.

Archibīskapa pārst. A. Skrodelis

KATOĻU DIEVKALPOJUMS TORONTO notiks Lieldienās, svētdien, 13. aprīlī, plkst. 11.15 Newman Kluba baznīcā, 89 St. George Street.

TORONTO BAPTISTU draudzes Lieldienas dievkalpojums. svētdien. 13. aprīlī, pl. 17, Walmer Road bapt. baznīcas telpās. Lūgšanas stunda ar Bībeles studiju katru piektdienas vakaru pl. 20. **Māc. R. Eksteins.**

«LATVIJAS AMERIKĀ» pārstāvji:

1. Daugavas Vanagu pārstāvība ASV un visas DV apvienības, nodaļas un kopas ASV un Kanadā:

2. ASV:

A. Augstums, 1634 N. Str., Lincoln, Nebr.
A. Bilmanis, 207 Channing St., N. E. Washington, D. C.
M. Biukis, c/o Mr. Knopfle, 826 Boshke St., Saginaw, Mich.
Ed. Dobelis, 503 2nd Street, N. W. Waverly, Iowa.
O. Dikis, latviešu grāmatnīca, R. 2, Waverly, Ohio.
E. Dravenjeks, 485 Nostrand Ave., Brooklyn 16, NY USA un Betlemes baznīcā, Brooklyn'ā pēc dievkalpojuma saiešanas zālē.
P. Jurbovics, Quaker Lane, Hyde Park, New York.
Arvids Eglītis, 2123 - 24th Ave, So., Minneapolis, Minn. Tel. GE 7423.
J. Kājiņš, 600 Tremont St., Boston, Mass.
Rīd. Krafts, Zion Lutheran Church Dalton, Minn.
R. Krūklītis, Latviešu grāmatnīca, 1201 E. Grand River Ave, East-Lansing, Mich.
Jānis Lazdiņš 3710 N. Meridian St., Apt. 224, Indianapolis 8, Ind.
Jānis Miķelsons, 67, Mercolla St. Boston — Roxbury 19, Mass.
A. Ozolina, 1635 N. Orchard St., Chicago, Ill.
A. Punka, 1417, Park Road N.W. Apt. 4, Washington 10, D.C.
V. Puriņš, 1043 Baldwin S. E., Grand Rapids, Mich.
J. Runiķis, 6226 20th Ave, N.E., Seattle 5, Wash.
Julija Sakne, grāmatu un laikrakstu apgāds, 300, Second St. Liverpool, N. Y.
J. Šobojevskis, 2711 „W." St. Lincoln, Nebraska.
F. Smits, 19 Prospect Str., Ponghkeepsie, N. Y. .....
J. Upesleja, 2518 N. 12th. Str., Milwaukee 6, Wiskonsin.
Miss Biruta Ziemiņa, 920 W. Lovell St., Kalamazoo, Mich.
T. Tērauds, c/o Mr. H. Hamilton 7151 Euclid Rd. Cincinati 27, Ohio.
Rev. J. Turks 1231. W. Lowell St. Kalamazoo, Mich.

3. KANADA:

I. Batraks, P. O. Box 1093 Sta. C. Toronto 3, Ont.
A. Birznieks, 911 Mac Rae St. Niagara Falls, Ont.
A. Čauka, Latviešu grāmatnīca, 1140 Richmond Str., London, Ont. Tāl. 3-8644 W.
„Daugavas Vanagu" grāmatnīcā. 123 Huron St., Toronto, Ont.
E. Juršēvskis, 908 York St., Hamilton, Ont.
A. Kānbergs, Rakstu un darbu pakalpojumu birojā, 596 Sherbourne St., Toronto. Tel.: RA 7149.
Vilis Kaļiņš, 21 Denison Rd. West, Weston, Ont. Tel. CHerry 1-2068
A. Kalniņš, Muskoka Sanatorium P/O Muskoka, Ont.
V. Kopels, 609 Yong Str., Art Handicraft, Toronto, Tel. PR 4596
Marta Kuncāns, 47, Beulah Ave, Hamilton, Ont.
Arturs Kivitis, Hurdman's Bridge, Box 164, Ottawa, Ont.
L. Lidums 27 Wiley St., St. Catharines, Ont.
Puķu veikals „Lotus", 854 Bathurst St. Toronto, Tel. KE 3884
K. Skuja, 20 William St., W. Waterloo, Ont.
Mrs. Leonija Ozolkalne, 460 E. 6th Ave., Vancouver, B.C.
V. Teteris, 87 Lebel Ave, Apt 2 Kirkland Lake, Ont.
V. Ziedīņš, Latviešu grāmatnīca, 92 Morse St., Toronto, Ont.
Otto Zilkalns, 5745 Cote St., Lac Rd. Apt. 3. Montreal.

3. Vācijā

„Ulubele" jauniešu žurnāls, (13b) Murnau/Obb. Postfach 19.
Abonēšanas maksa: 1 mēn.: DM 5. 3 mēn.: DM14.

4. Anglijā

Daugavas Vanagu Fonda grāmatnīca, 12 Queensborough Terrace, London W2
Abonēšanas maksa: 1 mēnesis 7/- 3 mēneši 20/-

5. Francijā:

Madame K. Birzniece, 31. rue de Seine, Paris 6.
Abon. maksa. 1 mēn. 400 franki 3 mēn. 1000 franki

6. Dānijā:

Mr. K. Reitmanis, Box 292, Kopenhavn, Danmark.
Abon. maksa: 1 mēn.: 4,50 D. Kr.

7. Zviedrijā:

Mr. O. Sakārnis, „Latvju Vārds" Postbox 15079, Stockholm.
Abon. maksa: 1 mēn. 4 Zv. Kr.

8. Austrālijā:

DV A — A valde. Mr. R. Lauva, P. O. Camberwell North., Vic.
DV Sidneijas nodaļa, Mr. E. Lielkājis, 35 Robb St., Revesby, NSW.
Abon. maksa: 1 mēn. 3 šilingi.
Mr. E. Liepiņš, 6 Booreea ST. Lidcombe, Sydney, N. S.

9. Venecuelā:

Mr. J. Henkuzens, Urban. Michelenai S.— 14, Valencia.
Abon. maksa: trimstris 13,40 bol.

Laikrakstam „LATVIJA AMERIKĀ"

123 HURON ST. TORONTO, ONT., CANADA.

ASV: DV Pārstāvība, 31—42 Steinway St., Long Island City 3, N.Y.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu Latvija Amerikā .....

līdz..... uz..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr, Mrs, Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, ček u vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Pārstāvji ASV lūgti savus maksājumus avīzei kārtot DV Pārstāvībai ASV.

Slimības un trimdas grūtību mākts, šīs zemes gaitas beidzis

Pulkvedis leitnants LKOK

Jānis Abens

dzimis 1891. g. 31. dec., miris 1952. g. 1. aprīlī

Daugavas Vanagu Apvienība Filadelfijā

Negaidītā nāvē aizgājis mūžībā mūsu dārgais dzīves draugs un tēvs

KĀRLIS SILIŅŠ

dzimis 1906. gada 23. februārī Ventspilī,
miris 1952. gada 28. martā.

Apglabāts 1952. gada 3. aprīlī Vankuverā

(764) Dziļās sērās sieva un dēli

Mūsu neaizmirstamais radinieks

Kārlis Siliņš

Dzimis 1906. g. 23. februārī Ventspilī.

Miris traģiskā nāvē 1952. g. 28. martā Vankuveras salā

... Un kad reiz vējos brīvos
Šalks tauta pestītā,
Tad mirušos un dzīvos
Sauks mājās Latvija.

Skumst
Grošu, Fišeru, Goldmaņu, Jurjaku un Diemaņu ģimenes Vankuverā (773)

Agents E. KRUGS

BUTCHER & ARMSTRONG REAL ESTATE

758 E Jonge St., — RA 4712 un RA 8495

piedāvā veikala telpas ar 5 dzīvojamām istabām, ejļas apkuri, 2 garāžām un citām labierīcībām.

Pilna cena $13.500. **Zema iemaksa**

Bez tam piedāvājam ķieģeļu māju Shaw ielas rajonā

9 istabas, ejļas apkure.

«778» **Cena $11.000**

MĒBEĻU VEIKALS

Bagātīgs jaunu un lietotu mēbeļu krājums dzīvokļiem un kantoriem p. p.:
kanapē, paklāji, šujammašīnas, gultas, ēdamistabu un virtuvju iekārta, pianino utt.

ATVĒRTS KATRU DARBDIENU LĪDZ PL. 8 VAK.
RUNĀ ARĪ KRIEVISKI.

QUEEN WEST FURNITURE Co.

587 Queen St., W., Toronto, Ont. Telef. WA 6812

RISTA MAIZNĪCA HAMILTONĀ

195 York St., tel. 3-2324

piedāvā augstas kvalitātes rupju un saldskābo maizi, baltmaizi, tortes, kūkas un cepumus Eiropas gaumē

Bez tam piedāvājam ķilavas, šprotes, žāvētus zušus, sierus un visāda veida desu izstrādājumus, importētus sierus utt.

Apciemojiet mūs veikalā vai piezvaniet pa tālruni, un mēs tūlīt piegādāsim
782) īpašnieks

MĒS RUNĀJAM LATVISKI —

HASHMALL APTIEKA

Pēc receptēm izgatavo visādas zāles un sūta arī uz Eiropu

Informāciju sniedzam par brīvu

Mums krājumā medicīniski termometri ar Celsija iedalījumiem

TEL. EM 4-3165 315 DUNDAS W, TORONTO

(459)

MOHAWK FURNITURE CO

Lietuviešu mēbeļu veikals

Visāda veida mēbeles, radio un televīzijas aparāti, elektriskie ledus skapji, veļas mazgājamās mašīnas, grīdsegas, bērnu mēbeles un rotaļlietas utt.

Latviešiem izdevīgi pirkšanas noteikumi

Veikals atvērts no pl. 9 rītā līdz 9 vakarā

2448 DANFORTH AVE, TORONTO, ONT,

TEL. OX 4444 (509)

NOTIKUMU DEGPUNKTĀ

SUDANA

EKSOTISKĀ SUDANĀ NOTIEK NEEKSOTISKAS LIETAS:

Britanijas ieceltais ģenerālgubernātors sērs Roberts Haus (How iesniedzis Likumdevējai Sapulcei Hartumā Sudanas jaunās satversmes metu.

Tas darīts saskaņā ar Britanijas ārlietu ministra Antonija Īdena vēlmi un nodomiem, kas angļu Apakšnamā jau 1951. g 15. novembrī iestājās par to, lai Sudana kļūtu pašu sudaniešu pārvaldīta zeme vēl līdz 1952. gada beigām.

Jaunā satversme, šķiet, būs pieņemama divi no trim sudaniešu politiskajām partijām — Ummai un Sociālistu republikāņu partijai. Proēģiptiskā Ašiga partija vēl savus komentārus par jauno satversmes metu nav devusi, un abi tās līderi atrodas Kairo, lai saņemtu instrukcijas.

Ja nu Sudanas Likumdevēja Sapulce satversmes metu pārvērš likumā, nākamais solis būtu sarunas ar abām Sudanas līdzšinējām virskundzēm — pušelniecēm Apvienoto Karalisti un Ēģipti.

Saskaņā ar britu-ēģiptiešu līgumu Britu Apvienotai Karalistei un Ēģiptei Sudanā ir līdztiesības, bet angļi pēc Ēģiptes intrigām Hartumā, kas 1924. gadā beidzās ar ģenerālgubernātora sēra Lī Staka noslepkavošanu, jutās spiesti ēģiptiešus no koppārvaldes izslēgt.

Ēģipte atteikusies atzīt pašreizējo Sudanas 1948. gadā spēkā stājušos satversmi un pagājušajā gadā Ēģiptē atteicās no sava līguma ar Apvienoto Karalisti pasludinot Sudanas pievienošanu Ēģiptes kronim. Apvienotā Karaliste savukārt atteicās šo Ēģiptes izrīcību atzīt par tiesisku un tā nu angļi — par spīti ēģiptiešu opozicijai — soļo uz priekšu vieni Sudanas tiesiskās neatkarības virzienā.

Ja satversmi pieņems, Sudana varēs neatkarīgi izlemt savu nākotni: vai nu pasludināt pilnīgu neatkarību, vai palikt saistībās ar britu Valstu Kopību, vai palikt saistībās ar Ēģipti.

Galvenais šai sakarā ir — nedot nevienam iespēju uzvelt Sudanai kādus noteikumus ar varu. To tad nu arī angļi aizkavēs, lai tas maksātu ko maksādams. Bet, ja Sudanas likumdevēji izšķirtos par pilnīgu atraisīšanos no Anglijas, tad Londona nolēmusi tam nelikt nekādus šķēršļus un pieņemt stāvokli ar rezignētu smaidu.

Jaunā satversme paredz Sudanas ministru padomi, kas ir kollektīvi atbildīga parlamentam. Britu ģenerālgubernātors darbotos saskaņā ar Sudanas ministru premjēra norādījumiem. kurš savukārt būtu atbildīgs Sudanas deputātu palātai.

Parlaments būtu divpalātu: ieceltu locekļu Senāts un Deputātu Kamera, ko ievēlētu divi dažādos veidos: 24 deputātus ievēlētu tiešās vēlēšanās, bet 54 — mazāk attīstītos novados — netiešās vēlēšanās ar īpašu elektoru kollēģiju palīdzību. Vēlēšanās piedalītos tikai pilngadīgie vīrieši. Gubernātoram nav paredzētas nedz veto, nedz aizkavēšanas tiesības. Taču suverenitāte ar šo jauno kārtību vēl netiktu mainīta.

Angļiem, kas mācījušies ir no savām ir citu kļūdām, pašlaik dāvanu maisā ir visdārgākā manta — brīvība un neatkarība, kādu karalim Farukam nav, kāpēc viegli paredzēt, ka no abiem pušelniekiem — Anglijas un Ēģiptes — uzvarēs Anglija, Un tas, gala rezultātā nāks par labu ne vien Nīla pārvaldītajai Sudanai, bet arī visai brīvajai pasaulei, kas pulcina spēkus pretestībai Maskavas tirannijai.

H. V.

Mirstīgā domas par nemirstīgu dzejnieku

(Pārnesums no 6. lpp.)

Paciemojies, Miesmetis dodas atceļā uz savām debesu mājām divi mežu kuiļu iejūgtās kamanās.

Ievadot dievus zemnieku mājās, tās kļūst krāšņākas, un it kā piebiedrojas kādai skaistai nemainībai.

Tā Virza — līdzīgi Vergilijam — saista dievus ar cilvēkiem un cilvēkus ar dieviem un mūžību, slavinot latviešu zemnieku un līdz ar to visu latviešu zemnieku tautu — kārtības un taisnības mīlētāju.

Dzeja ir tēli, jūtas, idejas, melodija un darbība. Un visa tā Virzā ir pārpilnam. Par viņu tiešām var teikt, ka viņš savu dzīvi nav izmērījis tējkarotītēm.

Mums, beigās, arī gribētos teikt mazu „bet" kādai visai izplatītai pārliecībai par Virzas hedonisko ievirzi. Arī tas nāk no paviršas lasīšanas.

Virza nav Rubenss, kas radījis vienos priekos ar iesārtā krāsā līdz kātam iemērktu otu. Tā nevar runāt par dzejnieku, kas Mīlas dieves tā sists kā viņas pašas lielais dzejnieks.

Ieklausīsimies vienā no viņa pēdējiem sonetiem, un mums kļūs skaidrs, ka viņš savās jūtās nav ne paviršs, ne izklaidīgs, ne mirklīgs. (Sk. 6. lpp.)

Lūk, liktenīgais, visnopietnākais brīdis, kad dzejniekam jāšķiras no dzīves, jāšķiras no mīlestības, bet gals „ar sākumu vairs nesaietas". Starp brīnumaino sākumu, mīlestības ausmas apmirdzēto burvību un tagadni stājies iznīcības bezdibens, stājies izmisums — viņa nemīl, Tāpēc, lūk, gals ar sākumu vairs nesaietas. Bet viņš nāves agonijā vēl tiecas viņas, tiecas redzēt viņas seju, dzirdēt viņas balsi. Velti.

„Par velti klausīties un vērot sliesies —
Ne sejs tur redzams būs, ne dzirdams balss."

Un šī pamestība, šī briesmīgā vientulība būs jāaiznes līdz Nāves nekustīgajiem ūdeņiem.

Vai tā runā epikūrietis, kam jūra līdz ceļiem un rīt kaut ūdensplūdi? Nē, te runā dziļi, mīlestības sirdsēstu un vientuļības pagalam nomocīts cilvēks: Mīlestība, kas viņam nedod veldzi, bet atņem visu, balsi, atskaņas, ritmu, un beigās — pat pēdējo iznīcības mieru.

Nevienas starp mirstīgajiem latviešiem, šķiet, nav tik kaislīgi mīlējis kā mīlējis Edvarts Virza. Nav mīlējis ar tādu nolemtību, ar tādu liktenību, ar tādu nenovēršamu traģiku. Un cik ir to starp mums, kas spētu pateikt, ka Mīlestības dievs tos saudzējis un saudzēs, un tiem nekad nenāksies pielikt lūpas pie visrūgtākā no visiem kausiem?! Virza ir ne vien epikūriskais jaunības dzejnieks, bet arī rūgtāko mieļu dzejnieks — patiess līdz pēdējam elpas vilcienam un bez meliem.

*

Atliek vēl teikt dažus vārdus par Virzu kā franču 19. gadsimta dzejas un Renesanses lirikas tulku. Te jāsaka, ka viņš mums atdevis visu lepnumu par mūsu valodas skanīgumu, bagātību un smalkumu. Virza mums ir pierādījis — melns uz balta, ka latviešu valoda spēj izteikt to pašu, ko izteic viena no smalkākām un izkoptākām valodām Eiropā — franču valoda. pierādīja, ka latviešu valoda var tikt līdz visaugstākām domām un līdz visdziļākām jūtām pilnīgi līdzvērtīgi izsakot Vilona, Ronsāra un Bodlēra jūtas un domas! Un par to, arī par to, lai mūsu pateicība Edvartam Virzam, latviešu neatkarīgo, brīvo latviešu nemirstīgajam dzejniekam.

Dāmas!

Lieciet savus matus veidot lietpratējai. Ilgviļņi, vakara frizūras, matu krāsošana, balināšana un individuāli piemērota matu griešana.

LINDA URBA,

62 Craighurst Ave., Toronto.
Telef. MA 3508

Runā vācu, angļu, igauņu valodu. (641)

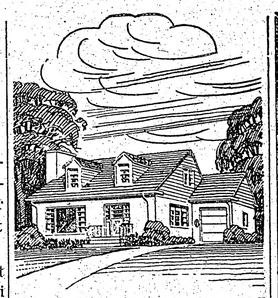

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE Ltd.,
REALTORS

1172 BAY STREET,
TORONTO

LIELĀKAIS NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

Piedāvā:

BATHURST—SHEPPARD APKĀRTNĒ

5 istabu bloka bungalow'u ar silta gaisa apkuri, modernu virtuvi, 4 daļīgu vannas istabu, verandu, asfalta jumtu, sienas izkrāsotas ejļas krāsām u, c, Šo pilnīgi jauno ģimenes māju **Jūs varat iegūt ar ikmēneša iemaksu $1750.— lielu iemaksu.**

PAPE — DANFORTH APKĀRTNĒ

8 istabu skaistu ķieģeļu māju ar cietkoka grīdām, silta gaisa apkure ar ejļu, garāža ar iebraucamo ceļu un skaistu dārzu. Moderna virtuve. Ļoti ērts istabu iedalījums atļauj istabas atsevišķi izīrēt.Ja Jums patīk dzīvot skaistā dzīvojamo māju apvidū, tad Jums šī māja ir jāredz personīgi. **Pilna mājas cena: $12500.—.**

GLADSTONE—COLLEGE APKĀRTNĒ

8 istabu ķieģeļu māju ar dubultu (2 auto) garāžu, silta gaisa apkure, cietkoka grīdas, liela virtuve, asfalta jumts, akmens pamati, sienas izolētas ar stikla izolāciju, istabas dekorētas tapetēm. Satiksme pieejama uz visiem Toronto nozarojumiem.

Mājas cena: $14500.—.

Šīs un simtiem citas atradīsit mūsu pārdodamo māju ,sarakstos. Sekojiet Ernest Ridout Ltd. ikdienas sludinājumiem vietējos kanadiešu laikrakstos un pēc tuvākas informācijas zvanietpa tālruni mūsu latviešu pārstāvim, kas Jums sniegs informāciju un aizvedīs uz māju apskati pēc Jūsu izvēles.

No mūsu latviešu pārstāvja Jūs varat arī iegūt pilnīgu informāciju par Ridout, Harvie, Golightly Ltd. pakalpojumiem māju apdrošināšanā, morģgage naudas sagādāšanā, aizdevumu un dzīvības apdrošināšanas polisu pirkšanā u. t. t. Visāda veida informāciju Jums latviešu valodā nesaistoši sniegs:

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Tel. PR 5761.

Hamiltonā dzīvojošie tautieši pēc izziņām par Hamiltonā pārdodamām mājām var griezties mūsu Hamiltonas nodaļā **913 Main St. E. Tel. 94121 un Viktors Rebane** Jums sniegs vajadzīgo informāciju.

Mūsu birojs atvērts ikdienas līdz plkst. 10.00 vakarā, arī sestdienās un svētdienās (783)

Novēlam mūsu pircējiem

PRIECĪGUS LIELDIENU SVĒTKUS

un līdz ar to atļaujamies piedāvāt Lieldienu galdam

ŽĀVĒTUS ŠĶIŅĶUS, DESAS, FILLĒ, KĀ ARĪ KŪPINĀTUS ZUŠUS. BEZ TAM PLAŠĀ IZVĒLĒ CITUS GAĻAS IZSTRĀDĀJUMUS, KĀ ARĪ ANŽOVIS, ŠPROTES UN MARINĒTAS SILĶES

Patiesā cieņā

POKUS MEAT PRODUCTS

L. Kosenkranius un E. Potsepp

376 COLLEGE ST., TORONTO

VALDEMĀRS BEBRIS

dzīvības un veselības apdrošināšanas aģents

TAGAD DZĪVO

48 Rathnelly Ave Toronto, tel. KIngsdale 5913

INDEPENDENT ORDER OF FORESTERS PĀRSTĀVIS

(763)

Kāda bagāta latviešu grāmatu raža!

K. Skalbe RAKSTI

5 sējumos, kur uzņemti visi mūsu lielā dzejnieka darbi. Kā pirmais sējums jau aprīlī iznāk PASAKAS, tām seko STĀSTI UN TĒLOJUMI un raksti par latviešu literatūru ar apm. 500 lpp. (jūnijā), Kara gleznu sējums SARKANĀS LAPAS iznāks augustā ar apm. 440 lpp., oktobrī slavenās MAZĀS PIEZĪMES (480 lpp.) un kā pēdējais sējums, decembrī visa, Skalbes DZEJA (apm. 600 lpp.). Šo monumentālo izdevumu (2400 lpp.), Jūs iegūsit sevišķi lēti, iemaksājot tagad par visiem 5 brošētiem sējumiem $13.50, iesietiem $18.00.

K. Skalbe PASAKAS

Pirmais sējums kopotajos rakstos, kas ietver visas (skaitā 76) pasakas, ko Skalbe uzrakstījis. Pasakām pieklaujas BĒRNĪBAS ATMIŅU TĒLOJUMI un tēlojumu virkne MEŽĀ un LAUKĀ. Abonentiem, kas piesakās uz visiem 5 sējumiem, bet tagad iemaksā vismaz par 1 sējumu, atsevišķa sējuma cena nolikta ļoti zema: broš. $3.00; ies. $4.00.

A. Brigadere TRĪS PASAKU LUGAS

Maija un Paija, Lolitas brīnumputns, Princese Gundeģa un karalis Brusubārda vienā grezna sējumā ar N. Strunkes daudzkrāsainām illustrācijām. Broš. $3.25, ies. $4.25.

A. Čaks MANA PARADĪZE

Nemirstīgās dzejas par Rīgu luksa izdevumā ar N. Strunkes daudzkrāsainām un vienkrāsainām illustrācijām. Tikai iesieta $6.00.

R. Valdess JŪRAS VILKI

Daudz lasītais, daudz teātrī rādītais latviešu klasiskais jūrnieku romāns. Broš. $2.50, ies. $3.25.

A. Dziļums VAKARS UZ EZERA

Jauna, drāmatiska leģionāra tēma. 1.80, ies. 2.50

V. Strēlerte GAISMAS TUKSNEŠI

Jaunākās dzejas. $2.00, iesietie eksemplāri dāvanu kasetē $2.75.

E. Ādamsons SAPŅU PĪPE

Pēdējās dzejas A. Johansona sakārtojumā. $1.80, iesietie eksemplāri dāvanu kasetē $2.50.

J. Veselis DIENAS KRUSTS

Tikai trimdā īsti novērtētais lieliskais romāns par dzīvi Rīgā Latvijas brīvvalsts laikā. $1.65.

K. Zariņš DRĀMAS IKDIENĀ

Viens vārds grāmatas raksturošanai: Meistarnoveles $2.40, ies. $3.00.

M. Bendrupe MAJESTĀTE UN PĒRTIĶIS

8 stāsti par dīvainiem cilvēkiem. $0.70, ies. $1.20.

SMIEKLĪGAIS UN VIŅA SIRDS

Noveles. Vēl nedaudz krājumā $1.50.

H. Buduls VESELĪGA DZĪVE

Katram trimdiniekam nepieciešama rokas grāmata par dzīves un higiēnas jautājumiem. $1.65.

A. Eiche A COURSE OF ENGLISH

Angļu valodas kurss iesācējiem. $1.35.

Pie mūsu galvenā pārstāvja:

Mr. V. ZIEDIŅŠ, 218 Greenwood Ave, Toronto, Ont.

DAUGAVA

ELEKTROTECHNIĶIS

D. W. PORIETIS

TORONTO, 163 ALBERTUS AVE, MA 9787

Izdaru dažādus elektrisko installāciju darbus; pieslēdzu elektriskās krāsnis, elektr. ūdens sildītājus, (Flat rate), ejļas apkures **Ar ievērojamu atlaidi pārdodu dažādus elektriskos piederumus, kā elektrisk. ledus skapjus, elektrisk. plītis, radio, televizijas un citus aparātus** (711)

MĀJSAIMNIEKU IEVĒRĪBAI!

Installē visāda veida ejļas apkures, burnerus, silta gaisa un ūdens apkuri, kā arī gāzes un ūdensvadus ierīko un labo.

GARANTĒTS DARBS — ZEMAS CENAS — ILGGADĪGA PRAKSE

ĀDOLFS LAGŪNS

964A Bathurst St., Toronto, Ont., tel. ME 6583

TORONTO LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

LOTUS

Grezni ziedu sakārtojumi līgavām, kā arī citiem gadījumiem Krājumā latviešu keramikas izstrādājumi un tautiskās lelles Veikals atvērts no plkst. 9.00 līdz 7.00 vak. Svētdienās slēgts

854 Bathurst St., vienu bloku uz ziemeļiem no Bloor

Tel. KE 3884 (292)

Namamātes, sarīkojumu un viesību mielastu rīkotājas, iepērcieties latvieša

ARTURA ANŠMITA

PĀRTIKAS PREČU VEIKALĀ

274 Parliament St., Toronto

atvērts līdz plkst. 10 vakarā, Tel. WA 2361

BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ DAŽĀDA VEIDA PĀRTIKAS PRECES

Speciālpiedāvājums: svaiga cūkas gaļa, cūkas galvas, kājas un šņukuri, kauti mājputni, mednieku, Tīringas, tējas, putraimu un dūmu desas, sutināti un žāvēti šķiņķi, latviešu un igauņu maiznieku maizes, miežu putraimi, žāvēti augļi, sālītas silķes, žāvēti zuši, ķīlavas bundžās un vaļējās, A. Sērensena un Zviedrijas šprotes un dažādi citi ārzemju zivju konservi, kaviārs, marinēti gurķi, Šveices un Holandes sieri, saldais sviests, biezpiens, skābais krējums, vaniļas standziņas, melnie pipari, krustnagliņas, lauru lapas un d. c. garšvielas

---

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

143 Queen St., W., Toronto, tel. PL 6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. **Runā krieviski, vāciski, latviski** (234)